

ZARZĄD GMINY W MIASTECZKU KRAJEŃSKIM

GMINA MIASTECZKO KRAJEŃSKIE

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2001 r., 2015 r., 2018 r.

Opracowanie Studium **ze zmianami** składa się z:

- części opisowej,
- części graficznej:
 - mapy w skali 1:10 000
pt. „Gmina Miasteczko Krajeńskie - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”,
 - mapy w skali 1 : 5 000
pt. „Wieś Miasteczko Krajeńskie - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”.

Zmiany Studium 2015 w części tekstowej zostały wyróżnione kursywą, z szarym tłem

Zmiany Studium 2018 w części tekstowej zostały wyróżnione kursywą, z żółtym tłem

**STUDIUM UCHWALONO UCHWAŁĄ NR
XXXIV/189/02 RADY GMINY MIASTECZKO
KRAJEŃSKIE Z DNIA 10 LIPCA 2002 R.**

STUDIUM ZE ZMIANĄ UCHWALONO
UCHWAŁĄ NR 2015
RADY GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
Z DNIA 2015 R.

STUDIUM ZE ZMIANĄ UCHWALONO
UCHWAŁĄ NR 2018
RADY GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
Z DNIA 2018 R.

Uchwała Nr XXXIV/189/02
Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie
z dnia 10 lipca 2002r.

w sprawie studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasteczko Krajeńskie.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j. t. Dz. U. Nr 13 z 1996 r. poz. 74 z późniejszymi zmianami), art.6 ust.6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (j. t. Dz. U. Nr 15 z 1999 r. poz. 139 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy Miasteczko Krajeńskie

uchwała
studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego
Gminy Miasteczko Krajeńskie
i ustala:

§ 1.

Integralną część studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowią:

- 1) część opisowa,
- 2) część graficzna:
 - a) mapa w skali 1 : 20 000
pt. „Gmina Miasteczko Krajeńskie - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”,
 - b) mapa w skali 1 : 10 000
pt. „Gmina Miasteczko Krajeńskie - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”.

§ 2.

1. Rozwój przestrzenny Gminy Miasteczko Krajeńskie gwarantuje zachowanie struktury przyrodniczej i krajobrazu kulturowego poprzez ustalenie głównych celów przestrzennych następująco:
 - 1) zachowanie i ochrona wielkoobszarowych walorów przyrodniczych gminy i dziedzictwa kulturowego,
 - 2) wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla rozwoju gospodarczego gminy,
 - 3) wielofunkcyjny rozwój wyznaczonych wsi:
 - a) Miasteczko Krajeńskie - Brzostowo Nowe,
 - b) Grabówno.
2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego i sposoby realizacji polityki przestrzennej określają części, o których mowa w §1.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy Miasteczko Krajeńskie.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy
z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu
przestrzennym, sporządzającym studium -
zatwierdzone 10 lipca 2002r. - jest był zarząd
gminy.

ZARZĄD GMINY
MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
Przewodniczący Zarządu
Tadeusz Dąbrowski
Z-ca Przewodniczącego
Antoni Jandy
Członek
Jan Banasik
Józef Dorsz
Dariusz Krzemiński

ł autorski pod kierunkiem
tefana Leciejewskiego
d. upr. 1379/94

mgr Stefan Leciejewski
Projektant Planów Miejscowych
Nr ewid. upr. 1379/94
54-920 PŁA, ul. Łowiecka 10/16

ienia przestrzenne

ż. arch. Iwona Wojtecka

ienia przyrodnicze

efan Leciejewski
rch. Beata Leciejewska

ienia społeczno-gospodarcze

orota Nawrot

ienia rolnictwa

ż. Jolanta Klupś
efan Leciejewski

zagadnienia leśnictwa

mgr Stefan Leciejewski

zagadnienia kulturowe

wa Kledzik

ienia infrastruktury technicznej

mgr inż. Mieczysław Cholewo

zagadnienia komunikacji

mgr inż. Piotr Stróżyński

opracowanie komputerowe

mgr Andrzej Kucharczyk

wanie graficzne

tech. bud. Danuta Nowakowska

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
sporządzającym studium ze zmianami – zatwierdzone
2015r. był wójt gminy.

Wójt Gminy Małgorzata Włodarczyk

Zespół autorski
pod kierunkiem mgr Ewy Mendel
składzie: mgr Olga Bystrzycka
mgr inż. Magdalena Mayer
mgr Michał Urbański

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.
o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
sporządzającym studium ze zmianami – zatwierdzone
2018r. był wójt gminy.

Wójt Gminy Małgorzata Włodarczyk

Zespół autorski
pod kierunkiem mgr inż. Tomasza Kuźniara

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	11
1.	Podstawa prawna opracowania studium <i>i jego zmian</i>	11
2.	A. Materiały wejściowe do studium, przyjętego 10 lipca 2002r.	11
2.	<i>B. Materiały wejściowe do zmiany studium 2015</i>	17
3.	Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - uchwalone w trybie ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym, tracą moc z dniem 1.01.2002 roku o zmianie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym:	17
4.	Położenie geograficzne i administracyjne	17
5.	Zagadnienia rozwoju demograficzno-gospodarczego	20
6.	Metodyka i merytoryczna treść studium	21
II.	OCENA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU GMINY	23
1.	Uwarunkowania wynikające z ukształtowanej struktury funkcjonalno-przestrzennej i polityka przestrzenna państwa na obszarze gminy	23
2.	Zagadnienia rozwoju demograficzno-gospodarczego	27
3.	Środowisko przyrodnicze	42
4.	Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego	60
5.	Zagadnienia gospodarki rolnej i leśnej	69
6.	Środowisko kulturowe	80
7.	Uwarunkowania wynikające z cech środowiska kulturowego oraz prawnej ochrony dóbr kultury	82
8.	Infrastruktura techniczna	100
9.	Komunikacja	102
<i>IIA.</i>	<i>UWARUNKOWANIA DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM DLA WYZNACZENIA PASA TECHNOLOGICZNEGO DWUTOROWEJ LINII WYSOKIEGO NAPIĘCIA 2X400kV</i>	<i>104</i>
<i>1.</i>	<i>Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu</i>	<i>104</i>
<i>2.</i>	<i>Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony</i>	<i>104</i>
<i>3.</i>	<i>Stan środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego</i>	<i>104</i>
<i>4.</i>	<i>Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej</i>	<i>105</i>
<i>5.</i>	<i>Warunki oraz jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia</i>	<i>107</i>
<i>6.</i>	<i>Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia</i>	<i>107</i>
<i>7.</i>	<i>Potrzeby i możliwości rozwoju gminy</i>	<i>107</i>
<i>8.</i>	<i>Stan prawny gruntów</i>	<i>107</i>
<i>9.</i>	<i>Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych</i>	<i>107</i>
<i>10.</i>	<i>Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych</i>	<i>107</i>
<i>11.</i>	<i>Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla</i>	<i>108</i>
<i>12.</i>	<i>Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych</i>	<i>108</i>
<i>13.</i>	<i>Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami</i>	<i>108</i>

14.	<i>Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych</i>	108
15.	<i>Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej</i>	108
IIB.	UWARUNKOWANIA DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM 2018 – LINIA ELEKTROENERGETYCZNA 110 KV PIŁA KRZEWINA – MIASTECZKO KRAJEŃSKIE	109
1.	<i>Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu</i>	109
2.	<i>Stan ład przestrzennego i wymogów jego ochrony</i>	109
3.	<i>Stan środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego</i>	109
4.	<i>Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej</i>	111
5.	<i>Warunki oraz jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia</i>	111
6.	<i>Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia</i>	111
7.	<i>Potrzeby i możliwości rozwoju gminy</i>	112
8.	<i>Stan prawny gruntów</i>	112
9.	<i>Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych</i>	112
10.	<i>Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych</i>	112
11.	<i>Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych</i>	113
12.	<i>Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych</i>	113
13.	<i>Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami</i>	113
14.	<i>Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych</i>	113
15.	<i>Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej</i>	113
III.	CELE STRATEGICZNE ROZWOJU GMINY	114
1.	CEL PODSTAWOWY ROZWOJU	114
2.	CELE STRATEGICZNE	114
3.	ZADANIA, JAKO SPOSOBY OSIĄGNIĘCIA CELÓW	114
IV.	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA I POLITYKA PRZESTRZENNA	116
1.	KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO	116
2.	KIERUNKI ROZWOJU PRODUKCJI ROLNEJ I LEŚNEJ	120
3.	KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	124
4.	KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI	126
5.	KIERUNKI ROZWOJU SIECI OSADNICZEJ	130
6.	STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ	133

IVA. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA I POLITYKA PRZESTRZENNA DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM DLA WYZNACZENIA PASA TECHNOLOGICZNEGO DWUTOROWEJ LINII WYSOKIEGO NAPIĘCIA 2X400kV.	136
1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów	136
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy	136
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	136
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	136
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	137
6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	137
7. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów zawierających zadania rządowe	138
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m ² oraz obszary przestrzeni publicznej	138
9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	139
10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	139
11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	139
12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	139
13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412 ze zmianami)	139
14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.	139
15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	139
16. Obszary problemowe	139
IVB. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM 2018 – LINIA ELEKTROENERGETYCZNA 110 KV PIŁA KRZEWINA – MIASTECZKO KRAJEŃSKIE	140
1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	140
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	141
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	141
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	141
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	141
6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	141
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1	142

8.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ² oraz obszary przestrzeni publicznej	142
9.	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	142
10.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	142
11.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	142
12.	Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	142
13.	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady	142
14.	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	142
15.	Obszary zdegradowane	142
16.	Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	142
17.	Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie	142
V.	OBOWIAZUJĄCE SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	143
VI.	UWAGI KOŃCOWE	143

UCHWAŁA Nr XXXIII/192/98
Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie
z dnia 16 czerwca 1998 r.

*w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania
Przestrzennego Gminy Miasteczko Krajeńskie.*

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym /Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 z późn. zmianami/, art. 6 ust 1 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym /Dz. U. Nr 89, poz. 415 z późn. zmianami/, Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Zarząd Gminy przystąpi do sporządzenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miasteczko Krajeńskie.
2. Opracowanie studium obejmuje teren Gminy Miasteczko Krajeńskie.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Stwierdzam zgodność kserokopii
z treścią oryginału,
Miasteczko Kr., dn. 19.11.2007

Przewodniczący Rady Gminy
[Signature]
/Czesław Pufal/

URZĄD GMINY
89-350 Miasteczko Krajeńskie

INSPEKTOR
[Signature]
Małgorzata Włodarczyk

I.

I. WSTĘP

1. Podstawa prawna opracowania studium **i jego zmian**

1.1. **A. Podstawę prawną opracowania studium przyjętego 10 lipca 2002 r. określa art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.**

Art. 6. 1. W celu określenia polityki przestrzennej gminy, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (...)

Rada Gminy Miasteczko Krajeńskie podjęła uchwałę Nr XXXIII/192/98 z dnia 16.06.1998 r. w sprawie przystąpienia do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasteczko Krajeńskie.

B. Podstawę prawną opracowania zmiany studium określa art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

"Art. 9. 1. W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (...)"

Rada Gminy Miasteczko Krajeńskie podjęła uchwałę Nr XXXIV/201/2014 z dnia 26.02.2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasteczko Krajeńskie.

1.2. **A. Zakres studium oraz uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego określają następujące ustawy:**

- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym

Art. 6. 5. stanowi:

W studium określa się w szczególności:

- 1) obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych,
- 2) lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiska,
- 3) obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy,
- 4) obszary zabudowane, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, terenów wymagających przekształceń i rehabilitacji,
- 5) obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- 5a) obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,
- 6) kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszary, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków, a także tereny niezbędne do wytyczania ścieżek rowerowych,
- 7) obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania,
- 8) obszary przewidziane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki, o której mowa w ust. 2 (polityka przestrzenna państwa).

Art. 6.7. Studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu (art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym).

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

Art. 71.1. Zasady zrównoważonego rozwoju ochrony środowiska stanowią podstawę do sporządzania i aktualizacji koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. W koncepcji, strategiach, planach i studiach, o których mowa w ust. 1, w szczególności:

- 1) określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami oraz przywracania środowiska do właściwego stanu;
- 2) ustala się warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.
3. Przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu powinny w jak największym stopniu zapewnić zachowanie jego walorów krajobrazowych.

Art. 72. 1. W studium i uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:

- 1) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin i racjonalnego gospodarowania gruntami,
- 2) uwzględnienie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż,
- 3) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- 4) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniami w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- 5) zapewnienie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- 6) uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.
2. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.
3. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określa się także sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka oraz klęsk żywiołowych.

Art. 73.3. W granicach administracyjnych miast oraz w obrębie zwartej zabudowy wsi jest zabroniona budowa zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. Rozbudowa takich zakładów jest dopuszczalna pod warunkiem, że doprowadzi ona do ograniczenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym wystąpienia poważnych awarii.

- **ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody:**

Art.2.3. Ochrona przyrody jest częścią polityki ekologicznej państwa.

Art.3. Ochrona przyrody jest obowiązkiem każdego obywatela, organów państwowych oraz samorządu terytorialnego, a także jednostek organizacyjnych oraz osób prawnych i fizycznych prowadzących działalność wpływającą na przyrodę.

- **ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych:**

Art. 6.1. Na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku - inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej.

Art. 7.1. Przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o zagospodarowaniu przestrzennym,

- **ustawa z dnia 28 września 1991 r., o lasach:**

Art.7.1. Trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu z uwzględnieniem w szczególności następujących celów:

- 1) zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz równowagę przyrodniczą,
- 2) ochrony lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na:
 - a) zachowanie różnorodności przyrodniczej,
 - b) zachowanie leśnych zasobów genetycznych,
 - c) walory krajobrazowe,
 - d) potrzeby nauki,...
- 3) ochrony wód powierzchniowych i głębinowych, retencji zlewni, w szczególności na obszarach wododziałów i na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych,

- **ustawa z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury:**

Art. 11.1. Obowiązkiem wojewodów i organów gminy jest dbałość o dobra kultury i podejmowanie działań ochronnych oraz uwzględnianie zadań ochrony zabytków, między innymi w regionalnych i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w budżetach, w prawie miejscowym i przepisach gminnych.

Są to główne ustawy regulujące w swym zakresie politykę przestrzenną państwa i gmin w odniesieniu do zagospodarowania przestrzennego.

B. Zakres zmiany studium oraz uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego określa przede wszystkim ustawa z dnia 27 marca 2013r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto przepisy dotyczące ochrony przyrody, ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz ochrony zabytków.

1.3. Obowiązujące przepisy prawa miejscowego - Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Piłskiego z dnia 15.05.1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim.

Na podstawie art. 20 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o terenowych organach rządowej administracji ogólnej (Dz. U. Nr 32, poz. 176 z 1998 r.) oraz na podstawie art. 32, w związku z art. 13 ust. 1 pkt. 4 i art. 26 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492 z późniejszymi zmianami) zarządza się co następuje:

§ 1.

1. Ustanawia się w województwie piłskim obszary chronionego krajobrazu stanowiące jednolity system mający powiązania w sąsiednich województwach.
2. Wykaz i opisy przebiegu granic obszarów chronionego krajobrazu zawarte są w załącznikach Nr 1 i Nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

1. Na obszarach chronionego krajobrazu wprowadza się zakazy:
 - 1) budowy zakładów przemysłowych opartych o surowce przywożone spoza terenu województwa oraz lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska,
 - 2) lokalizowania wielkotowarowych ferm hodowlanych większych od 300 dużych jednostek przeliczeniowych i ferm bezściółkowych oraz gnojowicowania użytków rolnych,
 - 3) lokalizowania budynków na gruntach leśnych oraz w odległości mniejszej niż 100 m od brzegów jezior i rzek,
 - 4) wznoszenia budowli oraz zakładania i budowy urządzeń technicznych na terenach przewidzianych do objęcia wyższą formą ochrony przyrody (park narodowy, park krajobrazowy, rezerwat przyrody, park wiejski),
 - 5) stosowania w gospodarce rybackiej metod połowu ryb niszczących inne żywe organizmy,
 - 6) zmiany sposobu użytkowania gruntów ornych IV klasy i wyższych klas bonitacyjnych z wyjątkiem niezbędnego minimum na potrzeby mieszkaniowe miejscowej ludności,
 - 7) na terenie zlewni jeziora Wielki Bytyń:
 - rozprowadzania nawozów i pestycydów przy wykorzystaniu sprzętu lotniczego,
 - odprowadzania do wód i gruntu ścieków, gnojowicy i odpadów płynnych.
2. Zmiana ustaleń zawartych w § 2 ust. 1 pkt 3 może być dokonana w trybie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.
3. Ustala się zasady prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach chronionego krajobrazu, stanowiące załącznik Nr 3 do niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

Zabezpieczeniem i ochroną wartości przyrodniczych oraz wypoczynkowych obszarów chronionego krajobrazu będzie ich uwzględnienie w regionalnych i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Wykonanie rozporządzenia zleca się Dyrektorowi Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Pile.

§ 4.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Piłskiego.

**ZASADY
PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
NA OBSZARACH CHRONIONEGO KRAJOBRAZU**

1. OGÓLNE ZASADY GOSPODAROWANIA

Na obszarach chronionego krajobrazu nadrzędnym celem jest ochrona środowiska, dlatego rozwój gospodarczy powinien być ukierunkowany na te gałęzie, które wynikają z naturalnej predyspozycji terenu: gospodarka leśna i rolna, rybactwo, turystyka i wypoczynek. Rozwój przemysłu i urbanizacji winien być ograniczony do niezbędnego minimum uzasadnionego potrzebami miejscowej ludności opartego na wykorzystaniu miejscowych zasobów. Obowiązywać winna wzmożona ochrona czystości wód, powierzchni ziemi i powietrza.

W celu zapewnienia obszarom chronionego krajobrazu ochrony i dostosowania do niej gospodarki, należy je uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego jako ich integralną część.

2. WYTYCZNE DO ZASAD GOSPODAROWANIA

- 1) w zakresie zagospodarowania przestrzennego:
 - a) chronić walory naturalne środowiska przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem krajobrazu,
 - b) ustalać dla obszaru gmin i miast ekologiczne systemy terenów otwartych, rozwijać jednostki osadnicze w oparciu o istniejący system osadniczy i ograniczać zabudowę rozproszoną,
 - c) zakazać zabudowy na obszarach stref zalewowych rzek,
 - d) zapewniać w zabudowie spójność krajobrazu przyrodniczego i kulturowego,
 - e) tworzyć systemy terenów zieleni miejskiej, stanowiącej uzupełnienie obszarów przyrodniczych;
- 2) w zakresie leśnictwa i zadrzewień:
 - a) ograniczać do niezbędnego minimum zmianę użytkowania leśnego na nieleśny,
 - b) dążyć do uzyskiwania składu drzewostanów zgodnego z siedliskiem,
 - c) zwiększyć lesistość poprzez zalesianie gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa oraz zagrożonych erozją,
 - d) rozbudować sieć zadrzewień szpalerowych oraz zadrzewień śródpolnych szczególnie na terenach o mniejszej lesistości,
 - e) chronić i restaurować parki wiejskie i zabytkowe,
 - f) chronić stanowiska rzadkich roślin i zwierząt;
- 3) w zakresie rolnictwa:
 - a) ograniczać stosowanie środków chemicznych w uprawie roślin na rzecz ochrony biologicznej,
 - b) rozwijać produkcję żywności opartą na nawożeniu obornikiem z ograniczeniem stosowania chemicznej ochrony roślin i nawozów sztucznych;
- 4) w zakresie turystyki i wypoczynku:

- a) wyznaczyć tereny dla lokalizacji wypoczynku pobytowego i budownictwa letniskowego,
 - b) dostosować rozwój turystyki do wielkości odpowiadającej odporności biologicznej środowiska,
 - c) poprawić zagospodarowanie turystyczne lasów na terenach do tego wyznaczonych,
 - d) włączyć w sieć terenów wypoczynkowych parki wiejskie i zabytkowe poprzez ich odpowiednie zagospodarowanie i utrzymanie,
 - e) dostosować do aktualnej sieci terenów podlegających ściślejszej ochronie szlaki turystyczne i miejsca dozwolonego pobytu,
 - f) zlikwidować dzikie budownictwo letniskowe oraz budownictwo letniskowe na terenach przeznaczonych do ściślejszej ochrony;
- 5) w zakresie ochrony wód i gospodarki wodnej:
- a) budować oczyszczalnie ścieków, w pierwszej kolejności na terenach, gdzie środowisko jest najmniej zmienione i zdegradowane,
 - b) dążyć do równoczesnej realizacji inwestycji wodociągowych i kanalizacyjnych wsi oraz rozwiązywania gospodarki ściekowej w miejscowościach uprzednio zwodociągowanych,
 - c) odbudować stare i zniszczone urządzenia piętrzące i utrzymywać w sprawności wszystkie urządzenia melioracyjne,
 - d) nie dopuszczać do przesuszania terenów przez nadmierne obniżanie poziomu wód gruntowych podczas wykonywania melioracji,
 - e) każdą znaczącą zmianę stosunków wodnych poprzedzać ekspertyzami naukowymi,
 - f) ograniczyć chemizację i sztuczne nawożenie na zboczach i stokach w sąsiedztwie wód powierzchniowych, jako przyczyn zanieczyszczania i eutrofizacji się wód,
 - g) chronić zabudowę biologiczną obrzeży cieków wodnych i jezior dla zwiększenia możliwości samoczyszczenia się wód,
 - h) sukcesywnie przeprowadzać rekultywację jezior zdegradowanych oraz objąć szczególną ochroną zlewnie Jez. Wielki Bytyń cechującego się małą wymienialnością wód;
- 6) w zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi:
- a) ograniczać wydobywanie kopalin do niezbędnych wielkości zabezpieczających potrzeby lokalne, a powstałe wyrobiska niezwłocznie rekultywować,
 - b) przeprowadzić rekultywację wszystkich terenów zdewastowanych,
 - c) lokalizować wysypiska tylko dla miejscowej ludności z uwzględnieniem pełnego zabezpieczenia środowiska.

2. **A. Materiały wejściowe do studium, *przyjętego 10 lipca 2002r.***

2.1. **Studium opracowano z wykorzystaniem danych dotyczących gminy Miasteczko Krajeńskie, na podstawie następujących materiałów:**

- miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Miasteczko Krajeńskie,
- zbiór danych uzyskanych z Urzędu Gminy Miasteczko Krajeńskie i Urzędu Statystycznego w Pile, Roczniki Statystyczne (1970 - 1999),
- zbiór danych uzyskanych z Urzędu Statystycznego w Poznaniu, opracowanie - Województwo Wielkopolskie 1998 r.,
- zbiór danych uzyskanych z Urzędu Statystycznego w Poznaniu, opracowanie Powiaty województwa wielkopolskiego, 1998 r.,
- projekt studium zagospodarowania przestrzennego województwa pilskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyki i Architektury Piła, 1997 r.,
- opracowanie - Stan i ruch ludności w województwie wielkopolskim w 1999 r. - Urząd Statystyczny w Poznaniu, 2000r.,
- Mapy sytuacyjno-wysokościowe w skali 1:10 000, 1 : 25 000,

- Mapy glebowo - rolnicze w skali 1 : 5 000,
- Atlas Rzeczypospolitej Polskiej Warszawa 1993 -97,
- Mapy przeglądowe urządzenia lasów,
- Podział hydrograficzny Polski IMGW, Warszawa 1983 r,
- Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony, skala 1 : 500 000 IHiG AGH Kraków 1989,
- Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce PIG Warszawa 1997 r.,
- Wstępna koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (Centralny Urząd Planowania - 1995 r.,)
- Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych - 1999 r.,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA IUCN W-wa 1995r.,
- Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA IUCN Warszawa 1998r.

2. B. Materiały wejściowe do zmiany studium.

- *Mapy sytuacyjno-wysokościowe w skali 1:10 000, 1 : 25 000,*
- *Mapy glebowo - rolnicze w skali 1 : 5 000,*
- *Plany urządzenia lasów,*
- *Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 – z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016 – obowiązująca od 22.05.2009r.*
- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, uchwała Nr XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010r.*
- *Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 r.*
- *Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2012 – 2015.*
- *Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2012, Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 2013 r.*

3. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - uchwalone w trybie ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym, tracą moc z dniem 1.01.2002 roku o zmianie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym:

- miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Miasteczko Krajeńskie - uchwała Nr XIX/118/91 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 3.12.1991 r.,
- miejscowy plan szczegółowy zagospodarowania przestrzennego zespołu zabudowy jednorodzinnej w Miasteczku Krajeńskim ul. Drzymały 11 - uchwała Nr II/10/94 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 27.07.1994 r.

Gmina Miasteczko Krajeńskie nie posiada planów uchwalonych w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu przestrzennym.

4. Położenie geograficzne i administracyjne.

Gmina Miasteczko Krajeńskie położona jest w północnej części województwa wielkopolskiego. Od 1.01.1999 r. wchodzi w skład powiatu pilskiego Główny ośrodek administracyjny znajduje się w Miasteczku Krajeńskim, które położone jest przy ważnym szlaku kolejowym Piła - Bydgoszcz.

Gmina Miasteczko Krajeńskie graniczy z następującymi gminami:

od zachodu z gminą Kaczory,
od północy z gminą Wysoka,
od wschodu z gminą Białośliwie,
od południa z gminami: Szamocin i Chodzież.

Powierzchnia całej gminy wynosi 7.072 tys. ha.

Położenie matematyczno-geograficzne gminy Miasteczko Krajeńskie określają następujące współrzędne geograficzne:

kraniec północny	53°9'04'' - we wsi Grabówno,
kraniec południowy	53°3'30'' - we wsi Miasteczko Huby przy Noteci,
kraniec wschodni	17°5'56'' - we wsi Wolsko Dolne,
kraniec zachodni	16°57'04'' - we wsi Marianowo.

Rozciągłość południkowa (z północy na południe) wynosi 5'34''.

Rozciągłość równoleżnikowa (z zachodu na wschód) wynosi 8'52''.

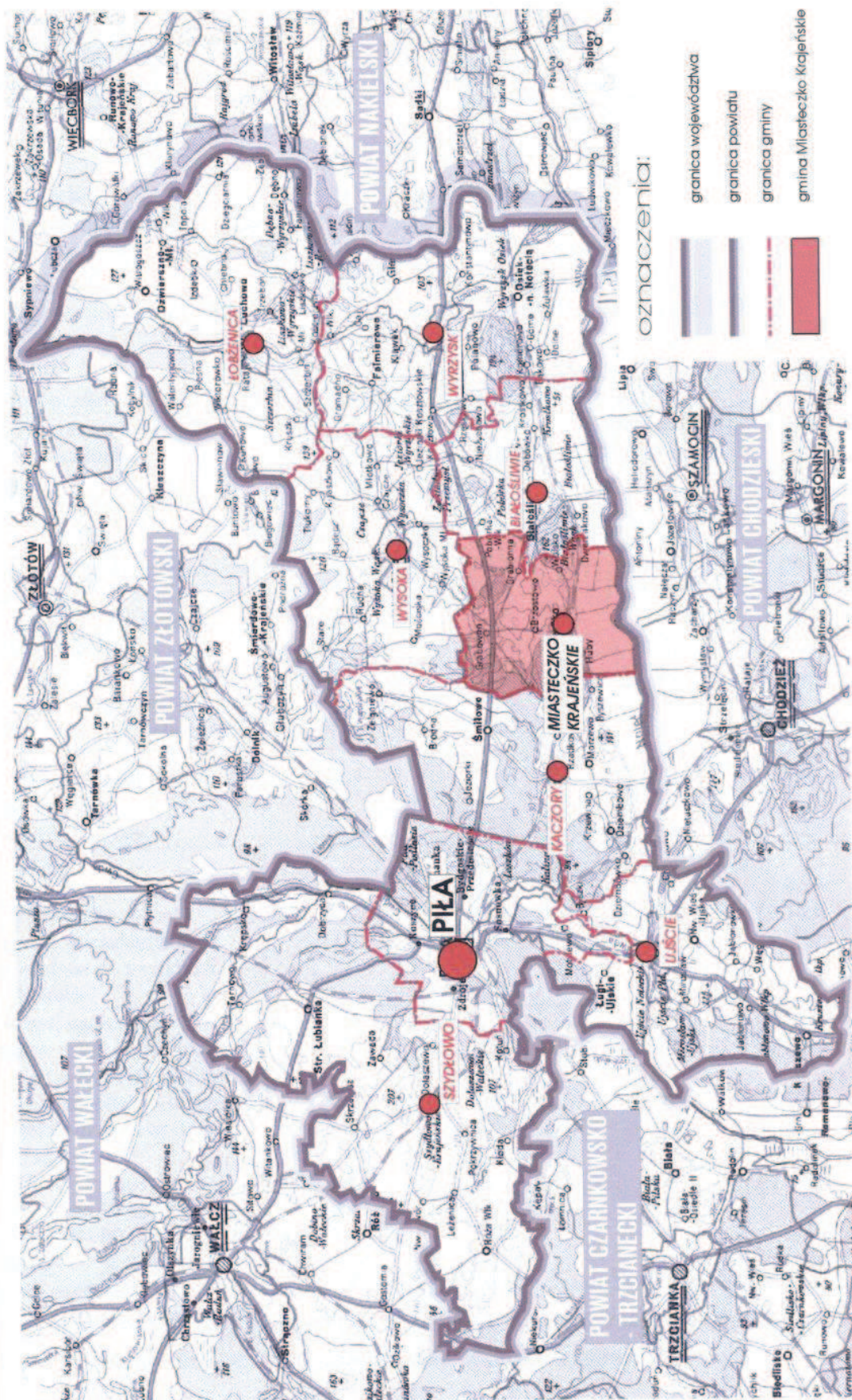
Według podziału Polski na regiony fizyczno-geograficzne (Jerzy Kondracki) dostosowanego do podziału Europy, gmina Miasteczko Krajeńskie położona jest:

- w strefie Lasów Mieszanych,
- w prowincji Niż środkowo - europejski
- w podprowincji Pojezierze Południowo-bałtyckie
- w makroregionie Pojezierze Południowo-pomorskie
Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka,
- w mezoregionach: - Pojezierze Krajeńskie, wchodzące w skład makroregionu
Pojezierze Południowo-pomorskie,
Dolina Środkowej Noteci wchodząca w skład makroregionu Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka.

Granica między mezoregionem pojezierze Krajeńskie, a mezoregionem Dolina Środkowej Noteci biegnie po krawędzi wysoczyzny u podnóża, której jest linia kolejowa Piła - Bydgoszcz.

Miasteczko Krajeńskie

na tle powiatu pilskiego

5. Zagadnienia rozwoju demograficzno-gospodarczego.

5.1. Podstawowe dane o gminie: (stan w dniu 31.12.1999 r.)

- a) powierzchnia gminy km²: 70,7
- f) liczba mieszkańców
gminy 3339
w tym kobiet 1581 (47,4%)
- g) liczba bezrobotnych
gmina 186
w tym kobiet 105 (56,5%)
- h) liczba pracujących wg sekcji (30.09.1997 r.)
gmina 242
w tym kobiet 106 (43,8%)
- i) liczba pracujących w rolnictwie indywidualnym 478 (Spis rolny 12.06.1996 r.)

Gmina Miasteczko Krajeńskie na tle powiatu, województwa i kraju.

Wyszczególnienie (wskaźniki)	Gmina Miasteczko Krajeńskie	Powiat pilski	Województwo wielkopolskie	Polska
1	2	3	4	5
Ludność:				
kobiet na 100 mężczyzn	90,6	103,9	106,0	105,6
ludność na 1 knr	47,4	109	112,0	124,0
urodzenia żywe na 1000 ludności	13,6	11,7	11,4	10,7
zgony na 1000 ludności	11,2	8,6	9,9	9,8
przyrost natur, na 1000 ludności	2,4	3,1	1,5	0,9
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	78,2	67,8	68,5	68,0
bezrobotni na 1000 osób w wieku produkcyjnym	74,4	74,6	63,7	79,4
pracujący na 1000 ludności	224,6	265,1	250,5	242,0
Mieszkalnictwo:				
osób /izbę	1,06	0,97	0,94	0,96
m ² pow. użytk. /osobę	17,7	17,6	19,0	18,6
przeciętna pow. mieszkania m ² mieszkania oddane do użytku na 1000 ludności	71,4	62,8	66,5	60,9
	-	1,6	1,8	1,9
Infrastruktura społeczna:				
liczba uczniów szkół podstawowych na pomieszczenie do nauczania	19	25	23	*
ludności na 1 plac. poczt, -telekom.	3352	4759	4660	4603
abonentów telefonii przewodowej na 1000 ludności	99,3 '	199,4	191,6	194,2
lekarze na 10 000 ludności	3,0	20,3	18,7 .	21,4
lekarze dentyści na 10 000 ludności	3,0	3,6	4,1	*
pielęgniarki na 10 000 ludności	3,0	58,5	45,6	52,6
położne na 10 000 ludności	*	7,2	6,0	*

Źródło: Powiaty województwa wielkopolskiego - Urząd Statystyczny w Poznaniu 1998 r. * - brak danych

Wskaźniki w zakresie infrastruktury społecznej po 2000 r. uległy znacznej poprawie m. in. wzrosła liczba abonentów telefonii przewodowej oraz lekarzy w gminie.

6. Metodyka i merytoryczna treść studium.

Planowanie przestrzenne jest procesem ciągłym, a ustalenia ustawowe określają jedynie wymogi formalne, dotyczące obowiązku gminy, na podstawie jakich dokumentów może prowadzić gospodarkę przestrzenną.

Regulacje te zawarte były w poszczególnych ustawach - następująco:

1961 r. - Studia kierunkowe rozwoju przestrzennego, miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego i plan etapowy oraz plan szczegółowy,

1984 r. - założenia do planu, miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całej gminy,

1994 r. - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Brak ustawowego obowiązku o sporządzeniu planu miejscowego dla całego obszaru, w sposób znaczący podnosi rangę „studium”, jako opracowania dla całej gminy. W związku z tym, że studium nie stanowi przepisu gminnego, definiowane jest jako „akt kierownictwa wewnętrznego”.

Okres przejściowy w obowiązywaniu ustawy z 1994 r., określony obecnie na 7 lat, czyli do końca 2001 r. powoduje, że w większości gmin nie jest prowadzona spójna polityka przestrzenna wywodząca się z podstawowej „filozofii” ustawy, że studium określa, dla których obszarów zostaną sporządzone plany, a dla których - nie, i jaka będzie polityka przestrzenna w gminie prowadząca do osiągnięcia pożądanych kierunków rozwoju. Przedstawiona „filozofia” ustawy daje możliwość zróżnicowania formalnych dokumentów w gminie, ze względu na występujące na jej obszarze uwarunkowania.

Określenie uwarunkowań wymaga sporządzenia diagnozy stanu:

- środowiska przyrodniczego,
- dziedzictwa kulturowego,
- zainwestowania,
- potencjału społeczno-gospodarczego.

W obrębie uwarunkowań należy również wyodrębnić wyniki ocen:

- środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- występowania obiektów i obszarów prawnie chronionych, oraz zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Taka konstrukcja merytoryczna studium skłania do wyodrębnienia, w opracowaniu:

- oceny stanu istniejącego, jako części nie uchwalanej,
- studium uchwalonego uchwałą rady gminy, określającego:
 - uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
 - cele strategiczne rozwoju gminy, - kierunki zagospodarowania i politykę przestrzenną, czyli sposoby realizacji.

Materiały wejściowe do studium oraz określenie uwarunkowań dla Gminy Miasteczko Krajeńskie wykonane zostało w 1999 r., wg założenia, że uchwalone studium będzie jedynym opracowaniem dla całego obszaru gminy.

W lutym 2000 r. do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej wpłynął projekt ustawy „o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych. Przedstawiony projekt, w zasadniczych tezach, wraca do rozwiązań ustawy z 1961 r. poprzez obligatoryjne sporządzenie dla obszaru całej gminy - „planu rozwoju przestrzennego gminy”, w którym określa się obszary, dla których należy opracować „plan lokalny”.

Art. 91 ust. 1 projektu ustawy brzmi:

„Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin stają się planami rozwoju przestrzennego gmin pod warunkiem.....” m. in.:

- sporządzenia prognozy skutków wpływu ustaleń planu na środowisko i zdrowie ludzi,
- sporządzenia prognozy skutków finansowych uchwalenia planu,
- uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne,
- wyłożenia do wglądu publicznego; zebrania uwag i wniosków oraz przedłożenia ich radzie.

Pod względem merytorycznym, „studium” opracowane w trybie obowiązującej ustawy, a przyszedł „plan rozwoju” różni się głównie określeniem, w planie, przeznaczenia terenu.

Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasteczko Krajeńskie zawiera, w części graficznej, przeznaczenie terenów przewidzianych do zabudowy.

Po spełnieniu określonych nową ustawą wymogów, „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasteczko Krajeńskie” może być przyjęte przez Radę Gminy Miasteczko Krajeńskie, jako „plan rozwoju przestrzennego Gminy Miasteczko Krajeńskie”.

II. OCENA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU GMINY.

1. Uwarunkowania wynikające z ukształtowanej struktury funkcjonalno-przestrzennej i polityka przestrzenna państwa na obszarze gminy.

Historycznie ukształtowaną sieć osadniczą gminy Miasteczko Krajeńskie tworzy 8 wsi sołeckich, w skład których wchodzi 9 miejscowości. Wieś Miasteczko Krajeńskie pełni rolę ośrodka lokalnej obsługi mieszkańców gminy. Ośrodek gminny uzupełnia wieś Grabówno, o randze wsi podstawowej. Pozostałe miejscowości gminy to wsie elementarne.

Układ przestrzenny wsi Miasteczko Krajeńskie jest charakterystyczny dla zabudowy małego miasteczka, z wydzielonym placem i układem ulic. Wsie Grabówno, Brzostowo Stare i posiadają bardzo czytelne, historycznie ukształtowane, zwarte przestrzennie układy zabudowy, natomiast Brzostowo Nowe, Wolsko, Okaliniec i Huby to wsie o zabudowie usytuowanej wzdłuż dróg, częściowo rozproszonej.

Sieć osadnicza położona jest wśród pól, lasów i łąk. W zachodniej części gminy znajdują się tereny lasów objęte obszarem chronionego krajobrazu. Południową część gminy zajmuje pas łąk nadnoteckich. Obszar gminy przecięty jest równolegle z kierunku zachodniego do wschodniego liniami komunikacyjnymi. Na krawędzi doliny Noteci biegnie linia kolejowa Piła - Bydgoszcz, powyżej przebiega trasa drogi krajowej nr 10 Szczecin Bydgoszcz.

Uwarunkowaniem ponadlokalnym dla gminy Miasteczko Krajeńskie jest droga krajowa nr 10 relacji Bydgoszcz - Szczecin, o znaczeniu międzyregionalnym i międzynarodowym.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 i ust. 5 pkt 8 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym w studium gminy określa się obszary przewidziane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki zawartej w strategii rozwoju województwa i planie województwa.

Dla realizacji polityki przestrzennej państwa organy rządowe opracowują koncepcję polityki przestrzennego zagospodarowania kraju oraz programy zawierające zadania rządowe służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Wojewódzkie organy samorządowe opracowują plan województwa uwzględniający zadania rządowe, o których mowa wyżej.

W opracowanym i uchwalonym planie województwa wielkopolskiego trasa nr 10 przewidziana jest do stopniowej modernizacji do parametrów drogi ekspresowej. Poza układem komunikacyjnym gmina Miasteczko Krajeńskie nie posiada istotnych uwarunkowań ponadlokalnych wynikających z polityki przestrzennej państwa.

Uwarunkowania wynikające z polityki przestrzennej państwa na obszarze gminy.

Dla obszaru Gminy Miasteczko Krajeńskie nie sporządzono programów rządowych lub regionalnych wymagających wprowadzenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Obszar gminy był natomiast ujmowany jako obszar problemowy, o określonych predyspozycjach, w następujących opracowaniach:

- Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju „Polska 2000 plus” (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych - 1997 r.),
- Strategiczne problemy rozwoju i zagospodarowania przestrzennego Makroregionu Środkowo - Zachodniego (Rz. C. S. S. - Biuro Rozwoju regionalnego w Poznaniu - 1997 r.),
- Studium zagospodarowania przestrzennego województwa pilskiego (Wojewoda Pilski - 1998 r.),
- Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych - 1999 r.).

W opracowaniach krajowych jest to „strefa pogłębiającej się recesji, przyrodniczo nie zdegradowana, z szansą na wielofunkcyjny rozwój ekologicznie uwarunkowany.

Bardzo istotnym elementem polityki zagospodarowania przestrzennego kraju jest „Krajowa sieć ekologiczna - EKONET”. Znaczny obszar gminy obejmuje dolina Noteci, kwalifikowana jako europejski korytarz ekologiczny.

Uwarunkowania wynikające ze Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego.

Uchwalona strategia rozwoju województwa wielkopolskiego określa następujące cele strategiczne:

- zapewnienie mieszkańcom warunków do podwyższania poziomu życia,
- zwiększanie konkurencyjności gospodarki w stosunku do innych regionów Europy,
- wzrost wewnętrznej integracji i istotna poprawa jakości przestrzeni,
- dostosowanie potencjału struktury i organizacji województwa do wyzwań XXI w. i wymagań jednoczącej się Europy.

Cele przestrzenne ujęto następująco:

W celach strategicznych rozwoju województwa wielkopolskiego zakłada się uzyskanie harmonijnego rozwoju sieci osadniczej, przygotowanie głównych ośrodków miejskich do pełnienia funkcji tzw. biegunów rozwoju oraz stworzenie szans rozwoju obszarom słabiej rozwiniętym.

Istotne jest również zapewnienie ładu przestrzennego. Poci tym określeniem rozumie się taki stan zagospodarowania przestrzennego, który odpowiada określonym kryteriom funkcjonalnym, estetycznym, społecznym, gospodarczym, technicznym i przyrodniczym. Jest to niezbędnym warunkiem trwałego rozwoju regionu.

Z istotnych elementów struktury przestrzennej w strategii województwa wyodrębnia się:

- spójny rozwój funkcjonalny regionu z zachowaniem różnorodności gospodarczej zgodnej z wewnętrznym potencjałem przyrodniczym i społecznym oraz ograniczeniem możliwości konfliktów przestrzennych,
- komplementarność przestrzenno-funkcjonalną ośrodków miejskich i obszarów wiejskich,
- zachowanie układu urbanistycznego i form jednostek sieci osadniczej potwierdzających tożsamość regionalną Wielkopolski.

Gmina Miasteczko Krajeńskie, jako gmina o przeważającej funkcji rolniczej wpisuje się wprost w cały pakiet strategicznych celów dotyczących rolnictwa i rozwoju wsi. Podstawowe cele ujęto następująco:

Formułując koncepcję rozwoju rolnictwa w województwie wielkopolskim przyjmujemy, że zasadniczym celem powinno być wykształcenie rozwojowego, nowoczesnego i konkurencyjnego sektora rolno - spożywczego. Powinien on składać się z podmiotów cechujących się wysoką efektywnością mikroekonomiczną, gwarantującą ich trwały rozwój, a zatrudnionym w nich - stabilne i dobrze wynagradzane miejsca pracy. Sektor ten powinien dostarczyć mieszkańcom województwa podstawową masę produktów rolnych / spożywczych o wysokich walorach jakościowych po umiarkowanych - konkurencyjnych cenach. Jednocześnie sektor rolno - żywnościowy w Wielkopolsce powinien uzyskać znaczącą pozycję na zintegrowanym europejskim rynku rolnym.

Działania wspierające rozwój nowoczesnej produkcji rolniczej powinny iść w kierunku zmniejszenia zatrudnienia w rolnictwie, poprawy jakości siły roboczej, racjonalności wykorzystania gruntów rolniczych i poprawy ich jakości, poprawy i racjonalności wykorzystania kapitału, poprawy struktury obszarowej gospodarstw i podniesienia jakości produkcji rolniczej. Priorytetem w strategii przetwórstwa rolno-spożywczego będzie jego restrukturyzacja i modernizacja, szczególnie tych faz produkcji, w których występuje luka technologiczna.

Istotnym elementem działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich będzie powołanie Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Obszarów Wiejskich (WARÓW).

Prowadzenie polityki wielofunkcyjnego rozwoju wsi będzie polegało na:

- lokowaniu na terenach wiejskich produkcji, przemysłowej i usługowej, w tym także działania wspierające małe uprzemysłowienie terenów wiejskich,
- lokalizacji zakładów przetwórczych i handlowych zwiększających wartość dodaną do produktów rolnych, w tym także wspomaganie lokalnego przetwórstwa i bezpośredniej sprzedaży tych produktów mieszkańcom miast i turystom,
- traktowaniu leśnictwa jako wielostronnej działalności związanej z obróbką drewna i z przetwórstwem produktów leśnych,
- rozwoju agroturystyki w tych regionach Wielkopolski, które mogą wykorzystać rentę położenia w postaci atrakcyjnego krajobrazu,
- dywersyfikowaniu działalności gospodarstw rolnych, obejmującej oprócz dotychczasowej produkcji rolnej inne rodzaje działalności pozarolniczej, np.: usługi komunalne, konserwację urządzeń melioracyjnych, przetwórstwo surowców rolniczych, obsługa turystów, handel, rzemiosło itp.

Ocena obszarów wiejskich ujęta została w układzie powiatów, wyodrębniając typy wynikające z cech ekonomicznych i demograficznych. Północna część Wielkopolski oceniona została jako obszar peryferyjny.

Charakterystyka typów obszarów wiejskich województwa wielkopolskiego

<i>Typ</i>	<i>Charakterystyka obszarów wiejskich</i>	<i>Liczba powiatów</i>	<i>Powiaty tworzące subregiony</i>
<i>I.</i>	<i>Obszary ekonomicznie zintegrowane, rozwijające się ekonomicznie i demograficznie, zlokalizowane wokół ośrodków miejskich.</i>	<i>1</i>	<i>poznański</i>
<i>II.</i>	<i>Pośrednie obszary wiejskie, zdominowane przez gospodarkę rolną, słabo rozwijające się ekonomicznie, o wyższej niż przeciętnie w województwie gęstości zaludnienia.</i>	<i>13</i>	<i>gnieźnieński, gostyński, grodziski, jarociński, kościański, krotoszyński, leszczyński, ostrowski, rawicki, średzki, śremski, wągrowiecki, wrzesiński.</i>
<i>III.</i>	<i>Pośrednie obszary wiejskie o zróżnicowanej strukturze, o wyższym niż przeciętnie w województwie udziale zatrudnienia w przemyśle i w budownictwie w stosunku do ogółu zatrudnionych, słabiej zaludnione.</i>	<i>6</i>	<i>chodzieski, międzychodzki, nowotomyski, obornicki, szamotulski, wolsztyński</i>
<i>IV.</i>	<i>Peryferyjne obszary wiejskie o: wyraźnej dominacji funkcji rolniczych, wysokim udziale zatrudnienia w rolnictwie w stosunku do ogółu zatrudnionych, regresyjnej gospodarce, rozproszonym zaludnieniu.</i>	<i>8</i>	<i>kaliski, kępiński, kolski, koniński, ostrzeszowski, pleszewski, słupecki, turecki</i>
<i>V.</i>	<i>Peryferyjne obszary wiejskie, których krajobraz jest zdominowany przez lasy, o słabym / rozproszonym zaludnieniu, z tendencją do odpływu ludności.</i>	<i>3</i>	<i>czarnkowsko-trzcianecki, pilski, złotowski</i>

Typy produkcyjno-ekonomiczne rolnictwa.

Typ	Charakterystyka typu rolnictwa	Liczba powiatów	Powiaty tworzące subregiony
I.	Rolnictwo ekstensywne, o niskim stopniu powiązania z rynkiem	4 oraz 4 powiaty miejskie	czarnkowsko-trzcianecki, koniński, złotowski, turecki, powiaty miejskie: Kalisz, Leszno, Poznań, Konin
II.	Rolnictwo mało intensywne, o umiarkowanym stopniu powiązania z rynkiem	11	wągrowiecki, kaliski, pilski, kępiński, kolski, ostrzeszowski, poznański, międzychodzki, nowotomyski, słupecki, chodzieski
III.	Rolnictwo bardzo intensywne, o wysokim stopniu powiązania z rynkiem	11	grodziski, średzki, jarociński, ostrowski, wolsztyński, szamotulski, gnieźnieński, pleszewski, obornicki, wrzesiński, śremski
IV.	Rolnictwo bardzo intensywne, o wysokim stopniu powiązania z rynkiem	5	gostyński, krotoszyński, rawicki, kościański, leszczyński

Północna część województwa wielkopolskiego ujęta została jako obszar predysponowany do rozwoju turystyki z punktu widzenia walorów naturalnych Puszczy Noteckiej i Doliny Noteci.

W odniesieniu do Gminy Miasteczko Krajeńskie, w programach wojewódzkich znajduje się wiele zadań odnoszących się pośrednio do obszaru gminy, a w szczególności:

- program PRACA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
 - restrukturyzacja gospodarki żywnościowej regionu i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich;
- program INFRASTRUKTURA
 - utrzymanie połączeń dróg wodnych z europejskimi drogami wodnymi,
 - stworzenie powiązania żeglugi śródlądowej z pozostałymi gałęziami transportu, dla powstania regionalnych centrów obsługi ładunków;
- program WIEŚ I ROLNICTWO
 - osiągnięcie możliwie najwyższego poziomu gospodarki na terenach wiejskich, w tym rozwój agroturystyki;
- program OCHRONA ŚRODOWISKA
 - ochrona powierzchni ziemi i planowanie przestrzenne, w tym:
 - Przeciwdziałanie nieuzasadnionemu wzrostowi powierzchni uszczelnionej i redukowaniu powierzchni biologicznie czynnej poprzez ustanowienie rygorów w planach zagospodarowania przestrzennego, rozważenie możliwości wprowadzenia opłat lokalnych od będącej w posiadaniu powierzchni uszczelnionej.
Jednostki realizujące: organa gmin oraz samorząd województwa.
 - Redukowanie emisji zanieczyszczeń z dużych obiektów energetyki komunalnej,
Jednostki realizujące: podmioty eksploatujące obiekty, władze miejskie.
 - Zbliżanie miejsc pracy i miejsc zamieszkania przez preferowanie w zapisach planów zagospodarowania przestrzennego sąsiedztwa kompleksów mieszkaniowych z terenami przemysłowo-składowymi o wysokim standardzie ochrony środowiska,
Jednostki realizujące: organa gmin.

- Zwiększanie koncentracji zabudowy na terenach wiejskich w celu obniżenia kosztów infrastruktury komunalnej,
Jednostki realizujące: organa gmin.
- Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego redukowania potrzeby przemieszczania się, w tym zwłaszcza środkami transportu indywidualnego
Jednostki realizujące: organa gmin oraz samorząd województwa.

2. Zagadnienia rozwoju demograficzno-gospodarczego.

2.1. Zagadnienia demograficzne.

Gmina Miasteczko Krajeńskie zajmuje obszar 70,7 km², została utworzona 1 marca 1992 roku z części obszaru gminy Białośliwie. Na terenie gminy w 1992 roku zamieszkiwało 3299 osób. W 1997 roku gmina osiągnęła najwyższą liczbę mieszkańców - 3352, w tym 1593 to kobiety, które stanowiły 47,5% ogółu ludności gminy, średnie zaludnienie wynosiło 47,2 osoby na km². Na 100 mężczyzn przypadało w gminie 90,6 kobiet. W dniu 31.12.1999 roku gmina liczyła 3339 mieszkańców, oraz 64 osoby zameldowane na pobyt czasowy i 50 mieszkańców czasowo nieobecnych (saldo 14 osób). Jak wynika z analizy demograficznej przyczyną stagnacji w gminie jest obniżający się przyrost naturalny, spowodowany zmniejszającą się liczbą urodzeń oraz wzrastającą z 35 w 1992 r. do 46 w 1996 r. liczbą zgonów. Na wzrost liczby ludności w roku 1997 wpłynęło dodatnie saldo ruchu wędrownego wynoszące 24 osoby oraz w 1999 roku 20 osób. W latach 1993, 1994 i 1996 saldo migracji wykazywało wartości ujemne. W strukturze wieku ludności gminy od 1993 do 1999 roku zmniejszył się udział grupy przedprodukcyjnej z 32,2% do 28,6%, czyli o 3,6 punktów procentowych, w grupie produkcyjnej nastąpił znaczny wzrost o 3,2 punktów, wzrósł nieznacznie udział ludności w wieku poprodukcyjnym z 13,2% do 13,5%, tj. o 0,3 punktów. Wskaźnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń do liczby zgonów, najkorzystniejszy był w 1994 roku i wynosił 2,12 punktów, następnie obniżył się do 0,91 punktów w 1996 roku, w 1999 r. wzrósł do poziomu 1,42. W gminie spadła liczba zawieranych małżeństw, podczas gdy w 1993 zawarto 5,3 związków na 1000 M, w roku 1995 - 4,9, to w 1997 - 3,6 a w 1999 roku zawarto już tylko 3,0 małżeństwa na 1000 M. Wskaźnik ten w województwie wielkopolskim wynosił 6,0 małżeństw na 1000, a w kraju 5,6. W 1999 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały w gminie 73,0 osoby w wieku nieprodukcyjnym, w powiecie pilskim (67,8), w województwie wielkopolskim (65,1), a w kraju (65,0); wysoki jest więc obecnie w gminie Miasteczko Krajeńskie wskaźnik tzw. obciążenia ekonomicznego ludności.

Gmina Miasteczko Krajeńskie - rozwój ludności

Lp.	Lata	Ludność ogółem	Dynamika 1992=100	Przyrost w liczbach bezwzględnych	Przyrost naturalny		Urodzenia	Zgony	Wskaźnik dynamiki demograf.
					osoby	na 1000 M			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	1992	3299	-	-	-8	-2,5	27	35	0,77
2.	1993	3313	100,4	14	18	5,6	53	35	1,51
3.	1994	3297	99,9	-14	27	8,3	53	26	2,12
4.	1995	3293	99,9	-4	8	2,5	51	43	1,19
5.	1996	3328	100,9	35	-4	-1,2	42	46	0,91
6.	1997	3352	101,6	24	8	2,4	45	37	1,22
7.	1999	3339	99,6	-13	9	2,7	30	21	1,43

Ruch migracyjny ludności w latach 1992 - 1999.

Lata	Ludność	Napływ				Odpływ				Saldo migracji
		Ogółem	z miast	ze wsi	z zagranicy	Ogółem	do miast	na wieś	za granicę	
1992	3299	14	6	8	-	13	3	10	-	1
1993	3313	53	25	28	-	57	34	20	3	-4
1994	3297	26	8	18	-	45	12	29	4	-19
1995	3293	36	10	26	-	33	7	23	3	3
1996	3328	47	18	29	-	57	15	42	-	-10
1997	3352	73	33	39	1	49	21	28	-	24
1999	3339	-	-	-	-	-	-	-	-	20

Źródło: Materiały Urzędu Statystycznego w Pile.

Ludność według wieku - 1999 r.

Ludność ogółem	W wieku										
	0 - 2	3 - 6	7 - 14	15 - 17	18 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 64	≥ 65
3339	116	196	444	201	130	527	453	485	282	115	390
100,0%	3,47	5,87	13,30	6,02	3,89	15,78	13,57	14,53	8,45	3,44	11,68

Źródło: Stan u ruchu ludności w woj. wielkopolskim w 1999 r. Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Ludność - wskaźniki

	Wyszczególnienie	Lata		
		1993	1997	1999
1.	Stan ludności w tym kobiety	3313 1587	3352 1593	3339 1581
2.	Ludność na 1 km ²	46,9	47,4	47,2
3.	Ludność w wieku:			
	przedprodukcyjnym	1067 (32,2%)	1037 (30,9%)	957 (28,7%)
	produkcyjnym	1810 (54,6%)	1881 (56,1%)	1930 (57,8%)
	poprodukcyjnym	436 (13,2%)	434 (12,9%)	452 (13,5%)
4.	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	83,0	78,2	73,0
5.	Małżeństwa na 1000 ludności	5,3	3,6	3,0
6.	Urodzenia żywe na 1000 ludności	16,4	13,6	9,1
7.	Zgony na 1000 ludności	10,8	11,2	6,3
8.	Przyrost naturalny na 1000 ludności	5,6	2,4	2,7
9.	Saldo migracji na 1000 ludności	-1,2	7,2	6,0

2.2. Sieć osadnicza gminy

Sieć osadnicza gminy Miasteczko Krajeńskie składa się z 8 sołectw, w skład których wchodzi 9 miejscowości, z tego 8 wsi i 1 osada leśna oraz 4 integralne części miejscowości. W gminie przeważają miejscowości liczące 100 - 300 mieszkańców (Grabionna, Okaliniec, Wolsko Górne, Arentowo, Miasteczko Huby), w grupie 400 - 600 mieszkańców znajdują się: Nowe Brzostowo i Grabówno, a ponad 1000 mieszkańców liczy Miasteczko Krajeńskie. W strukturze sieci osadniczej. Miasteczko Krajeńskie jako lokalny ośrodek gminny pełni funkcję obsługi ludności i rolnictwa. Wieś Grabówno, to wieś podstawowa, wyposażona w zakres niektórych usług posiadająca funkcję rolniczo-usługową. Pozostałe wsie to jednostki elementarne o funkcjach przeważnie rolniczych, z wyjątkiem Nowego Brzostowa, w którym zlokalizowane są usługi edukacji o zasięgu ponadlokalnym (Zespół Szkół Gospodarki Żywnościowej z internatem). Z analizy ludności wynika, że od roku 1981 do 1999 w większości jednostek osadniczych zanotowano spadek liczby mieszkańców, i tak: Miasteczko Huby (o 21,3%), Grabionna (o 15,8%), Wolsko Górne (o 14,5%), Nowe Brzostowo (o 12,2%), Arentowo (o 5,5%), Miasteczko Krajeńskie (o 2,9%). W tym samym okresie przyrost liczby mieszkańców nastąpił w dwóch jednostkach osadniczych, a mianowicie; w Grabównie (o 21,3%) i w Okalinie (o 2,7%). W analizowanym okresie ludność zamieszkująca obecny obszar gminy zmniejszyła się ogółem o 2,8%.

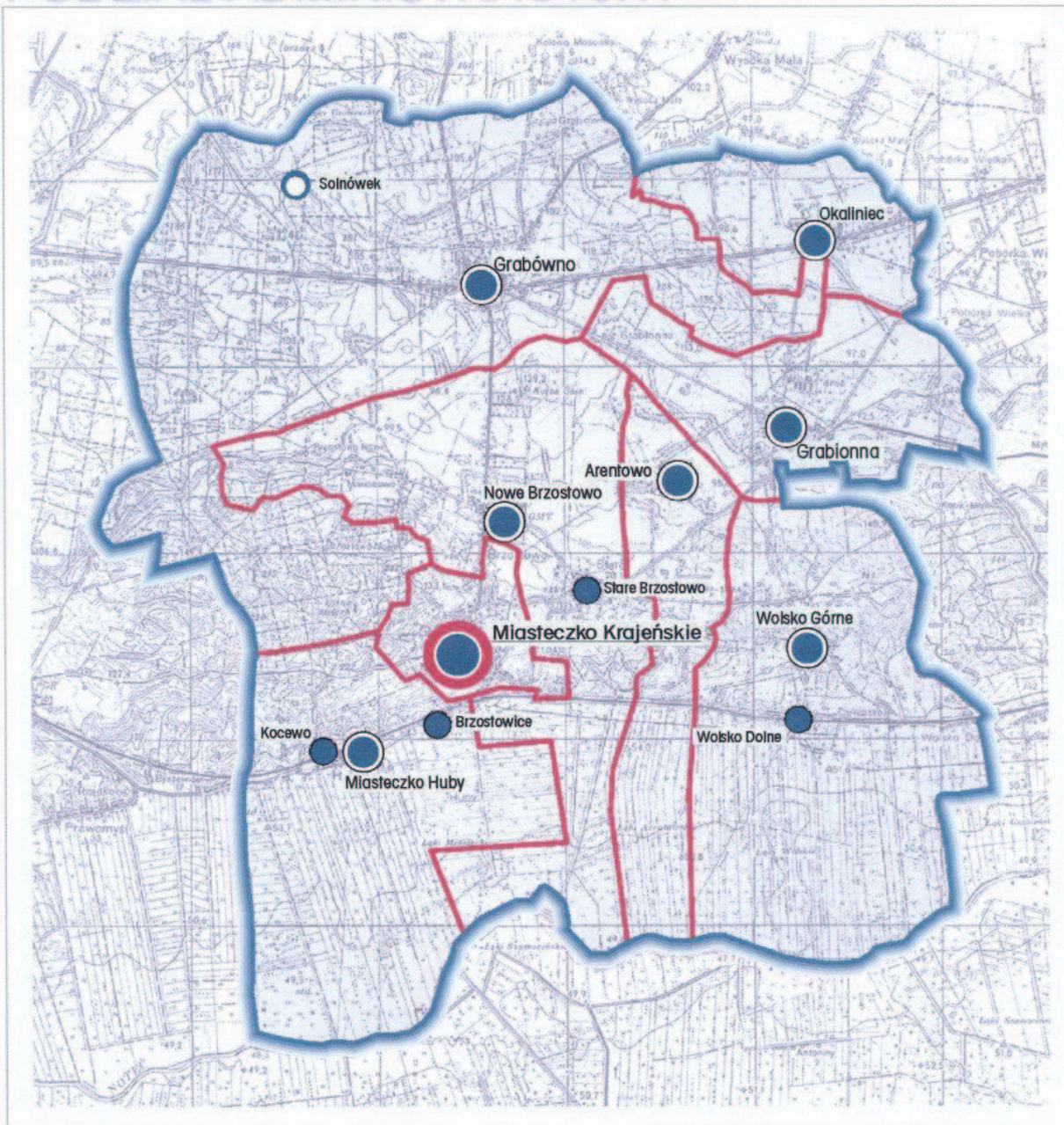
Sieć osadnicza gminy Miasteczko Krajeńskie

	Sołectwo	Składowe części sołectwa		
		wa miejscowości	Rodzaj	talna część miejscowości
1.	Arentowo	Arentowo	wieś	Stare Brzostowo
2.	Nowe Brzostowo	Nowe Brzostowo	wieś	
3.	Grabionna	Grabionna	wieś	
4.	Grabówno	Grabówno	wieś	
		Solnówek	osada leśna	Brzostowice Kocewo
5.	Miasteczko Huby	Miasteczko Huby	wieś	
6.	Miasteczko Krajeńskie	Miasteczko Krajeńskie	wieś	
7.	Okaliniec		wieś	
8.	Wolsko Górne	Okaliniec	wieś	Wolsko Dolne
		Wolsko Górne		
Razem	Liczba sołectw 8	Liczba miejscowości 9	Liczba wsi 8 pozostałych miejscowości 1	Liczba integralnych miejscowości 4

GMINA

Miasteczko Krajeńskie

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

oznaczenia:

SIEDZIBA GMINY

WIEŚ - SIEDZIBA SOŁECTWA

INTEGRALNA CZĘŚĆ MIEJSCOWOŚCI

OSADA LEŚNA

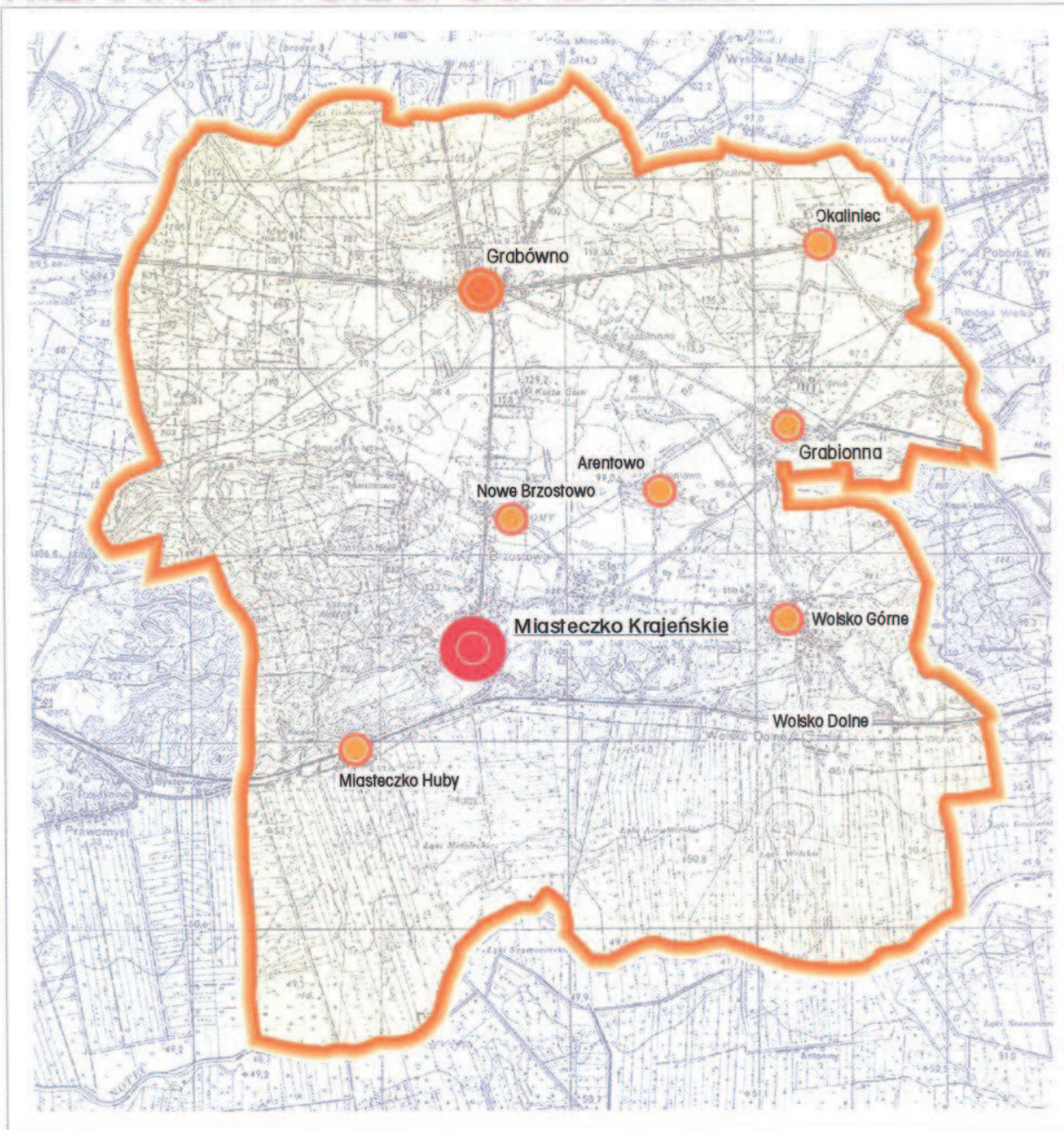

GRANICE SOŁECTW

GMINA

Miasteczko Krajeńskie

HIERARCHIA SIECI OSADNICZEJ

oznaczenia:

OŚRODEK GMINNY LOKALNY

WIEŚ PODSTAWOWA

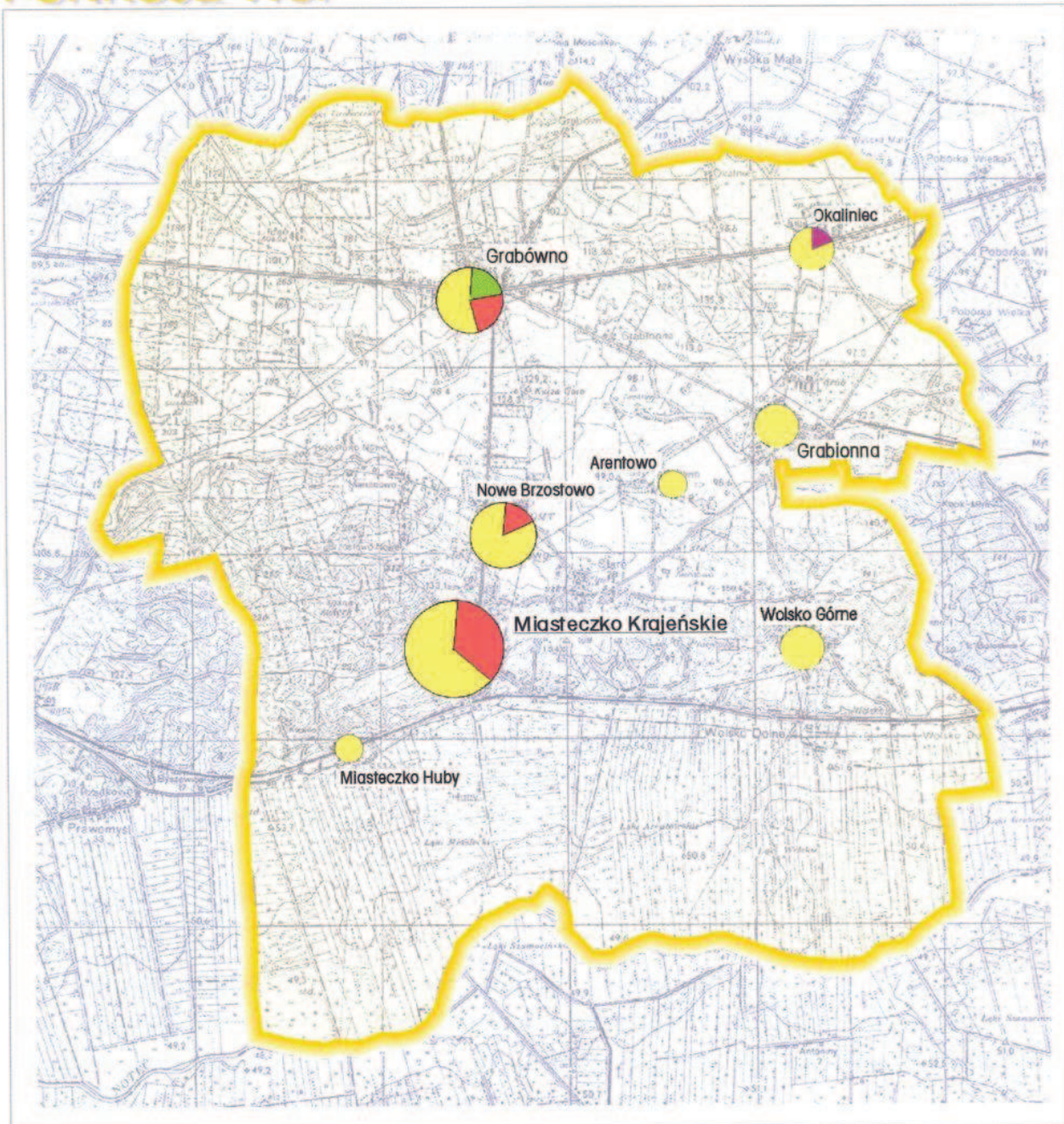

WIEŚ ELEMENTARNA

GMINA

Miasteczko Krajeńskie

FUNKCJE WSI

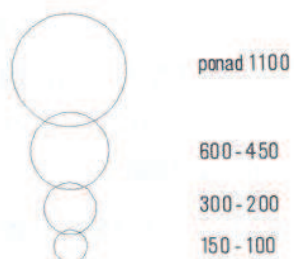

oznaczenia:

FUNKCJE WSI:

- ROLNICZA
- TURYSTYCZNA
- USŁUGOWA
- PRODUKCYJNA

LICZBA LUDNOŚCI:

Gmina Miasteczko Krajeńskie - funkcje jednostek osadniczych.

L.p.	Jednostka osadnicza	Ranga miejscowości	Rodzaj pełnionej funkcji
1.	Arentowo	elementarna	rolnicza
2.	Grabionna	elementarna	rolnicza
3.	Grabówno	podstawowa	rolniczo-usługowa
4.	Miasteczko-Huby	elementarna	rolnicza
5.	Miasteczko Krajeńskie	ośrodek gminny	usługowo-rolnicza
6.	Nowe Brzostowo	elementarna	rolniczo-usługowa
7.	Okaliniec	elementarna	rolniczo-przemysłowa
8.	Wolsko Górne	elementarna	rolnicza

Zmiany w liczbie ludności gminy w latach 1981 – 1999.

L.p.	Sołectwo - wieś	Lata			1999-1981	1999-1981
		1981 ^	1990 ^	4.12.1999*		
1.	Arentowo	110	103	104 (4)	-6	94,5
2.	Grabionna	342	314	288	-54	84,2
3.	Grabówno	404	511	490 (5)	86	121,3
4.	Miasteczko-Huby	147	144	116 (1)	-31	78,9
5.	Miasteczko Krajeńskie	1207	1153	1172 (18)	-35	97,1
6.	Brzostowo	670	594	599 (34)	-71	87,8
7.	Okaliniec	258	235	265 (6)	7	102,7
8.	Wolsko Górne	241	193	206 (2)	-35	85,5
	Razem	3379	3337	3286(70)	-93	97,2

Źródło: ^ ocena planu zagospodarowania przestrzennego gminy Białośliwie.

* dane z Urzędu Gminy w Miasteczku Krajeńskim. () w tym zameldowani na pobyt czasowy.

2.3. Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe gminy Miasteczko Krajeńskie stanowi głównie zabudowa jednorodzinna i rolnicza zagrodowa. Substancja mieszkaniowa to 833 mieszkania, 3171 izb o powierzchni użytkowej 59975 m². Na terenie gminy w latach dziewięćdziesiątych wystąpił znikomy ruch budowlany, oddano do użytku 3 mieszkania - w 1994 roku, co daje wskaźnik 0,91 mieszkań na 1000 mieszkańców gminy, a w 1999 r. tylko 1 mieszkanie. Podstawowe wskaźniki charakteryzujące standard zamieszkania w 1999 roku, w porównaniu do 1988 roku, przedstawiają się następująco:

- liczba osób na izbę – 1,05, w 1988 roku – 1,05,
- liczba osób na mieszkanie – 4,01, w 1988 roku – 4,20,
- liczba izb na mieszkanie – 3,81, w 1988 roku – 4,00,
- powierzchnia użytkowa w m² / osobę – 18,0, w 1988 roku – 17,8,
- powierzchnia użytkowa w m² / izbę – 18,9, w 1988 roku – 18,8,

- powierzchnia użytkowa w m² / mieszkanie – 72,0, w 1988 roku - 75,2.

Z powyższej analizy wynika, że sytuacja w zakresie mieszkalnictwa na terenie gminy nie uległa znaczącej poprawie, ponadto warunki mieszkaniowe ludności są zróżnicowane w zależności od jednostki osadniczej, lepsze w Wolsku Górnym i Miasteczku Krajeńskim, gorsze w Okalińcu i Miasteczku Huby.

Liczba mieszkań oddanych do użytku

Lata	mieszkania	mieszkania/1000 M	izby	powierzchnia użytkowa m ²
1992	-	-	-	-
1993	-	-	-	-
1994	3	0,91	14	375
1995	-	-	-	-
1996	-	-	-	-
1997	-	-	-	-
1999	1	0,30	6	101

Zasoby mieszkaniowe w latach 1993 - 1997

L.p.	Zasoby mieszkaniowe	Lata		
		1993	1995	1999
1.	Liczba mieszkań	830	831	833
2.	Liczba izb mieszkalnych	3145	3152	3171
3.	Pow. użytkowa mieszkań (m ²)	59100	59400	59975
4.	Ludność w mieszkaniach	3313	3293	3339
Przeciętna:				
1.	Liczba osób/mieszkanie	3,99	3,96	4,01
2.	Liczba osób/izbę	1,05	1,04	1,05
3.	Liczba izb/mieszkanie	3,79	3,79	3,81
4.	Pow. użytkowa w m ² /osobę	17,9	18,0	18,0
5.	Pow. użytkowa w m ² /izbę	18,8	18,8	18,9
6.	Pow. użytkowa w m ² /mieszkanie	71,3	71,4	72,0

Źródło: materiały Urzędu Statystycznego w Pile.

Mieszkalnictwo - wskaźniki

Lp.	wskaźnik	Gmina Miasteczko Kraj.	Powiat pilski	Województwo wielkopolskie
1.	Osób/mieszkanie	4,01	3,62	3,55
2.	Osób/izbę	1,05	0,97	0,94

3.	Pow. użyt. m ² /osobę	18,0	17,6	19,0
4.	Przeciętna pow. użyt. m ² /mieszkanie	72,0	62,8	66,5

Mieszkalnictwo wg sołectw - NSP 1988 r.

L.p.	sołectwo	osób	mieszkań	izb	pow. użyt. mieszk. w m ²	osób/ izbę	m ² pow./ osobę	osób/ mieszkanie
1.	Arentowo	103	26	100	1860	1,03	18,6	3,9
2.	Nowe Brzostowo	594	94	577	10567	1,02	17,7	6,3
3.	Grabionna	314	75	292	6133	1,07	19,5	4,2
4.	Grabówno	511	120	472	9217	1,08	18,0	4,3
5.	Miasteczko Huby	144	34	120	2192	1,20	15,2	4,2
6.	Miasteczko Kraj.	1153	322	1150	20894	1,00	18,1	3,5
7.	Okaliniec	235	51	197	3693	1,19	15,7	4,6
8.	Wolsko Górne	193	54	198	3790	0,97	19,6	3,5
	ogółem	3247	776	3106	58346	1,05	17,8	4,2

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Białosłowie.

2.4. Edukacja i wychowanie

Organizację oraz funkcjonowanie usług w zakresie szkolnictwa podstawowego i wychowania przedszkolnego zapewnia Samorządowy Zespół Szkół i Przedszkoli w Miasteczku Krajeńskim. Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki:

- 1) Publiczne Gimnazjum w Miasteczku Krajeńskim, ul. Szkolna 1,
- 2) Szkoła Podstawowa im. kom. dra Bolesława Romanowskiego w Miasteczku Krajeńskim przy ul. Szkolnej 1 oraz 2 filie szkoły podstawowej; w Grabionnej i w Grabównie,
- 3) Przedszkole w Miasteczku Krajeńskim, z oddziałami przedszkolnymi przy filiach szkół.

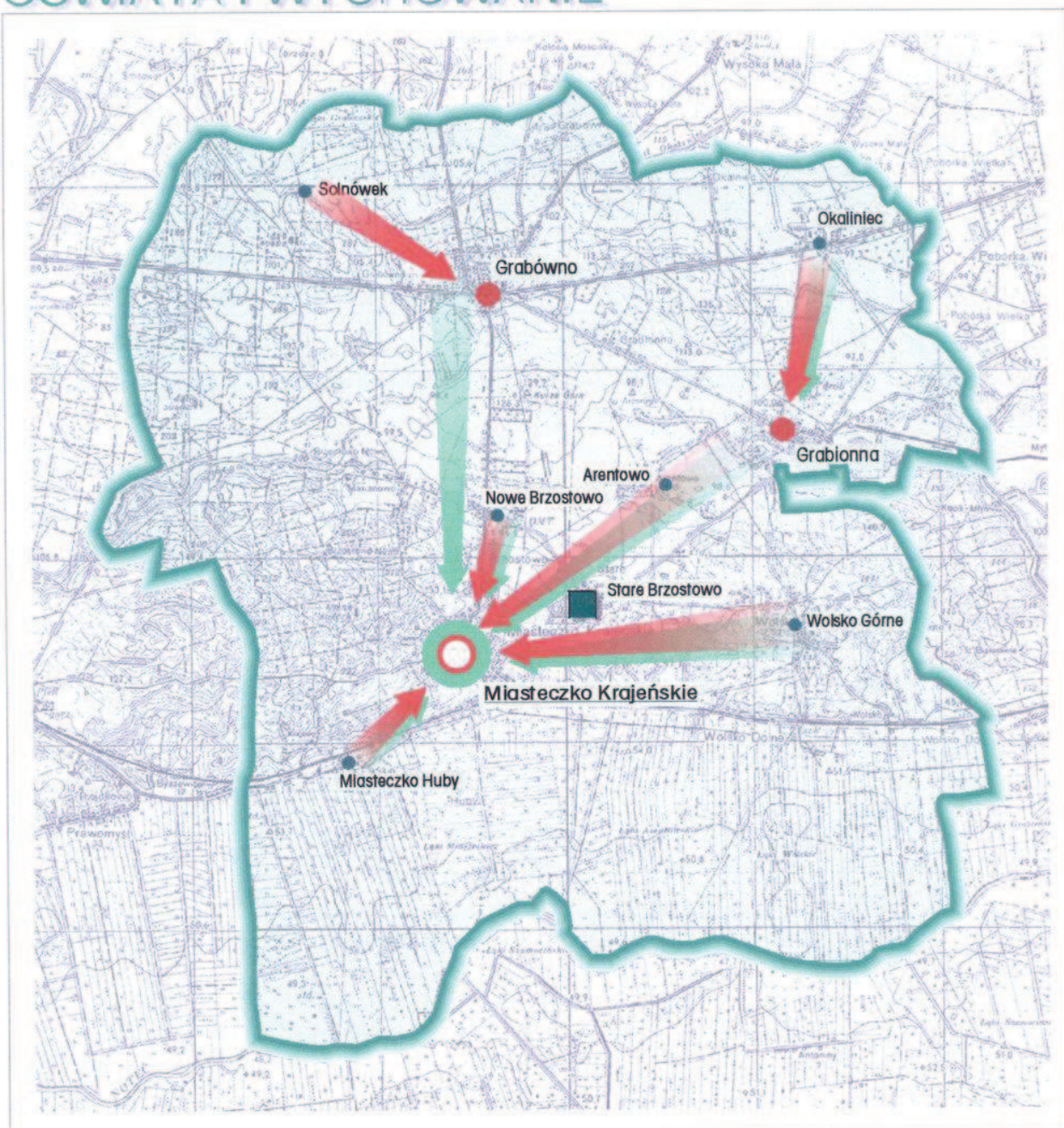
Do Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Miasteczku Krajeńskim uczęszczają dzieci z obszaru całej gminy, dojazd dzieci zapewnia samorząd gminny. Filia w Grabionnej posiada klasy I-III, a jej obwód obejmuje Grabionną i Okaliniec, natomiast filia w Grabównie również z klasami I-III - Grabówno i Solnówek. Do 2 oddziałów gimnazjum uczęszcza 54 uczniów, na pomieszczenie do nauki i na oddział przypada po 27 uczniów, a wskaźnik zmianowości wynosi 1,00. W Szkole Podstawowej w Miasteczku Krajeńskim uczy się 309 uczniów, natomiast w filiach szkoły - 58 uczniów. Wszystkie szkoły dysponują 19 pomieszczeniami do nauki, do których uczęszcza ogółem 421 uczniów, średnio na oddział przypada 21, natomiast na pomieszczenie do nauki 22 uczniów.

Średni dla szkół w gminie – wskaźnik zmianowości wynosi 1,05. W gminie corocznie zmniejsza się liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych, szczególnie w młodszych rocznikach.

GMINA

Miasteczko Krajeńskie

OŚWIATA I WYCHOWANIE

oznaczenia:

SIEDZIBA ZESPOŁU SZKÓŁ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

SIEDZIBA SZKOŁY PODSTAWOWEJ PEŁNEJ

SIEDZIBA FILII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

SIEDZIBA GIMNAZJUM

KIERUNKI OBSŁUGI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

KIERUNKI OBSŁUGI GIMNAZJUM

Szkoły podstawowe i gimnazjum. Stan - rok szkolny 1999/2000.

Lp.	miejsowość	liczba pomieszczeń do nauki	liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba uczniów na pom. do nauki	liczba uczniów na oddział	wskaźnik zmianowości
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Gimnazjum	2	2	54	27	27	1,00
1.	Miasteczko Krajeńskie	2	2	54	27	27	1,00
	Szkoły podstaw.	17	18	367	19	20	1,05
2.	Miasteczko Kraj.	12	14	309	26	22	1,16
3.	Filia Grabionna	3	2	25	8	12,5	0,67
4.	Filia Grabówno	2	2	33	16,5	16,5	1,00
5.	Ogółem gmina	19	20	421	22	21	1,05

Źródło: Urząd Gminy w Miasteczku Krajeńskim - Samorządowa Administracja Oświatowa.

Zmiany w szkołach podstawowych.

Lp.	Rok szkolny	Liczba szkół	Liczba uczniów
		gmina	
1	2	3	4
1.	1993/94	3	489
2.	1994/95	3	471
3.	1995/96	3	475
4.	1996/97	3	460
5.	1997/98	3	457
6.	1999/2000	2	421

Źródło: Roczniki statystyczne - Urząd Statystyczny w Pile.

2.4.1. Przedszkola

Wychowaniem przedszkolnym w gminie objętych jest 92 dzieci, z tego 58 uczęszcza do przedszkola w Miasteczku Krajeńskim oraz 34 do oddziałów przedszkolnych „0” zlokalizowanych przy szkołach w Grabionnej i Grabówno. Na oddział przypada w gminie średnio 18 dzieci, od 1993 r. zmniejszała się liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli, obecnie wskaźnik uczestnictwa wynosi 46,5%. W przedszkolach zatrudnionych jest 5 nauczycieli.

Przedszkola

Lp.	Miejscowość	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba dzieci na oddział	Liczba nauczycieli
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Miasteczko Krajeńskie	3	58	19	3
2.	Oddział Grabionna	1	18	18	1
3.	Oddział Grabówno	1	16	16	1

4.	Razem gmina	5	92	18	5
----	-------------	---	----	----	---

Źródło: Urząd Gminy w Miasteczku Krajeńskim - Samorządowa Administracja Oświatowa

Zmiany w placówkach wychowania przedszkolnego

Lata	Placówki	Miejsca	Oddziały	Liczba dzieci uczęszczających	Liczba dzieci na oddział
1	2.	3.	4.	5.	6.
1993	1	110	5	101	20
1994	1	103	5	108	21
1995	1	105	5	98	20
1996	1	105	5	95	19
1997	1	105	5	89	18
1999	1	105	5	92	18

Źródło: Roczniki statystyczne - Urząd Statystyczny w Pile.

2.4.2. Szkolnictwo ponadpodstawowe

Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie we wsi Nowe Brzostowo znajduje się Zespół Szkół Gospodarki Żywnościowej im. Michała Drzymały. W zespole funkcjonują szkoły: 5 - letnie (technikum) oraz 3 - letnia (zasadnicza), do których uczęszcza ogółem 259 uczniów, w tym: do technikum - 241 uczniów, do zasadniczej zawodowej - 18 uczniów. Również w Nowym Brzostowie przy szkole funkcjonuje internat dla młodzieży na 80 miejsc, z którego korzysta 67 uczniów zamiejscowych.

2.5. Kultura, sport i rekreacja

Działalność w zakresie usług kultury na terenie gminy organizuje Gminny Dom Kultury w Miasteczku Krajeńskim przy ul. Dąbrowskiego 39, o zatrudnieniu 2 osób (1+1 obsługi), któremu podlegają:

- 1) gminna Biblioteka Publiczna w Miasteczku Krajeńskim z czytelnią, posiadająca 17.791 woluminów, z których korzysta 470 czytelników. W 1999 roku zanotowano 3389 odwiedzin, a liczba wypożyczeń wynosiła 16698. Zatrudnienie to 2 etaty;
- 2) świetlice wiejskie (czynne w sezonie jesienno-zimowym) w Nowym Brzostowie, Grabionnej i Grabównie;
- 3) Sale widowiskowe funkcjonują w Miasteczku Krajeńskim na 150 miejsc oraz w Grabównie na 100 miejsc.

Imprezy kulturalne o charakterze masowym organizowane przez Gminny Dom Kultury w Miasteczku Krajeńskim to m. in. „Biesiada Krajeńska”, festyny dla mieszkańców „Intencje serc” oraz inne, które odbywają się na Placu Wolności przy pomniku. Przy Zespole Szkół Gospodarki Żywnościowej w Nowym Brzostowie znajduje się Szkolna Izba Pamięci im. Michała Drzymały, którego grób jest na cmentarzu parafialnym w Miasteczku Krajeńskim.

Kulturalny ruch amatorski reprezentowany jest przez:

- 1) chór mieszański „Lutnia” - 32 osoby,
- 2) zespół teatralny „Jestem” - 8 osób,
- 3) dziecięcy zespół „ Jeszcze bez nazwy” - 16 dzieci,
- 4) poeci nieprofesjonalni reprezentowani przez p. Irenę Bobrowską i p. Ludwika Nowaka,
- 5) prasa lokalna, to dwumiesięcznik „Wokół Miasteczka”,
- 6) zajazd w Grabównie prezentuje galerię „Koper”.

Ponadto w gminie działalność prowadzą liczne organizacje, jak:

- a) Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie,
- b) Towarzystwo Uniwersytetów Ludowych,
- c) Ludowy Zespół Sportowy „Noteć” - Miasteczko Krajeńskie,
- d) Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej.

Działalność kulturalną organizuje również bar „EB” w Miasteczku Krajeńskim, w którym odbywają się dyskoteki.

Boiska sportowe posiadają: Miasteczko Krajeńskie, Grabówno i Nowe Brzostowo.

2.6. Zdrowie i opieka socjalna

W Miasteczku Krajeńskim przy ul. Kościuszki 38 funkcjonuje Gabinet Lekarza Rodzinnego, z którego usług korzystają mieszkańcy całej gminy. Zatrudnienie to 1 lekarz pediatra i pielęgniarka oraz 2 pielęgniarki środowiskowe. W tej placówce znajduje się również punkt apteczny. Ponadto również w Miasteczku Krajeńskim przy ul. Michała Drzymały znajduje się Kontraktowy Gabinet Stomatologiczny, a przy ul. Kościuszki gabinet okulistyczny - prywatny. W zakresie opieki socjalnej w miejscowości gminnej przy Placu Wolności 10 funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

2.7. Handel i gastronomia

W 1997 roku na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie funkcjonowało 21 sklepów o powierzchni sprzedażowej 802 nr, z tego 5 ogólnospożywczych, 1 odzieżowy, 1 mięsny, pozostałe spożywczo-przemysłowe. Największa koncentracja usług handlu występuje w Miasteczku Krajeńskim, następnie w Grabównie i Nowym Brzostowie. W gminie na 1000 mieszkańców przypada 244,0 m² powierzchni sprzedażowej usług handlu. Większość placówek to jednostki prywatne.

Bazę gastronomiczną w gminie stanowią następujące placówki:

- 1) Zajazd „Galeria Koper” w Grabównie,
- 2) Bar „Kometa” w Grabównie,
- 3) Bar „EB” w Miasteczku Krajeńskim, z działalnością rozrywkową (dyskoteki).

Obiekty gastronomiczne dysponują ogółem 105 miejscami konsumenckimi, w gminie występuje brak obiektów turystycznych z miejscami noclegowymi.

Gastronomia i turystyka

Lp.	Wyszczególnienie miejscowości	Rodzaj działalności	Liczba miejsc konsumenckich w gastronomii
1.	2.	3.	4.
1.	Miasteczko Krajeńskie	Bar „EB”	50
2.	Grabówno	Zajazd „Galeria Koper”	35
3.	Grabówno	Bar „Kometa”	20
4.	Razem		105

Źródło: Urząd Gminy w Miasteczku Krajeńskim.

2.8. Kultura sakralna

Gmina Miasteczko Krajeńskie należy do dekanatu Wysoka, obsługę ludności zapewniają następujące parafie:

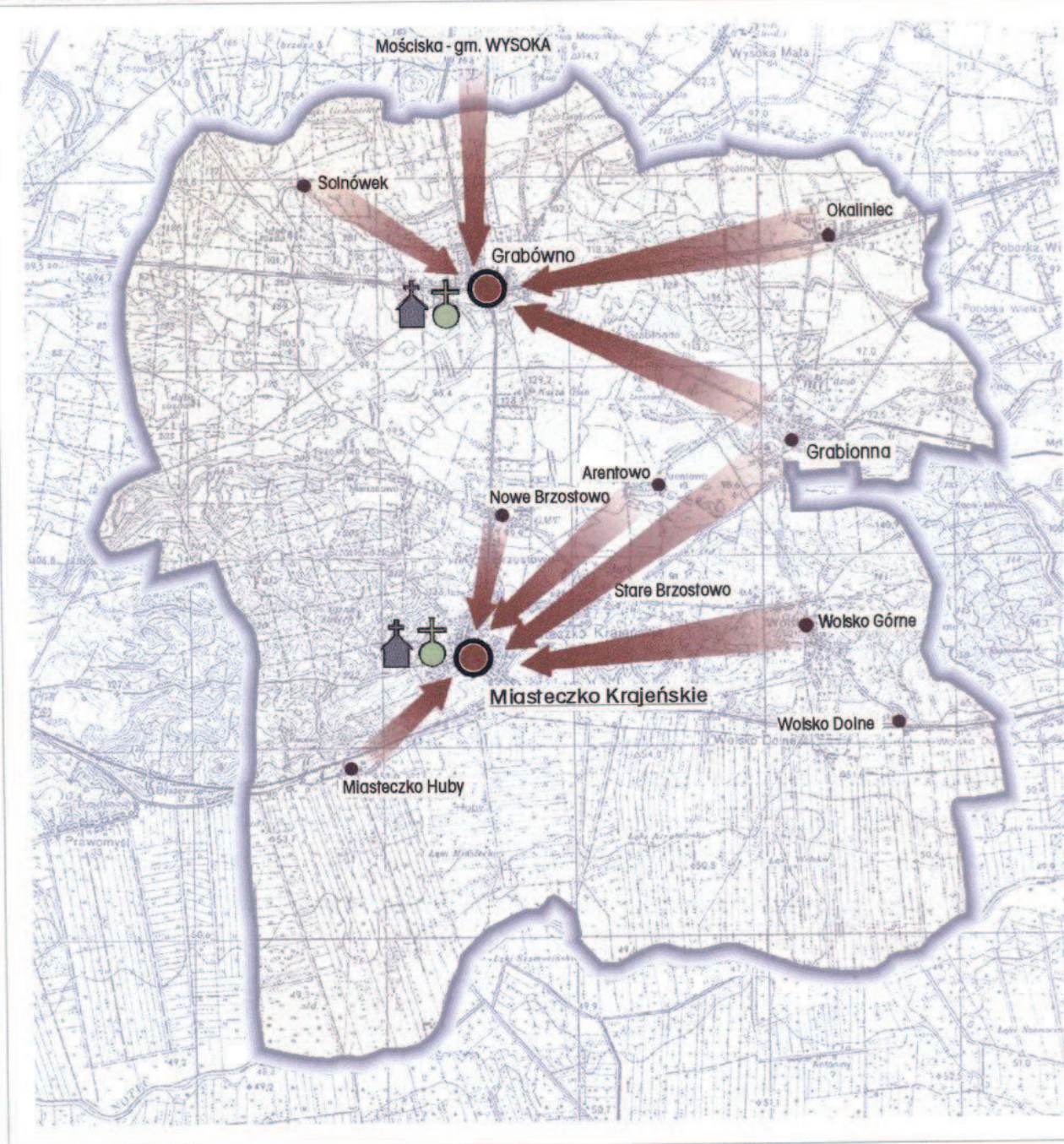
- 1) Miasteczko Krajeńskie - (kościół pw. Podwyższenia Krzyża), rejon obsługi obejmuje: Arentowo, Nowe Brzostowo, Stare Brzostowo, Grabionna, Miasteczko Huby, Miasteczko Krajeńskie, Wolsko Górne i Dolne,
- 2) Grabówno - (kościół p.w. św. Antoniego z Padwy) obsługuje: Grabówno, Okaliniec, Solnówek i część Grabionnej oraz część miejscowości Mościska z gminy Wysoka.

Przy parafiach zlokalizowane są również cmentarze.

GMINA

Miasteczko Krajeńskie

PARAFIE

oznaczenia:

SIEDZIBY PARAFII

KOŚCIÓŁ

CMENTARZ

KIERUNKI OBSŁUGI PARAFII

2.9. Rynek pracy

W 1997 roku w gminie zarejestrowane były 164 podmioty gospodarcze, z tego 157 w sektorze prywatnym, najwięcej w handlu (61) tj. 37,2%, w rolnictwie i leśnictwie (22) - 13,4%, w przemyśle (18) – 11,0% oraz w transporcie i łączności (15) – 9,1 %. W porównaniu do 1992 roku liczba pracujących w gminie w gospodarce narodowej wg Europejskiej Klasyfikacji Działalności zwiększyła się z 195 do 275 osób, co stanowi wzrost o 41,0%, natomiast udział pracujących kobiet spadł z 55,4% w 1992 r. do 46,2% w 1997 roku.

Według spisu rolnego – 12.06.1996 r. na terenie gminy 478 osób pracowało w indywidualnych gospodarstwach rolnych, co stanowi 25,4% ludności gminy w wieku produkcyjnym. Z uwagi na brak danych o osobach podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania nie można określić faktycznej wielkości zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców gminy Miasteczko Krajeńskie.

W gminie Miasteczko Krajeńskie w 1997 roku było zarejestrowanych 140 bezrobotnych, w tym 94 osoby to kobiety (67,1%), bez prawa do zasiłku pozostawały 94 osoby, natomiast pozostawało bez pracy dłużej niż rok 46 osób. W okresie od 1992 roku liczba bezrobotnych zwiększała się do 1994 roku (274 osoby), w latach następnych bezrobocie spadało, zwiększał się jednak udział kobiet w grupie tych osób. Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym. W strukturze bezrobotnych wg wieku najwięcej było osób w wieku 18-24 lata. W 1995 roku o 18 osób więcej niż w 1997 roku skierowano do pracy stałej. Wskaźnik liczby bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym w gminie wynosił 74,4 i kształtował się na podobnym poziomie jak w powiecie pilskim 74,6 natomiast wyższy niż w województwie wielkopolskim 63,7 i niższy niż w kraju 79,4. W 1998 roku w gminie pozostawało bez pracy również 140 osób. Stopa bezrobocia dla rejonu Piła wynosiła 7,4% i była niższa niż w byłym województwie pilskim 12,4%, i w kraju 10,4%.

Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji EKD

Lata	ogółem	kobiety	rolnictwo leśnictwo	działalność produkcyjna	budownictwo	handel i naprawy	transport łączność	edukacja	ochrona zdrowia
1992	195	108	*	3	-	-	8	135	
1993	248	147	36	39	-	9	*	94	11
1994	277	143	41	29	-	14	*	75	11
1995	230	122	26	33	-	5	11	71	12
1996	280	127	72	52	-	2	19	75	11
1997	275	127	44	50	-	3	16	77	17

Rynek pracy

Wyszczególnienie	1993		1994		1995		1997	
	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%
Bezrobotni	261	100,0	276	100,0	172	100,0	140	100,0
w tym: kobiety	153	58,6	160	58,0	99	57,6	94	67,1
Skierowani:								
do pracy stałej	15	5,7	19	6,9	71	41,3	53	37,9
na przyucz, do zawodu	10	3,8	9	3,3	4	2,3	*	-
do prac interwencyjnych	16	6,1	13	4,7	40	23,3	45	32,1
Oferty pracy	-		-		-		1	

Bezrobocie w latach 1990 - 1998

Lp.	Lata	Liczba bezrobotnych	Dynamika [%]	Stopa bezrobocia		
				rejon Piła	byłe woj. pilskie	kraj
1.	1990	*	*	7,3	7,7	6,1
2.	1991	*	*	15,2	16,4	11,4
3.	1992	214	-	19,9	20,8	13,6
4.	1993	261	122,0	17,6	25,1	16,4
5.	1994	276	105,7	16,1	24,2	16,0
6.	1995	172	62,2	13,9	20,6	14,9
7.	1996	169	98,3	12,4	17,4	13,2
8.	1997	140	82,8	8,1	12,8	10,3
9.	1998	140	100,0	7,4	12,4	10,4
10.	1999	172	122,9	*	*	13,1

* - łącznie z gm. Białosławie

2.10. Zakłady produkcyjne i inne działające w gminie

- 1) Zakłady Sprzętu Oświetleniowego „Połam” - Nakło nad Notecią, Zakład Produkcji Śrub i Wkrętów do drewna w Miasteczku Krajeńskim, ul. Kościuszki - (w likwidacji),
- 2) Bank Spółdzielczy w Białosławiu - Filia w Miasteczku Krajeńskim, ul. Kościuszki,
- 3) Punkt Sprzedaży Nawozów, Opału w Miasteczku Krajeńskim,
- 4) Urząd Pocztowy - Poczta Polska w Miasteczku Krajeńskim, ul. Kościuszki 18,
- 5) Urząd Telekomunikacji w Miasteczku Krajeńskim, ul. Kościuszki 24,
- 6) Urząd Gminy w Miasteczku Krajeńskim ul. Dąbrowskiego 16,
- 7) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miasteczku Krajeńskim, Plac Wolności 10,
- 8) Samorządowy
- 9) Zespół Szkół i Przedszkoli w Miasteczku Krajeńskim.

3. Środowisko przyrodnicze

3.1. Ukształtowanie terenu

Gmina Miasteczko Krajeńskie cechuje się dużym zróżnicowaniem powierzchni terenu. Wynika to przede wszystkim z genezy krajobrazu i procesów rzeźbotwórczych kształtujących poszczególne formy powierzchni terenu. Akumulacja glacialna pozostawiła po sobie duże powierzchnie moreny dennej: płaskiej, falistej i pagórkowatej. Działalność wód fluwioglacialnych pozostawiła po sobie formy erozyjne w postaci szerokiej Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej oraz formy akumulacyjne w postaci sandrów i teras sandrowych. Działalność wód rzecznych również pozostawiła formy erozyjne - mniejsze dolinki i koryta rzek oraz formy akumulacyjne - terasy rzeczne. Akumulacja biogenna spowodowała powstanie równin torfowych i wypełnienie obniżen terenowych.

Z geomorfologicznego punktu widzenia, gmina leży w obrębie dwóch różniących się morfogenezą jednostek, a mianowicie wysoczyzny morenowej i pradoliny. Rzeźba terenu ukształtowana została w wyniku procesów morfogenetycznych związanych ze stadiem poznańskim zlodowacenia bałtyckiego w czasie postępu i regresji lądolodu z linii moren czołowych ciągnących się od Osieka do Miasteczka Krajeńskiego.

Około 60% obszaru gminy leży na wysoczyźnie, której południową granicę stanowi pas potężnych wzgórz morenowych związanych z oscylacją wyrzyską, na zapleczu których jest morena denną przeważnie falista. Wzgórza te występują w rejonie Wolska i Miasteczka Krajeńskiego. Ta część gminy Miasteczko Krajeńskie położona jest w mezoregionie fizyczno-geograficznym Pojezierze Krajeńskie. Powierzchnia wysoczyzny morenowej charakteryzuje się deniwelacjami o wartości od 20 do 40 m, na co składają się pojedyncze pagórki głównie w rejonie Grabówna o rzędnej wierzchołka 125 - 131 m oraz płaskie obniżenia i dolinki nieznacznie wcięte w powierzchnię moreny dennej.

Deniwelacje bardzo szybko rosną w strefie krawędziowej pradoliny Noteci, gdzie wynoszą w rejonie Miasteczka Krajeńskiego na przestrzeni około 1 km 100 m, a w rejonie Wolska około 80 m. Charakterystyczne w strefie krawędziowej są głębokie parowy. Powoduje to dużą podatność na procesy geodynamiczne i erozję, aż do osuwisk włącznie. Najwyższy punkt w gminie Miasteczko krajeńskie ma rzędną 175,1 m n.p.m. i położony jest na zachód od Miasteczka Krajeńskiego.

Całkowicie odmienną fizjonomię ma południowa część gminy, która położona jest w mezoregionie Dolina Środkowej Noteci wchodzącym w skład Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Jest to płaskie przeważnie zabagnione dno o wysokości 49 - 54 m n.p.m., w które nieznacznie wcięte jest aktualne koryto Noteci. Urozmaiceniem powierzchni są niewielkie stożki napływowe dolinek bocznych. Dno pradoliny pocięte jest bardzo licznymi rowami i zagłębieniami po eksploatacji torfu.

Najniższy punkt w gminie o rzędnej około 48 m n.p.m. położony jest przy korycie Noteci w południowo - wschodniej części gminy.

Deniwelacje w gminie wynoszą więc około 127 m.

Formy antropogeniczne występują na terenie gminy w rozproszeniu. Są to przeważnie formy niewielkie jako pozostałość po nieczynnych cegielniach, żwirowniach i piaskowniach. Do form antropogenicznych należy zaliczyć także liczne doły potorfowe na terasie zalewowej pradoliny Noteci.

GMINA
MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
Skala 1:100 000

MAPA HIPSOMETRYCZNA

GRANICE GMINY
GRANICE MEZOREGIONU

3.2. Budowa geologiczna i surowce mineralne

Gmina Miasteczko Krajeńskie położona jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej nazwie Antyklinorium Pomorsko-Kujawskie.

Odmienność morfogenezy obszarów wysoczyznowych i pradolinnych sprawia, iż różnią się one zasadniczo litologią.

Wysoczyzna morenowa zbudowana jest z osadów czwartorzędowych. Są to głównie gliny zwałowe przedzielone piaskami, łąkami, mułkami. Spośród osadów pozostawionych po czterokrotnych zlodowaceniach, jakie objęły teren gminy, zachowały się utwory dwóch ostatnich zlodowaceń: środkowopolskiego i bałtyckiego.

Zlodowacenia środkowopolskie reprezentują gliny morenowe barwy szarej lub szarozielonkawej, zalegające na utworach pliocenu lub miocenu.

Okres międzylodowcowy pozostawił po sobie serię utworów rzecznych, fluwioglacjalnych i zastoiskowych. Są to głównie piaski, żwiry, łąki, muły.

Jest to tzw. interglacjał eemski.

Ostatnie zlodowacenie – bałtyckie – pozostawiło dwa pokłady glin czerwono-brunatnych lub żółto-brunatnych. Gliny te są miejscami przedzielone utworami fluwioglacjalnymi zastoiskowymi interstadiału, reprezentowanymi przez piaski, żwiry, łąki i mułki.

Mięszość glin waha się w granicach kilkudziesięciu metrów. Mięszość warstw piaszczystych wynosi zwykle 10-25 m, lokalnie 5-7 i 40 m.

Mięszość całego kompleksu utworów plejstoceniowych wynosi 46-90 m, miejscami przekracza 100 m.

Osady wypełniające pradolinę to głównie piaski i żwiry akumulacji wodnolodowcowej i piaski rzeczne, o mięszości 20-30 m, lokalnie 10 i 40 m, w tym utworów organicznych 3-10 m.

Podścielone są one utworami trzeciorzędowymi pliocenu lub miocenu, lokalnie gliną morenową zlodowacenia środkowopolskiego lub łąkami i mułkami interglacjału eemskiego.

Najmłodsze utwory holoceniowe zalegają w dolinach rzecznych i pradolinie Noteci oraz w zagłębieniach bezodpływowych. Są to mady i piaski rzeczne oraz torfy i gytie, które pokrywają niemal całkowicie obszar pradoliny.

Mady wykształcone są w postaci piasków gliniastych, glin pylastych, pyłów i łąków.

Mięszość madów i piasków jest rzędu 5-10 m, torfów (w pradolinie) 2-10 m.

Na całym obszarze gminy występują pod utworami czwartorzędowymi – utwory trzeciorzędu. Utwory trzeciorzędu starszego to głównie tzw. łąki toruńskie eocenu, wykształcone w postaci łąków, mułów ciemno-szarych mikowych, mułowców szaro-popielatych oraz łupków ilastych, lokalnie z wkładkami piasków. Mięszość eocenu wynosi 15-20 m.

Osady oligocenu reprezentowane są przez piaski ciemnozielone z glaukonitem, miejscami z domieszką żwiru, wkładkami mułowców ciemno-szarych i mułków. Ogólna mięszość tych osadów dochodzi do 40 m, a lokalnie nie występują.

Osady młodszego trzeciorzędu to głównie piaski drobne, lokalnie średnie i grube. Występują one często z pyłem węgla brunatnego. Są one przewarstwione mułkami, łąkami szarymi, węglem brunatnym.

Mięszość utworów piaszczystych wynosi średnio kilka – kilkanaście metrów. Strop miocenu występuje średnio na wysoczyźnie na głębokości 55-80 m (lokalnie 50 i 100 m), w pradolinie Noteci ok. 30-40 m.

Najmłodsze osady trzeciorzędu to tzw. łąki poznańskie pliocenu, wykształcone jako łąki szarozielone i rdzawo-brunatne z barwnymi plamami, plastyczne oraz mułki szaroniebieskie i szarozielone, miejscami piaszczyste, lokalnie pyły.

Ogólna mięszość wynosi 20-30 m, lokalnie ok. 10 m n.p.m. Ich strop zalega na głębokości 45-75 m.

Rzędna utworów pliocenu wynosi od 40-50 m n.p.m., lokalnie ok. 10 m p.p.m..

Pod utworami trzeciorzędowymi, na całym obszarze gminy, występują utwory jurajskie. Strop utworów jury występuje na głębokości 160-170 m, tj. na rzędnej 60-70 m p.p.m.

Osady jury dolnej – liasu, reprezentowane są na terenie gminy przez piaskowce średnio i drobnoziarniste, miejscami ilaste, przewarstwione iłowcami ciemnoszarymi, miejscami łupkowatymi lub węglistymi oraz łupkami ilastymi.

Utwory jury środkowej – doggeru wykształcone są jako łupki ciemnobrunatne lub czarne ilaste, ilasto-mułowcowe, lub łupki chude, ciemnoszare z konkrecjami pirytu. Serie łupkowo-mułowcowe mają miąższość rzędu kilku do czterdziestu metrów. Miąższość piaskowców całej serii wynosi ok. 200-300 m.

Utwory jury górnej – malmu – to głównie margle mułowcowe, ciemnoszare, miejscami z drobnym detrytusem fauny, lub silnie ilaste.

Ogólna miąższość tych utworów wynosi 300 m, przy czym na terenie gminy nie zostały one przewiercone.

Budowę geologiczną gminy Miasteczko Krajeńskie do głębokości kilkudziesięciu metrów ilustrują zamieszczone poniżej profile geologiczne.

Brzostowo Stare (ujęcie grupowe)

0,0 -	0,5	gleba	czwartorzęd
0,5 -	1,5	piasek gliniasty	„
1,5 -	4,0	glina piaszczysta	„
4,0 -	6,0	glina szara	„
6,0 -	7,0	mulek piaszczysty	„
7,0 -	9,0	glina pylasta, c. szara	„
9,0 -	20,0	glina szara	„
20,0 -	21,0	piasek drobnoziarnisty	„
21,0 -	27,0	pospółka	„
27,0 -	28,0	piasek drobnosz.	„
28,0 -	34,0	glina c. szara	„
34,0 -	36,0	pospółka żwirowa	„
36,0 -	40,0	glina szara	„
40,0 -	53,0	piasek średnioz. j. szary	„
53,0 -	72,0	piasek drobnosz. j. szary	„
72,0 -	75,0	piasek gruboz. j. szary	„
75,0 -	86,5	piasek średnioz. j. szary	„

Zwierciadło wody I nawiercone 0,5 m, ustabiliz. 1,5 m p.p.t.

Zwierciadło wody II nawiercone 40,0 m, ustabiliz. 38,6 m p.p.t.

Q eksploatacyjne 62,0 m³/h przy S = 2,0 m.

Miasteczko Huby – rzędna 65 m n.p.m.

0,0 -	0,6	nasyp	czwartorzęd
0,6 -	4,0	glina ilasta	„
4,0 -	13,0	ił żółto brązowy	„
13,0 -	15,0	ił siwo - niebieski	„
15,0 -	22,0	ił żółto-brązowy	„
22,0 -	22,4	piasek pylasty żółty	„
22,4 -	24,0	ił warwowy	„
24,0 -	29,7	ił stalowoszary + cząstki organiczne	„

29,7 -	32,0	namuł organiczny c. szary	„
32,0 -	35,0	piasek drobny żółtoszary	„
35,0 -	40,3	piasek średni żółty	„

Zwierciadło wody I nawiercone 32,0 m, ustabilizowane 11,7 m p.p.t.
Q eksploatacyjne 3,6 m³/h, przy S = 2,6 m.

Grabionna – rzedna 99,75 m n.p.m.

0,0 -	0,5	gleba	czwartorzęd
0,5 -	6,0	glina żółta	„
6,0 -	9,0	piasek drobny j. żółty	„
9,0 -	13,0	mułek (pył) szary	„
13,0 -	32,0	glina z otoczek, szara	„
32,0 -	34,0	piasek średnioz. z otocz. j. szary	„
33,0 -	36,0	piasek gruboz. z kam. szary	„
34,0 -	37,0	piasek średnioz. j. szary	„
36,0 -	38,0	piasek drobnoz. z dop. pylastego	„
37,0 -	43,0	piasek drobnoz. szary	„
38,0 -	46,0	piasek średnioz. j. szary	„
43,0 -	47,0	piasek gruboz. j. szary	„
47,0 -	51,0	ił pstry	trzeciorzęd - pliocen

Zwierciadło wody I nawierc. 6,0 m, ustabilizowane 5,5 m p.p.t.

Zwierciadło II nawiercone 43,0 m, ustabilizowane 14,4 m p.p.t.

Q eksploatacyjne 56 m³/h przy S = 11 m.

Okaliniec – studnia Nr 2 – rzedną 98,6 m n.p.m.

0,0 -	0,5	gleba	czwartorzęd
0,5 -	2,0	glina piaszczysta, żółta	„
2,0 -	12,5	piasek drobny, żółty	„
12,5 -	16,0	glina zwałowa, szara	„
16,0 -	24,0	glina zwałowa, szara zwarta	„
24,0 -	25,6	pospółka żwirowa, gliniasta	„
25,6 -	37,0	glina zwałowa, szara	„
37,0 -	41,9	mułek szary	„
41,9 -	43,0	mułek piaszczysty, szary	„
43,0 -	45,5	glina zwałowa, szara	„
45,5 -	46,5	glina zwałowa z wkł. piasku	„
46,5 -	52,9	ił pstry	trzeciorzęd
52,0 -	72,0	ił niebieski	„
72,0 -	74,0	węgiel brunatny	„
74,0 -	79,5	ił ciemno - brunatny, zwarty	„

79,5 -	80,0	piasek z węglem brunatnym	„
80,0 -	84,0	muł z wkładkami piasku	„
84,0 -	96,0	piasek drobnoziarnisty	55
96,0 -	102,5	piasek średnioziarnisty	55

Zwierciadło wody I nawiercone 6,0 m, ustabilizowane 6,0 m p.p.t.

Zwierciadło II nawiercone 24,0 m, ustabilizowane 7,1 m p.p.t.

Zwierciadło wody III nawiercone 84,0 m, ustabilizowane 28,8 p.p.t.

Q eksploatacyjne 56,4 m³/h przy S = 13,5 m.

Miasteczko Krajeńskie – rzedna 102,5 m n.p.m.

0,0 -	0,5	gleba szara	czwartorzęd
0,5 -	1,0	glina piaszczysta, szara	„
1,0 -	3,0	piasek drobnoz. c. żółty	„
2,0 -	4,0	piasek drobnoz. c. szary	„
4,0 -	5,0	piasek drobnoz. ze żwirem j. żółty	„
5,0 -	13,0	glina piaszczysta żółta	„
13,0 -	16,0	piasek średnioz. ze żwirem żółty	„
16,0 -	20,0	piasek drobnoz. żółty	„
20,0 -	24,0	piasek drobnoz. j. żółty	„
24,0 -	30,0	piasek drobnoz. j. żółty	„
30,0 -	55,0	piasek drobnoz. j. szary	„
55,0 -	56,0	glina piaszczysta szara	„

Zwierciadło wody I nawiercone 17,05 m, ustabilizowane 17,05 m p.p.t..

Q eksploatacyjne 59 m³/h przy S = 2,1 m.

Brzostowo Krajeńskie - rzedna 99,0 m n.p.m. gleba szara

0,0 -	0,3	gleba szara	czwartorzęd
0,3 -	2,0	glina piaszczysta, szara	„
2,0 -	4,0	piasek żółty, suchy	„
4,0 -	45,0	glina szara	„
45,0 -	46,0	glina piaszczysta, szara	„
46,0 -	47,8	piasek drobnoz. j. szary	„
47,8 -	54,0	glina piaszczysta, szara	„
54,0 -	56,0	piasek drobnoz. szary	„
56,0 -	73,0	glina szara	„
73,0 -	86,0	piasek drobnoz. szarożółty	„
86,0 -	89,0	ił ciemnoszary	Trzeciorzęd- pliocen

Zwierciadło wody I nawiercone 73,0 m, ustabilizowane 39,4 m p.p.t.

Q eksploatacyjne 15,0 m³/h przy S = 24,7 m

Gmina Miasteczko Krajeńskie

Lp.	Lokalizacja Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Zasoby udokumentowane		Zakres rozpoznania rok	Zasoby w 1999 r. we bilansu		Stan eksploatacji wydobycie
			tys. m ³	tys. ton		bilansowe	przemysłowe	
1	Miasteczko Krajeńskie (Huby)	kruszywo		1 053	Karta Rej. Złoża /1989	1 053	0	EN
2	Miasteczko Krajeńskie	iłysty	2 481		wstępne orzeczenie 1973			EN
3	Wolsko Dolne	kredek jeziorka torf	18 684 ok. 4 500		wstępne (D ₂)/ 1993 zasoby nie określone w dokumentacji			EN
4	Wolsko Dolne	kredek jeziorka torf	31 260 ok. 4 000		wstępne (D ₂)/ 1993 zasoby nie określone w dokumentacji			EN
5	Huby (część) ok. 1/3 złoża	kredek jeziorka torf	12 500 ok. 1 800		wstępna (D ₂)/ 1993 zasoby nie określone w dokumentacji			EN

Surowce mineralne

Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie prowadzono szereg prac geologiczno-rozpoznawczych w poszukiwaniu kruszywa naturalnego, surowców ilastych torfu i gytii oraz węgla brunatnego.

Występowanie surowców ilastych związane jest z działaniem egzaracyjnym lądolodu, który nasuwając się odrywał z podłoża trzeciorzędowego iły plioceniczne, które w postaci porwaków znajdują się w utworach pliocenicznych zbocza pradoliny.

Na północ od Miasteczka Krajeńskiego przy drodze do Grabówna istniała cegielnia zlikwidowana około 40 lat temu. Na potrzeby cegielni eksploatowane były iły plioceniczne. W 1973 roku wykonano badania geologiczne na terenie wzgórz morenowych na zachód od Miasteczka Krajeńskiego na podstawie, których w formie orzeczenia geologicznego określono zasoby ilów w wielkości 2.480.853 m³.

Złoża torfu i gytii rozpoznane są w sposób niepełny i mało precyzyjny pod względem ustalenia granic złóż, obliczenia zasobów i specjalistycznych badań laboratoryjnych. Wykonane w 1993 r. wstępne badania geologiczno-rozpoznawcze (kat. D₁ i D₂) dolinie Noteci na odcinku od Osieka do Ujścia wykazały występowanie złóż kredy jeziornej.

W gminie Miasteczko Kr. zasoby te wynoszą w złożu Wolsko o pow. 322 ha - 31,26 mln m³ o zawartości CaO - 54,9% (rozpoznane w kat D₁) i około 27 mln m³ w kat D₂, w tym złożu Wolsko Dolne ok. 15 mln m³ i w złożu Huby około 12 mln m³. Są to największe złoża kredy jeziornej na obszarze byłego województwa pińskiego.

W 1989 roku opracowana została Karta Rejestracyjna złoża kruszywa naturalnego Miasteczko Krajeńskie.

Zasoby tego złoża wynoszą 1052,72 tys. ton w tym:

kruszywo piaskowo - żwirowe 759,36 tys. ton,

kruszywo piaskowe 293,36 tys. ton.

W „Bilansie zasobów kopalin w Polsce” (stan na 31.12.1996 r.) ujęte jest złoża kruszywa Miasteczko Krajeńskie - Huby.

3.3. Warunki hydrogeologiczne i zasoby wód podziemnych

Charakterystyka I poziomu wodonośnego

Odnawianie wód podziemnych odbywa się głównie przez infiltrację wody opadowej i roztopowej do gruntu.

Szybkość a zarazem wielkość przesiąkania zależy od przepuszczalności poszczególnych warstw do gruntu.

Wybrane orientacyjne wartości współczynnika filtracji w wydzielonych klasach przepuszczalności

Przepuszczalność	Rodzaje gruntów	Wartość współczynnika filtracji $\text{cm} \times \text{sek}^{-1}$
średnia	skały lite silnie uszczelnione oraz grunty piaszczyste	$10^{-3} - 10^{-2}$
słaba	grunty spoiste	$10^{-5} - 10^{-3}$
nieprzepuszczalne	skały lite słabo uszczelnione	10^{-5}
zmienna	grunty organiczne	$0 - 10^{-2}$

Na obszarze gminy Miasteczko Krajeńskie można wydzielić dwie zasadnicze strefy o odmiennym reżimie występowania wód gruntowych. Strefa pradoliny Noteci – Warty, gdzie woda występuje w większości w środowisku łatwo przepuszczalnym: żwirach, piaskach i torfach, a jej zaleganie i wahania zależą od wyniesienia terenu ponad poziom wód Noteci.

Na terasie zalewowej zwierciadło wody zalega płycej niż 1 m, a amplituda jego wahań wynosi od 0,8 do 1,0 m. Przy wysokich stanach wody w Noteci następuje podtapianie i zalewanie tego terenu. Na terasach wyższych poziom wody zalega zależnie od wyniesienia terasy ponad dno pradoliny i tak na terasie nadzalewowej około 2 m p.p.t., a nieraz nieco płycej, do 5 m p.p.t. na terasach wyższych.

Amplituda wahań związana jest z porami roku dochodząc do 1,5 m.

W strefie krawędziowej przeważa spływ powierzchniowy od wsiąkania, a woda gruntowa spływając po stropie warstw nieprzepuszczalnych na ich wychodniach tworzy wysięki i źródła.

W strefie Pojezierza Krajeńskiego zaleganie I poziomu wodonośnego zależy od geomorfologii terenu i głębokości zalegania warstwy nieprzepuszczalnej. Na wysoczyźnie morenowej zbudowanej na powierzchni z glin zwałowych, zwierciadło I poziomu znajduje się pod pierwszą warstwą gliny, a w rejonie pagórków i wzgórz morenowych głębiej, lecz miejscami na zboczach tworzy wysięki.

W dolinie Kanału Okaliniec i w obniżeniach bezodpływowych zwierciadło I poziomu wodonośnego zalega na głębokości do 2 m i ma związek ze zwierciadłem wód powierzchniowych. Zaznaczyć należy pogłębiający się stale deficyt wody związany z obniżeniem się pierwszego poziomu wodonośnego, szczególnie po wykonaniu melioracji.

Dotyczy to strefy wododziału pomiędzy Strugą Białośliwką i Kanałem Okaliniec oraz strefy krawędziowej pradoliny.

Na obszarze gminy Miasteczko Krajeńskie nie ma posterunku obserwacyjnego wód podziemnych.

Charakterystyka głębszych warstw wodonośnych

Wody w utworach jurajskich są mało rozpoznane i nie eksploatowane. Wody te są pod ciśnieniem i mogą być zasolone.

Wody trzeciorzędowe występują na obszarze całej gminy Miasteczko Krajeńskie związane są z piaskami drobno i średnioziarnistymi miocenu o średniej miąższości 10-20 m, przykrytych utworami nieprzepuszczalnymi. Zwierciadło wody jest pod ciśnieniem 6-10 atm. i znajduje się na głębokości kilkudziesięciu do stu metrów. Wydajność jest zmienna od kilku do kilkudziesięciu m³/h.

Wody piętra czwartorzędowego zależne są od geomorfologii terenu. W pradolinie występują dwa poziomy wodonośne. Pierwszy o miąższości kilkunastu do trzydziestu metrów ma swobodne zwierciadło wody i eksploatowany jest przez studnie kopane.

Drugi poziom jest na głębokości od 25 do 50 m, występuje pod glinami i ma napięte zwierciadło wody.

Na wysoczyźnie polodowcowej występowanie poziomów wodonośnych piętra czwartorzędowego jest bardziej zróżnicowane. Występują z reguły 2-3 poziomy wodonośne, lecz miejscami tylko jeden. Warstwy wodonośne tworzą przeważnie piaszczyste utwory interglacjalne. Głębokość zalegania i miąższość poziomów wodonośnych jest zmienna. W poziomach występujących na głębokości poniżej 30 m zwierciadło wody występuje pod ciśnieniem 1-4 atm. Wydajność jest zmienna, lecz na ogół przekracza 20 m³/h, dochodząc do ok. 65 m³/h.

Według mapy hydrodynamicznej piętra trzeciorzędowego poziom zwierciadła tych wód obniża się od 90-100 m n.p.m. na północy, do 60 m n.p.m. na południu omawianego terenu, natomiast piętra czwartorzędowego z 90-100 m n.p.m. na północy do 50 m n.p.m. w rejonie pradoliny. Kierunek odpływu podziemnego jest z północy na południe, a jego wielkość wynosi od 6 m³/h z 1 km na wysoczyźnie do 10,8 m³/h z 1 km² w pradolinie.

Najlepsze warunki dla zaopatrzenia w wodę z piętra czwartorzędowego są w pradolinie, a na wysoczyźnie w rejonie Brzostowa. Wody czwartorzędowe w pradolinie są niskiej jakości.

Najgorsze warunki zaopatrzenia w wodę z utworów czwartorzędowych są w rejonie moren zawierających porwaki ilów pliocenских. Są to rejony na zachód od Miasteczka Krajeńskiego.

3.4. Wody powierzchniowe i gospodarka wodna

Wody powierzchniowe są jednym z ważniejszych elementów środowiska przyrodniczego. W gminie Miasteczko Krajeńskie ich powierzchnia wynosi jedynie 97 ha co stanowi 1,37% powierzchni ogólnej gminy. Podział wód jest następujący: wody stojące – 11 ha, wody płynące – 14 ha i rowy – 72 ha.

Gmina Miasteczko Krajeńskie jest więc bardzo uboga w wody powierzchniowe, tym bardziej, że blisko 75% powierzchni wód stanowią rowy.

Działy wodne, podział na zlewnie

Gmina Miasteczko Krajeńskie położone jest w tzw. zlewni bezpośredniej rzeki Noteci, która płynie wzdłuż południowej granicy gminy. Podział na zlewnie cząstkowe określają działy wodne IV rzędu.

Południowa część gminy Miasteczko Krajeńskie położona jest w zlewni bezpośredniej rzeki Noteci i odwadniana jest przez gęstą sieć rowów i krótkie strumyki mające swoje źródła w strefie krawędziowej i zboczu pradoliny. Wschodnia, wysoczyznowa część gminy Miasteczko Krajeńskie położona jest w zlewni cząstkowej Strugi Białośliwki. Dział wodny jej zlewni biegnie przez Wolsko i Brzostowo Nowe na zachód, następnie w odległości około 1 km na zachód od drogi Grabówno – Miasteczko Krajeńskie na północ. Potem przez wzniesienie Kurza Góra i dalej biegnąc w pobliżu drogi Piła Bydgoszcz dochodzi do miejscowości Okaliniec. Następnie skręca na północ i wychodzi poza granice gminy.

Struga Białośliwka płynie poza granicami gminy Miasteczko Krajeńskie, a wody do niej z terenu gminy odprowadzają okresowe rowy. Pozostała północno zachodnia część gminy Miasteczko Krajeńskie położona jest w bezodpływowej zlewni Kanału Okaliniec. Dział wodny IV rzędu między bezpośrednią zlewnią Noteci, a zlewnią Kanału Okaliniec biegnie przez wzgórza moren czołowych od Marianowa do Miasteczka Huby.

Sieć rzek i cieków

Rzeka Noteć - ciek III rzędu stanowiąca południową granicę gminy Miasteczko Krajeńskie wykorzystuje w swym biegu szeroką Pradolinę Toruńsko-Eberswaldzką. Jest to odcinek rzeki skanalizowany. W przeszłości był to bardzo ważny wodny szlak komunikacyjny.

Rzeka Noteć na odcinku od Nakła nad Notecią do ujścia ma bardzo mały spadek.

Kanał Okaliniec – ciek V rzędu bierze swój początek na zboczach wzgórz morenowych na północ od miasta Wysoka, a ujście ma do J. Kopcze (gmina Kaczory). Na tym odcinku ma długość 23,3 km, a powierzchnię zlewni 94,4 km² (cała zlewnia ma 126,1 km²).

W przeszłości, gdy były wysokie stany wody Kanał Okaliniec miał swe przedłużenie od jez. Kopcze do Gwdy.

Na większości odcinków swego biegu Kanał Okaliniec wykorzystuje płaskie obniżenia na wysoczyźnie morenowej.

Jeziora i stawy

Gminę Miasteczko Krajeńskie charakteryzuje wybitnie niski wskaźnik jeziorności wynoszący 0,04% jej ogólnej powierzchni.

Wg Atlasu Jezior Województwa Pilskiego w gminie Miasteczko Krajeńskie jest tylko jedno jezioro o nazwie Jez. Czarne, które ma powierzchnię 2,86 ha.

Pozostałą powierzchnię wód stojących zajmują stawy m.in., w Grabionnej o powierzchni ok. 2 ha, dwa śródlądowe stawy w zabudowanej części gminy przy żółtym szlaku turystycznym oraz inne mniejsze.

Gospodarka wodna

Możliwości wykorzystania wód wynikają ze stosunków hydrologicznych oraz z charakteru dolin i koryt cieków.

Gmina Miasteczko Krajeńskie ma zróżnicowane warunki wodne, dlatego gospodarka wodna na dnie pradoliny ma inne zadania do spełnienia niż na terenie wysoczyznowym. W pradolinie zjawiska hydrologiczne ściśle związane są ze stanami wody w Noteci, która charakteryzuje się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania z jednym maksimum (marzec – kwiecień) i jednym minimum (w okresie jesiennym) w ciągu roku.

Maksymalne wahania wody w Noteci na wodowskazie w Białośliwiu wynosiły w latach 1956 – 80 384 cm, od 47,78 m n.p.m. do 51,62 m n.p.m. Najwyższe stany wody występują wiosną po roztopach wiosennych, a najniższe pod koniec lata lub późną jesienią. Rzeka Noteć, ze względu na niewielki spadek, charakteryzuje się niewielkimi przepływami. Problemem w zakresie gospodarki wodnej jest zapobieganie powodziom przez obwałowanie i zatrzymanie dopływu wody z wysoczyzny przez budowę zbiorników retencyjnych.

W końcu lat siedemdziesiątych powstał program budowy polderów w dolinie Noteci i związana z tym budowa zbiorników retencyjnych na obrzeżu doliny.

Do nawadniania polderów planowano w pobliżu gminy Miasteczko Kr. budowę dwóch zbiorników retencyjnych: zbiornik Białośliwie o pojemności 1,64 mln m³ wody i zbiornik Mytnica w środkowej części doliny Strugi Białośliwki o pojemności 2,13 mln m³.

Zmienność przepływów wody w Noteci w latach 1951-70 przedstawiają charakterystyczne przepływy w następujących przekrojach:

A - Białośliwie (wodowskaz) powierzchnia zlewni - 5822,4 km²

B - Ujście (wodowskaz powyżej ujścia Gwdy) powierzchnia zlewni 6345,4 km².

Rodzaj przepływu		Przepływ w m ³ /s	
		A	B
wysoki przepływ	W Q	77,60	86,70
średnio wysoki przepływ	SWQ	34,42	38,45
średni przepływ	SQ	14,09	15,74
średnio niski przepływ	SN Q	3,99	4,46
niski przepływ	N Q	2,22	2,47

Rzeka Noteć na tym odcinku nie jest zasobna w wodę.

Przepływ nienaruszalny (biologiczny) dla Noteci jest około 25% niższy od przepływu niskiego. Średni odpływ jednostkowy dla zlewni Noteci w Białosłiwie wynosi 2,7 l/s km², a współczynnik nieregularności odpływu wynosi 35.

W ostatnich latach zmieniły się warunki klimatyczne, gdyż nie występują śnieżne i mroźne zimy, po których następowały gwałtowne roztopy powodujące powodzie w dolinie Noteci. Złagodzenie fali powodziowej powoduje retencjonowanie wody w dorzeczu Noteci, głównie na jej dopływach. Czynniki te powinny być uwzględnione przy aktualizacji zagrożenia powodziowego w dolinie Noteci. Ze względu na szerokość doliny Noteci, letnie deszcze nawalne nie powodują w Noteci tak wysokich stanów jak roztopy wiosenne.

W obrębie doliny Noteci sieć cieków podstawowych (kanałów) spełnia podwójną rolę, a mianowicie odwadniającą, pozwalającą na rolnicze użytkowanie doliny, i nawadniającą, rozprowadzającą dopływającą z wyższych obszarów zlewni wodę na teren doliny. Do nawodnień w dolinie Noteci wykorzystywana jest wszystka dostępna woda spływająca z terenów zlewni.

Dla utrzymania właściwych warunków wodnych na ciekach podstawowych zbudowano liczne budowle hydrotechniczne. Są to najczęściej zastawki, ponadto jazy, przepusty z piętrzeniem, śluzy wałowe i pompownie.

Na terenie doliny nie ma warunków do retencjonowania wód, budowy obiektów energetycznych i hodowli pstrąga. Pozostałe cieki biorące swój początek na wysoczyźnie mają śnieżno-deszczowy reżim zasilania. Większość z nich ma przepływy niewielkie, szczególnie w górnym biegu. Amplituda przepływów jest dość znaczna.

Zagrożenie powodziowe doliny Noteci posiada charakter i warunki odbiegające od większości rzek w kraju, bowiem rzeka Noteć jest typową rzeką niziną, charakteryzującą się małą rozpiętością przepływów ekstremalnych.

Wśród czynników klimatycznych, wpływających na wielkość przepływów, należy wymienić ilość magazynowanej wody w śniegu, sposób jego topnienia, temperatury powietrza oraz intensywności i wysokości opadów.

Spośród czynników nie związanych z klimatem na warunki odpływu mają wpływ: rzeźba terenu, przepuszczalność podłoża, stopień zalesienia zlewni, kształt zlewni, obecność jezior oraz stopień zagospodarowania melioracyjnego i zabudowa hydrotechniczna.

Zjawiska powodziowe zachodzące w zlewni Noteci cechuje długotrwałość. Fale powodziowe są płaskie, bez wyraźnych szczytów.

Przyczyną długotrwałości powodzi są m.in. płytkie i szerokie zalewy doliny, niewielkie spadki poprzeczne i podłużne, niedostateczna przepustowość koryta głównego. Przepływy kulminacyjne są stosunkowo niskie.

Zjawiska powodziowe w dolinie Noteci występują przede wszystkim w okresie zimowo-wiosennym i mają charakter powodzi roztopowych. Wysokie wezbrania w okresie wegetacyjnym, wynikające z ulewnych, długotrwałych opadów – są stosunkowo rzadkie.

Przepływy prawdopodobne, odpowiadające wodzie 100-letniej są zróżnicowane w zlewniach cząstkowych.

Na dopływach Noteci wyraźnie dominują roztopowe wezbrania zimowo-wiosenne, letnie wezbrania opadowe występują średnio raz na 4-5 lat. Najbardziej wezbraniowymi miesiącami są marzec i kwiecień.

Charakterystycznym zjawiskiem dla Noteci, w przeciwieństwie do rzek przeważającego obszaru kraju, jest brak wezbrań w lipcu, pomimo najwyższych w tym miesiącu opadów.

Ze względu na małe spadki podłużne bardzo niekorzystne warunki odpływu występujące na odcinku Noteci Leniwej, powstające wysokie stany wody są długotrwałe.

Należy zauważyć, iż pojawienie się zjawisk lodowych na rzece powoduje zakłócenie przepływu wody w korycie rzeki. W okresie zlodzenia brak pełnej możliwości operatywnego sterowania przepływami i poziomami wody.

Praktyczne znaczenie w zakresie łagodzenia zjawisk powodziowych na Noteci posiada jedynie zbiornik retencyjny w Pakości (górny odcinek Noteci).

Nie posiada on jednak stałej rezerwy powodziowej a podstawowym jego zadaniem jest roczne wyrównanie przepływów, polegające na gromadzeniu wody w okresie zimowo-wiosennym oraz jego zrzutach latem i jesienią.

W ujęciu przestrzennym, tereny zalewowe na terenie gminy, położone są wzdłuż Noteci.

W Kanale Okaliniec średnie roczne przepływy wynoszą 0,33 m³/s. Na cieku tym nie prowadzi się pomiarów przepływu, więc są to dane analogowe. W korycie rzeki są budowle piętrzące dla nawodnień podsiąkowych.

Według „Programu małej retencji dla województwa pilskiego na lata 1997-2015” w gminie Miasteczko Krajeńskie przewiduje się budowę tylko jednego zbiornika wodnego.

Miejscowość	Grabionna
Zlewnia	Struga Białośliwka
Powierzchnia zalewu	2,0 ha
Pojemność całkowita	30 tys. m ³
Pojemność użytkowa	15 tys. m ³
Przeznaczenie	retencja

3.5. Warunki klimatyczne

Według podziału Polski na dzielnice rolniczo klimatyczne (R. Gumiński) teren Gminy Miasteczko Krajeńskie położony jest w VI nadnoteckiej (bydgoskiej) dzielnicy.

Regionalizacja ta, pomimo że opracowana została w 1948 r., jest tutaj najbardziej odpowiednia, gdyż uwzględnia oddziaływanie na klimat uwarunkowań wynikających z ukształtowania powierzchni ziemi oraz warunków gruntowo-wodnych szerokiego dna Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej.

Dzielnica nadnotecka posiada charakter przejściowy między chłodną i wilgotną dzielnicą pomorską, a cieplejszą i bardziej suchą dzielnicą środkową. Charakterystyczne cechy klimatu tej dzielnicy są następujące:

średnia temperatura roczna powietrza	- 7,5°C - 8,0°C
średnia temperatura powietrza w lipcu	- 17,5° - 18,0° C
średnia temperatura powietrza w styczniu -	-2,0° C
średnia roczna liczba dni z temperaturą poniżej 0°C	ok. 80
średnia roczna liczba dni z temp. poniżej -10°C	ok. 30 - 35
dni z przymrozkami	ok. 100 - 110
dni ciepłych z temperaturą powyżej 15°C	ok. 90
dni gorących z temp. powyżej 25°C	ok. 25 - 27
dni pochmurnych	ok. 160
dni z opadem powyżej 0,1 mm	ok. 165 - 170
czas trwania pokrywy śnieżnej	ok. 38 – 50 dni
średnie roczne zachmurzenie ogólne nieba	ok. 5,6
średnia roczna wilgotność powietrza	ok. 80%
długość okresu wegetacyjnego	210 – 215 dni
średnia roczna suma opadów	500 – 550 mm
wartość P-E (opad - parowanie)	250 – 300 mm

Warunki klimatyczne tej dzielnicy dla stacji meteorologicznej przedstawiają się następująco:

Przebieg temperatury w ciągu roku wykazuje układ charakterystyczny dla obszaru Polski.

Najcieplejszym miesiącem jest lipiec 17,3°C, a najzimniejszym styczeń - 2,5°C.

W ostatnich latach najzimniejszym miesiącem jest luty.

Średnia temperatura tego miesiąca waha się od 0,5°C (1979 r.) do -0,3°C (1985 r.). Średnie miesięczne temperatury maksymalne są wyższe od wymienionych poprzednio o 2,4°C w grudniu i o 6,9°C we wrześniu. Natomiast miesięczne średnie minimalne od średnich miesięcznych są niższe o 2,8°C w grudniu i o 12,8°C w czerwcu. Przymrozki mogą występować od drugiej dekady września do trzeciej dekady maja. Wilgotność względna średnio w roku wynosi 79%. Średnia wilgotność w czerwcu wynosi 68%, a w listopadzie 88%. Mgły mogą występować w ciągu całego roku, średnio od 1,3 dnia w lipcu do 10,9 dnia w listopadzie. Od września do marca jest 80% ogólnej rocznej liczby dni z mgłą. Średnia prędkość wiatru wynosi 2,1 m/sec, przy czym średnie miesięczne prędkości wiatru wahają się od 1,7 m/sec w lipcu do 2,5 m/sec w lutym i kwietniu.

W poszczególnych latach występują znaczne rozpiętości w zanotowanych wartościach elementów meteorologicznych, np. średnia temperatura roczna wahała się od 7,1°C (1999e,) do 8,7°C (1985r.), średnia temperatura lipca od 14,5°C (1979r.) do 19,3°C (1985).

W opadach to zróżnicowanie jest jeszcze większe, gdyż w latach skrajnie wilgotnych suma rocznych opadów jest ponad dwukrotnie wyższa niż w latach skrajnie suchych. To zjawisko, a także fakt, że w okresie wegetacyjnym spada tylko ok. 60% rocznej sumy opadów potwierdza potrzebę retencjonowania wody dla celów gospodarczych. W dzielnicy tej występuje stosunkowo mało dni chłodnych (około 100), dni pogodnych jest 40, a pochmurnych 140.

Wielkość opadów jest bardzo ważnym elementem klimatycznym dla rolnictwa. Rozpatrywany obszar charakteryzuje się zmienną sumą rocznych opadów.

Suma rocznych opadów ostatnio kilkakrotnie osiągnęła wartość tylko ok. 500 mm (1975r.: 452 mm, 1988 r.: 513 mm. 1989r.: 474 mm).

Minimum opadów przypada na miesiąc luty (6,5 mm w 1988 r.), a maksimum najczęściej na miesiąc lipiec, wrzesień, październik i sierpień.

Pokrywa śnieżna zalega tu stosunkowo krótko, średnio 38-59 dni. Cechą charakterystyczną klimatu tego obszaru jest występowanie stosunkowo częstych wiatrów z sektorów zachodnich. Notuje się przewagę wiatrów średnich (5 m/s) i umiarkowanych (5-10 m/s). W rozkładzie rocznym zauważa się występowanie wiatrów najsilniejszych w zimie, a najsłabszych w miesiącach letnich.

Przebieg wybranych elementów i wskaźników meteorologicznych w Pile (wartości średnie za lata 1971-1980)

Lp.	Elementy meteorologiczne	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ROK
1.	Temperatura powietrza	-2,1	-0,8	2,3	6,2	12,3	15,9	17,2	16,8	12,2	7,3	3,4	0,5	7,6
2.	Wilgotność względna powietrza w %	89	88	81	74	70	71	74	75	82	87	90	91	81
3.	Liczba dni z mgłą	8,9	9,7	6,5	2,6	1,8	1,6	1,8	3,9	7,0	9,9	8,2	8,5	70,4
4.	Zachmurzenie ogólne nieba	6,5	6,3	5,3	5,3	4,7	5,0	5,3	4,7	5,1	5,8	6,6	6,7	5,6
5.	Liczba dni z przymrozkami	25,4	25,1	20,9	18,3	6,5	0,9	0,1	-	3,1	8,3	15,3	23,4	147,3
6.	Suma opadów atmosferycznych w mm	31,6	21,1	24,6	34,8	54,2	62,7	79,0	51,4	40,8	54,8	43,0	47,7	545,7
7.	Prędkość wiatru w m/s	3,3	3,3	3,8	3,7	3,5	3,4	3,3	2,8	0,8	3,1	3,8	3,8	3,4
8.	Wskaźnik surowości klimatu Bodmana	2,06	1,96	1,85	1,51	0,99	0,70	0,59	0,58	0,90	1,30	1,76	1,99	1,35

Opady w tym rejonie kształtują się następująco:

Posterunek opadowy w Białosliwiu

Okres obserwacji: 1954-1989

Posterunek	Sumy opadów												
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	ROK
P	35	40	50	24	24	30	43	44	76	51	42	38	474
(1961) W	39	33	26	27	40	52	71	55	67	78	34	32	654
(1959) S	7	28	39	3	10	22	23	24	81	4	6	8	275

P - rok przeciętny (normalny)

W - rok wilgotny (1961)

S-rok suchy (1959)

Posterunek opadowy w Śmiłowie

Okres obserwacji: 1957-1980

Posterunek	Sumy opadów												
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	ROK
P	54	55	42	33	34	40	58	63	90	59	57	55	641
(1974) W	108	79	50	29	8	19	44	163	74	56	29	197	956
(1959) S	12	55	43	4	11	33	31	46	04	14	9	17	379

P - rok przeciętny (normalny)

W - rok wilgotny (1961)

S-rok suchy (1959)

Z przedstawionych wyników obserwacji na posterunkach opadowych stwierdzić należy, że na wielkość sumy opadów wpływa również usytuowanie terenowe posterunku. Sumy opadów na posterunku opadów w Białosłiwu położonego na dnie doliny przy jej zboczu są kilkadziesiąt milimetrów niższe od sum opadów na terenach wysoczyznowych i nieosłoniętych wysokim zboczem. (Śmiłowo).

Suma średniorocznych opadów waha się od 474 mm w Białosłiwu do 641 mm w Śmiłowie. Rozpiętość wynosi więc 107 mm. Rozpiętość sumy rocznych opadów dla lat suchych wynosi 104 mm, od 275 mm w Białosłiwu do 379 mm w Śmiłowie. Rozpiętość sumy rocznych opadów dla lat wilgotnych wynosi 302 mm, od 654 mm w Białosłiwu do 956 mm w Śmiłowie, dlatego retencjonowanie wody ma istotne znaczenie dla rolnictwa i innych dziedzin gospodarczych korzystających z wody.

Okres zalegania pokrywy śnieżnej nie jest ciągły i utrzymuje się on średnio przez 53 dni w roku. Pokrywa śnieżna notowana jest od listopada do kwietnia, w rzadkich przypadkach do początków maja.

Istotna jest częstość występowania mgieł z uwagi na możliwą uciążliwość bioklimatyczną tego zjawiska. Z okresem zalegania mgły wiąże się bowiem zmniejszone promieniowanie słoneczne, zmniejszone parowanie, gromadzenie się zanieczyszczeń. Mgły występują przez cały rok ze szczególnym nasileniem od października do marca. Bardzo uciążliwe są tzw. „mgły radiacyjne” – poranne utrzymujące się w zagłębieniach terenu z płytkim zwierciadłem wód gruntowych lub wodą powierzchniową.

Częstotliwość kierunków wiatrów i cisz w poszczególnych porach roku i w roku [w %]

	Pora roku	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Cisza
WAL CZ	zima	5,3	11,4	11,8	6,5	8,6	19,3	23,9	8,2	5,0
	wiosna	9,3	16,3	12,2	4,0	5,0	10,2	21,5	15,8	5,7
	lato	6,4	10,3	7,3	3,3	5,9	20,5	23,7	14,0	8,6
	jesień	3,6	12,8	11,8	5,7	8,5	16,6	21,7	6,7	12,6

	ROK	6,0	12,7	10,8	4,9	7,0	16,7	22,7	11,2	8,0
Piła – rok: 1971-80		6,0	9,5	10,5	8,2	8,3	15,7	19,8	10,9	10,1

Ważnym czynnikiem, od którego zależne są niektóre cechy klimatu, a zwłaszcza mikroklimatu są wiatry. W skali całego roku dominującymi kierunkami są zachodnie (Wałcz: kierunek W – 22,7%, Piła: kierunek SW – 21,5%). Wiosną wzrasta udział wiatrów pn.-wsch. (NE) – 16,3%, które przyczyniają się do występowania wiosennych przymrozków. Latem, jesienią i zimą duży udział mają także wiatry pd.-zach. (SW). Charakterystyczny jest tu także znikomy udział cisz (Wałcz – 8%, Piła – 10%).

Charakterystyka klimatu lokalnego

Klimat lokalny kształtowany jest przede wszystkim poprzez rzeźbę terenu, rodzaj pokrycia podłoża, obecność zbiorników wodnych, poziom zalegania wód gruntowych oraz czynniki wynikające z działalności człowieka.

Na zaburzenia w bilansie cieplnym wpływ mają przede wszystkim zanieczyszczenia powietrza charakterystyczne dla obszarów urbanistycznych. Dymy i pyły znajdujące się w powietrzu powodują w porze dziennej osłabienie promieniowania słonecznego, natomiast w nocy zmniejsza się promieniowanie efektywne ziemi.

W gminie Miasteczko Krajeńskie można wyróżnić następujące topoklimaty:

1. Topoklimat obszarów wysoczyznowych płaskich i lekko falistych występujących w północnej części gminy. Są to obszary na ogół dobrze nasłonecznione i dobrze przewietrzane na skutek braku większych kompleksów leśnych i małego zróżnicowania hipsometrycznego.

Można tutaj wyróżnić:

- a. topoklimat terenów użytkowanych rolniczo z wodą gruntową zalegającą na głębokości większej od 1,0 m p.p.t. o przeciętnych warunkach klimatycznych,
- b. topoklimat terenów leśnych;

Ze względu na ukształtowanie terenu, strukturę pokrycia i warunki wodne pewne rejony na terenie gminy posiadać będą swoisty mikroklimat. Są to:

2. Topoklimat doliny Noteci i obniżeń o płytko zalegającej wodzie gruntowej z częstymi zjawiskami mgieł i oparów, występowaniem inwersyjnych układów temperatury oraz zwiększeniem o około 20% dni z przymrozkami.
 - obszary zabudowane, szczególnie w Miasteczku Krajeńskim, gdzie obiekty kubaturowe i utwardzona powierzchnia oraz zanieczyszczenia wpływają na mikroklimat;
 - obszar południowego zbocza doliny Noteci charakteryzujące się dobrym nasłonecznieniem oraz miejscem spływu chłodnego powietrza nocą z wysoczyzny do doliny.

3.6. Warunki glebowe

Gmina Miasteczko Krajeńskie charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem warunków glebowych, co jest wynikiem urozmaiconej geomorfologii i litologii terenu.

Na dnie pradoliny występują gleby bagienne: mułowo-torfowe, torfowe i murszowe, a miejscami mady. W ramach polderowania doliny Noteci planowano je odpowiednio zagospodarować. Największe powierzchnie na wysoczyźnie zajmują gleby brunatne, które powstały na glinach mocnych, lokalnie na pyłach i iłach. Najczęściej sklasyfikowane są w III i IV klasie bonitacyjnej. Wśród gleb brunatnych są enklawy gleb bielcowych wytworzonych z piasków i glin piaszczystych. Posiadają one głównie IV i V klasę bonitacyjną. Gleb o VI klasie bonitacyjnej jest mało.

W strefie krawędziowej gleby są narażone na silne procesy erozyjne, dlatego wymagają odpowiedniego zabezpieczenia przez uprawę roślin wieloletnich, sadów oraz odpowiednie zabiegi agrotechniczne.

3.7. Szata roślinna

Tereny trwale pokryte roślinnością w gminie Miasteczko Krajeńskie zajmują powierzchnię około 4100 ha, tj. 58% powierzchni gminy.

Składają się na to: tereny leśne – 1907 ha, tereny zadrzewione i zakrzewione – 168 ha, łąki – 1653 ha, pastwiska – 274 ha, zielen osiedlowa – 8 ha, a także parki i część nieużytków bagna.

EKOSYSTEMY LEŚNE

Tereny leśne w gminie Miasteczko Krajeńskie zajmują 26,97% powierzchni gminy. Tereny leśne występują głównie w zachodniej i wschodniej części gminy. Jest to wskaźnik zbliżony do wskaźnika udziału lasów w powiecie pilińskim.

Na pozostałym terenie lasy zajmują w formie rozproszonej niewielkie powierzchnie. Około 60% powierzchni lasów w gminie Miasteczko Krajeńskie zajmują lasy na siedlisku lasu świeżego (Lśw), lasy na siedlisku lasu mieszanego świeżego (LMśw). Lasy na siedlisku boru mieszanego świeżego (BMśw) zajmują około 30%, boru świeżego (Bśw) około 5% i olsu (OL) około 2,5% powierzchni lasów w gminie Miasteczko Krajeńskie.

Udział procentowy najważniejszych gatunków drzew w obrębie Grabówno dla poszczególnych siedlisk jest następujący:

Siedlisko	So	Md	Św	Bk	Db	Brz.	Ol	Jś
Lśw	5,5	0,7	2,1	0,6	74,8			
LMśw	54,0	2,6	4,4	0,6	21,3			
BMśw	87,5	1,7	1,9		2,8			
Bśw	96,5	1,3	0,6			1,5		
Ol i OIJ							84,5	12,4

Udział drzewostanów w lasach gospodarczych będących we władaniu ALP w gminie Miasteczko Krajeńskie jest następujący (stan 01.01.94 r.):

Drzewostan	Powierzchnia w ha		
	wiek do 40 lat	wiek powyżej 40 lat	razem
Sosna, modrzew	302,73	200,47	503,21
Jodła, świerk, daglezja	9,57	1,42	10,99
Buk	0,54	1,93	2,47
Dąb, jesion, wiąz, klon	57,22	78,63	135,85
Brzoza	23,57	7,67	31,24
Olcha	2,12	8,08	10,20
Topola	0,00	0,22	0,22
Grab	1,69	0,85	2,54
Osika	0,61	1,11	1,72
Razem	398,06	300,38	698,44

EKOSYSTEMY ŁAKOWE

Ten rodzaj trwałego pokrycia powierzchni ziemi roślinnością obejmujący łąki i pastwiska zajmuje w gminie powierzchnię 2000 ha. Naturalny skład gatunkowy tego ekosystemu został częściowo przekształcony przez człowieka poprzez: koszenie, zabiegi melioracyjne i wysiew bardziej przydatnych gospodarczo gatunków traw.

Na części terenu na skutek nieopłacalności gospodarowania na użytkach zielonych oraz zaniedbań w konserwacji urządzeń melioracyjnych następuje przekształcenie tego ekosystemu w kierunku naturalnym. Następuje sukcesja roślin bagiennych i krzewów.

Podobne znaczenie dla środowiska jak ekosystemy łąkowe mają naturalne murawy występujące wzdłuż dróg, linii kolejowej na zboczach o dużych spadkach.

EKOSYSTEMY BAGIENNE

Występują w dolinach Noteci oraz nieliczne w lokalnych przegłębieniach dolin rzecznych i obniżeniach wytopiskowych. Do tej roślinności należą rośliny wodolubne: torfowce, turzycza pospolita, pałka szerokolistna, kosaciec żółty, kmieć błotna i wiele innych roślin. Są to najbardziej naturalne zbiorowiska roślinne w gminie. Sukcesja tych roślin następuje na części dna doliny Noteci.

ZIELEŃ URZĄDZONA

W skład tej zieleni wchodzi parki, zielen cmentarna, zielen osiedlowa, składająca się z zieleni średniej i wysokiej oraz trawników, a także zadrzewienia przydrożne i inne zawdzięczające swe istnienie człowiekowi.

Część tej zieleni w gminie Miasteczko Krajeńskie podlega ochronie konserwatorskiej.

4. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego

4.1. Krajobraz i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

Ochrona przyrody jest częścią ochrony środowiska przyrodniczego.

Składa się na nią:

- ochrona obszarowa w formie: parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego i obszaru chronionego krajobrazu,
- ochrona gatunkowa roślin i zwierząt,
- ochrona indywidualna w postaci: pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego i zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Obszary chronionego krajobrazu

Obszary chronionego krajobrazu w gminie Miasteczko Krajeńskie zajmują powierzchnię około 4450 ha, co stanowi około 62,9% ogólnej powierzchni gminy. Jest to obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”. Obszary chronionego krajobrazu w województwie pilskim, utworzone zostały na podstawie uchwały /nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31.05.1989 r. Aktualnie statut obszarów chronionego krajobrazu reguluje Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. U. Woj. Pilskiego Nr 13, poz. 83 z dnia 16.06.1998 r. oraz Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 14 poz. 246 z dnia 31.03.1999 r.).

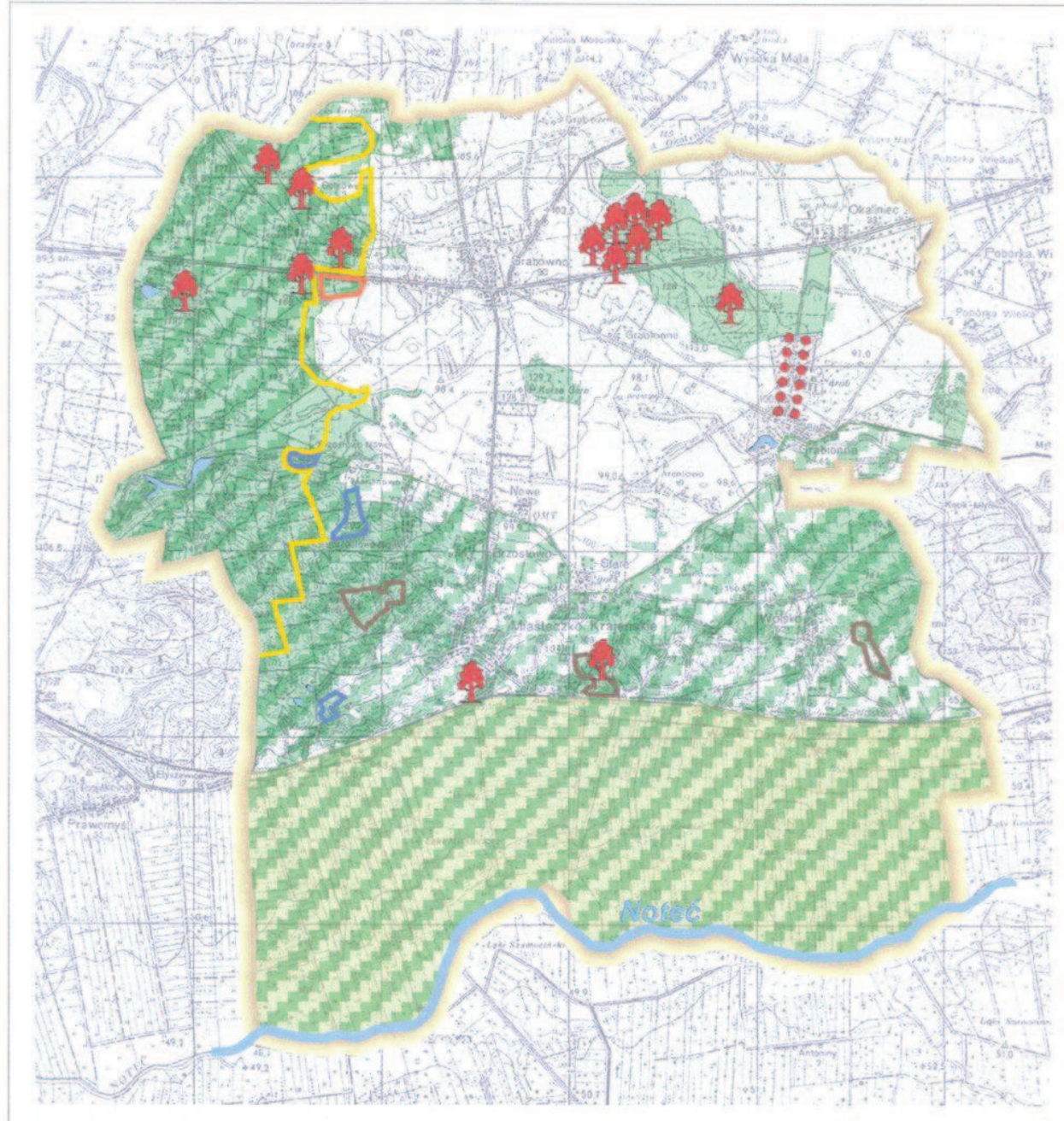
Pomniki przyrody

Rozporządzeniami Wojewody Wielkopolskiego, a wcześniej Wojewody Pilskiego i Wojewody Bydgoskiego uznane zostały za pomniki przyrody podlegające ochronie indywidualnej następujące twory przyrody wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Poznaniu (delegatura w Pile):

L.p.	Pozycja z rejestru	Przedmiot objęty ochroną Opis	Lokalizacja – położenie
1.	56	Dąb szypułkowy, obwód 507 cm, wys. 23 m, szerokość korony 17 m	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Mościska oddz. 176 f, (obecnie 176 g) Drzewo rośnie w kompleksie leśnym. Uznane za pomnik przyrody w 1954 roku.
2.	57	Dąb szypułkowy, obwód 630 cm, wys. 25 m,	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Mościska, oddz. 181 h, (obecnie 181 i). Drzewo rośnie w kompleksie leśnym.

		szerokość korony 23 m.	Uznane za pomnik przyrody w 1954 roku.
3.	383	Aleja lipowa; Lipa drobnolistna – 65 drzew, Obwód: od 250 cm do 470 cm, Wys.: od 15 m do 19 m, Szer. Korony: od 11 m do 19 m	Miejscowość – Okaliniec – Grabionna Drzewa rosną przy drodze z Okalińska do Grabionnej, w pobliżu wsi Grabionna. Uznane za pomnik przyrody w 1984 roku.
4.	384	Grupa drzew: Dąb szypułkowy – 3 drzewa Obwód: 280, 290, 400 cm, Wys.: 24 m, 25 m, Szer. korony: 15, 19, 25 m	Nadleśnictwo Kaczor, Leśnictwo Mościnka, oddz. 123 h. Drzewa rosną przy uprawie leśnej od strony zach. Grunty wsi Grabówno, od południa Bydgoszcz – Piła. Uznane za pomnik przyrody w 1984 roku.
5.	666	Buk zwyczajny Obwód: 340 cm, Wys.: 27 m, Szer. korony: 30 m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Brzostowo, oddz. 192 h. Drzewo rośnie w kompleksie leśnym (L.Mśw) Uznane za pomnik przyrody w 1986 roku.
6.	667	Dąb szypułkowy Obwód: 340 cm, Wys.: 28 m	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Brzostowo, oddz. 188 c. Drzewo rośnie w kompleksie leśnym (L.Mśw) Uznane za pomnik przyrody w 1996 roku.
7.	703	Grupa drzew: Wiąz – 2 drzewa Obwód: 252 cm, 270 cm, Wys.: 25 m, 26 m, Szer. korony: 16 m, 17 m, Grab pospolity Obwód: 230 cm, Wys.: 23 m, Szer. korony: 15 m, Klon zwyczajny obwód 230 cm, wys. 25 m, szer. korony: 15 m Jawor Obwód: 170 cm, Wys.: 23 m, Szer. korony: 15 m	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Brzostowo, oddz. 221. Drzewa rosną przy torach kolejowych Piła – Nakło, w pobliżu skrzyżowania z szosą Miasteczko – Kaczory. Uznane za pomnik przyrody w 1997 roku.
8.	1061/00	Dąb szypułkowy obwód 380 m, wysokość 28 m	Nadleśnictwo Kaczory oddz. 123 h Leśnictwa Mościska. Uznane za pomnik przyrody w 2000 roku.

9.	1062/00	Dąb szypułkowy obwód 430 m, wysokość 32 m	Nadleśnictwo Kaczory oddz. 123 h Leśnictwa Mościska Uznane za pomnik przyrody w 2000 r.
10.	1063/00	Dąb szypułkowy obwód 380 cm, wysokość 28 m.	Nadleśnictwo Kaczory oddz. 123 h Leśnictwa Mościska Uznane za pomnik przyrody w 2000 r.
11.	1064/00	Dąb szypułkowy obwód 380 cm, wysokość 27 m	Nadleśnictwo Kaczory oddz. 123 h Leśnictwa Mościska Uznane za pomnik przyrody w 2000 r.
12.	1065/00	Wiśnia ptasia obwód 160 cm, wysokość ok. 26m.	Nadleśnictwo Kaczory oddz. 122 c Leśnictwa Mościska Uznane za pomnik przyrody w 2000 r.
13.	1066/00	Dąb szypułkowy obwód 380 cm, wysokość 26 m.	Nadleśnictwo Kaczory. Rośnie na linii oddziałowej między oddz. 126 g, a 130 b Leśnictwa Mościska. Uznane za pomnik przyrody w 2000 r.
14.		Bluszcz pospolity	Nadleśnictwo Kaczory oddz. 155 d Leśnictwa Białośliwie Projektowane do uznania za pomnik przyrody w 2001 r.
15.		Dąb bezszypułkowy obwód 461 cm, wysokość ok. 26m.	Nadleśnictwo Kaczory, Osada leśna Salnówko oddz. 179 g (oznakowany w terenie, nie ujęty w wykazie).

	WODY
	LASY
	ŁĄKI NADNOTECKIE

	LASY GLEBOCHRONNE
	LASY WODOCHRONNE
	LASY OBRONNE
	LASY WOKÓŁ MIAST

	OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	POMNIKI PRZYRODY
	ALEJA DRZEW

Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt

Ochrona gatunkowa ma na celu zabezpieczenie dziko występujących roślin i zwierząt, a w szczególności gatunków rzadkich lub zagrożonych wyginięciem, jak też zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Rozporządzenia Ministra Środowiska określają listę gatunków objętych ochroną i sposoby wykonywania ochrony.

Istniejące w gminie Miasteczko Krajeńskie uwarunkowania przyrodnicze w dolinie Noteci oraz zróżnicowane siedliskowo lasy na zachód od Miasteczka Krajeńskiego i Grabówna sprzyjają występowaniu różnorodności gatunkowej roślin i zwierząt.

Poza awifauną doliny Noteci pozostałe gatunki zwierząt, a także roślin na terenie gminy Miasteczko nie są w dostatecznym stopniu rozpoznane i zinwentaryzowane.

Stosowane powszechnie w dolinie Noteci zabiegi melioracyjne spowodowały obniżenie poziomu wód gruntowych. Zagospodarowanie doliny zgodnie ze sztuką agrotechniczną zubożyło skład gatunkowy runi łąkowej. Przed zabiegami melioracyjnymi występowały liczne szuwały trzcinowe, łąki trzęślicowe oraz w sąsiedztwie potorfii liczne łożowiska.

Najniższą warstwę runa łąkowego budowały mszaki. Z gatunków roślin najczęściej tam występujących to trzcina pospolita, mozga, pałka szerokolistna, wiązówka błotna i inne.

Małe wyniesienia w obrębie terasy zalewowej doliny Noteci z odsłoniętymi płatami piasków rzecznych porastają trzcinnik piaskowy, gęsiówka piaskowa, szczaw polny i inne. W runi łąkowej przeważają trawy pastewne: kupkówka pospolita, wiechlina łąkowa i kostrzewy.

Na zboczu pradoliny Noteci o ekspozycji południowej występują warunki do istnienia stanowisk roślin kserotermicznych, w tym chronionych takich jak: miłek wiosenny. Na terenie lasów rosnących w strefie moren czołowych sprzyjają występowaniu roślin typowych dla torfowisk wysokich.

Dużą rolę ekologiczną dla zachowania bioróżnorodności i zróżnicowania krajobrazu odgrywają tzw. nieużytki tj. rolniczo nieproduktywne fragmenty rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Na terenie gminy Miasteczko Kr. istnieją warunki do występowania m.in. następujących roślin chronionych: mioduszka ćma, przylaszczka pospolita, zawilec gajowy, zawilec leśny, piżmaczek wiosenny, konwalia majowa.

W gminie Miasteczko Krajeńskie występuje dużo gatunków zwierząt chronionych m.in.:

z ssaków: bóbr, wydra, kret, jeż,

z płazów: traszka grzebieniasta, rzekotka drzewna,

z owadów: paż królowej, koziróg dębosz i jelonek rogacz,

z ptaków, które najlepiej są rozpoznawane: bąk, żuraw, kulik wielki, rybitwa, rycyk, łabędź niemy, łabędź czarnodzioby, błotnik stawowy, gęś białoczelna, siewka złota, batalion, błotniak zbożowy i stosunkowo liczny bocian biały oraz wiele innych gatunków przelotnych.

Dolina Noteci, w tym część położona w gminie Miasteczko Krajeńskie jest miejscem żerowania chronionych ptaków drapieżnych, min. orła krzykliwego, kani rudej i kani czarnej.

Krajowa sieć ekologiczna - ECONET - POLSKA

W celu ujednolicenia i dostosowania systemu obszarów chronionych w Polsce do sieci europejskiej opracowana została koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska.

Nie ma ona aktualnie umocowań prawnych, ale oparta jest o istniejący prawnie ekologiczny system obszarów chronionych (ESOCH), w skład którego wchodzi parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu.

W sieci ECONET wyróżniono następujące elementy:

- obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym,
- obszary węzłowe o znaczeniu krajowym,
- korytarze ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym.

Przez gminę Miasteczko Krajeńskie przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym oznaczony symbolem 13 m – Pradoliny Noteci.

Korytarz ten obejmujący dno Pradoliny łączy obszary węzłowe:

7M – Drawy, 5M – Międzyrzecki, 8M – Doliny Noteci (w rejonie Czarnkowa), 3K – Puszczy Noteckiej i 5K – Gwdy, położone na zachodzie z obszarami węzłowymi:

Borów Tucholskich, 12M – Powidzko-Goplański, 7K – Pojezierza Gostynińskiego i 8K – Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego, położonych na północ, południe i wschód od gminy Nakło nad Notecią.

4.2. Wody

Niewielki północno-zachodni fragment gminy Miasteczko Krajeńskie położony jest w obrębie obszaru Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 127 o nazwie Subzbiornik Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie. Jest to zbiornik trzeciorzędowy porowy o całkowitej powierzchni 3876 km², nieobjęty najwyższą ochroną (ONO) i wysoką ochroną (OWO). Szacunkowe zasoby dyspozycyjne całego zbiornika wynoszą 186 tys. m³/24h. średnia głębokość ujęć ok. 100 m, a wody mają klasę jakości I b, c.

Nieco większa północno-zachodnia część gminy Miasteczko Krajeńskie położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 125 o nazwie Zbiornik międzymorenowy Wałcz – Piła. Jest to zbiornik czwartorzędowy porowy o całkowitej powierzchni 1712 km², w tym 70 km² objętych najwyższą ochroną (ONO) i 1550 km² wysoką ochroną (OWO). Część zbiornika, położona w Gminie Miasteczko Krajeńskie, objęta jest wysoką ochroną. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 169 tys. m³/24h. Średnia głębokość studni wynosi 65 m, a jakość wody I b, c.

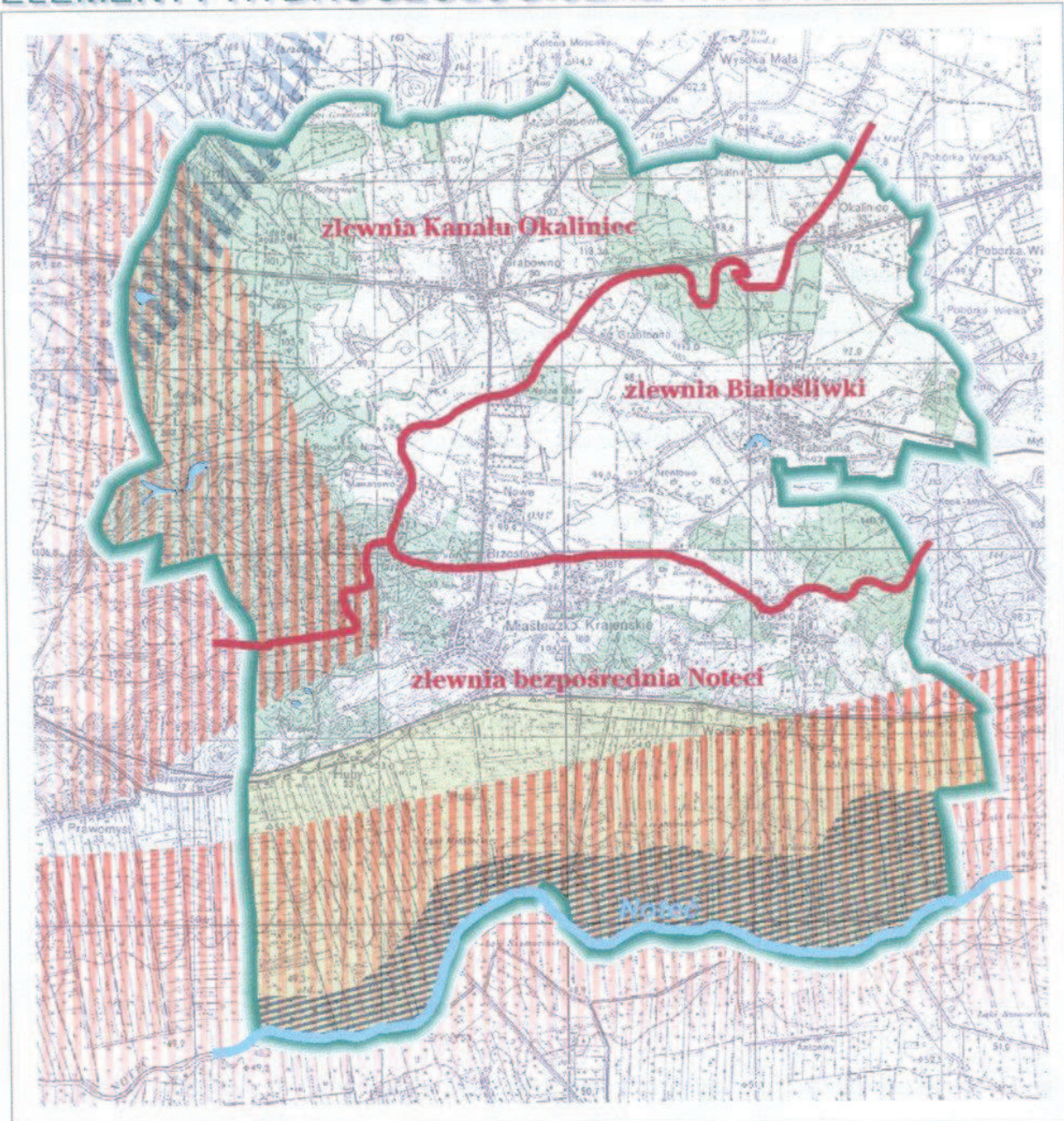
Południowa część gminy położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 138 o nazwie Pradolina Toruń – Eberswalde (Notec). Jest to zbiornik czwartorzędowy, porowy o całkowitej powierzchni 2300 km². Część zbiornika położona w gminie Miasteczko Krajeńskie objęta jest najwyższą ochroną ONO. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne całego zbiornika wynoszą 400 tys. m³/24h. Średnia głębokość studni wynosi 30 m, a jakość wody zaliczana jest do klasy Ic i Ib.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 r. w sprawie zasad ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody (Dz. U. Nr 116, poz. 504), decyzjami Wojewody lub Starosty, w zależności od wielkości poboru wody, wyznacza się strefy ochronne dla studni ujmujących wody podziemne. Wody podziemne podlegają ochronie zgodnie z artykułem 98 ustawy Prawo ochrony środowiska.

GMINA

Miasteczko Krajeńskie

ELEMENTY HYDROGEOLOGICZNE I HYDROGRAFICZNE

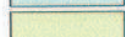
oznaczenia:

WODY

LASY

ŁĄKI NADNOTECKIE

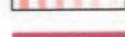
OBSZAR ZALEWOWY RZECI NOTECI

GLÓWNY ZBIORNIK WÓD PODZIEMNYCH - TRZECIORZĘDOWY

GLÓWNY ZBIORNIK WÓD PODZIEMNYCH - CZWARTORZĘDOWY

DZIAŁ WODNY IV RZĘDU

Zarządzeniem Nr 3/86 Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska Gospodarki Wodnej i Geologii Urzędu Wojewódzkiego w Pile z dnia 24 listopada 1986 r. w sprawie określenia klas czystości wód, rzek i jezior województwa pilskiego ustalone zostały planowane klasy czystości wód powierzchniowych.

W gminie Miasteczko Krajeńskie planowane i aktualne klasy czystości wód powierzchniowych są następujące:

Rzeki i jeziora	Klasy czystości	
	planowana	aktualna - rok badania
Noteć	II	n.o.n.– 1977 r. i 1999 r.
Kanał Okaliniec	II	n.o.n. w 1991 r., aktualnie nie badana

Rzeka Noteć pomimo, że nadal posiada wody pozaklasowe, jednak stężenie związków zanieczyszczających wody się zmniejszyło. Szczególnie po wybudowaniu oczyszczalni ścieków w Nakle nad Notecią.

Na stan czystości wód w gminie Miasteczko Krajeńskie mały wpływ mają zrzuty ścieków i dopływ innych zanieczyszczeń z terenu tej gminy, gdyż wszystkie ciekły w niej płynące płyną przy granicach gminy.

W gminie Miasteczko Krajeńskie do wód powierzchniowych odprowadzane są ścieki z gorzelni w Brzostowie – częściowo oczyszczone, ścieki komunalne głównie z Miasteczka Krajeńskiego, Brzostowa i Grabówna. Są to większe punktowe zrzuty ścieków.

Do wód powierzchniowych i gruntowych przenikają zanieczyszczenia z budownictwa mieszkaniowego i zagrodowego innych wsi, gdzie nie ma kanalizacji sanitarnej.

Jakość wód powierzchniowych i podziemnych pogarszają spływy zanieczyszczeń z rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Są to związki azotu i fosforu oraz pestycydy, używane najczęściej do opryskiwania sadów.

4.3. Powietrze atmosferyczne, hałas

Gmina Miasteczko Krajeńskie położona jest w regionie o niskim zainwestowaniu przemysłowym. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery związana jest głównie z rolnictwem, szczególnie z hodowlą i przetwórstwem, m.in. w z gorzelni w Brzostowie. Związane jest to z cyklem technologicznym wymagającym dostarczania ciepła. Najwięcej emisji zanieczyszczeń pochodzi z gospodarstw domowych, szczególnie w okresie grzewczym. Wielorodzinną popegeerowską zabudowę mieszkaniową otrzymuje ciepło z lokalnych kotłowni, które są emitorami zanieczyszczeń. Jednak w skali całej gminy większość emisji zanieczyszczeń do atmosfery jest z tzw. emisji niskiej związanej z budownictwem jednorodzinnym i zagrodowym.

Zanieczyszczenia komunikacyjne powoduje ruch pojazdów, na drodze nr 10 Szczecin – Płońsk oraz na innych drogach, a także ruch pociągów na linii kolejowej Piła – Bydgoszcz. Ruch pojazdów i pociągów jest też źródłem hałasu.

W gminie Miasteczko Krajeńskie nie prowadzi się monitoringu powietrza.

Wokół ferm hodowlanych występują okresowo uciążliwe zanieczyszczenia głównie substancjami złośliwymi.

Stwierdzić można, że na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie nie występują przekroczenia dopuszczalnych norm zanieczyszczenia powietrza i opadu pyłu.

4.4. Gleby i powierzchnia ziemi

Grunty z glebami klasy III zajmują w gminie Miasteczko Krajeńskie powierzchnię ok. 586 ha, w tym 39 ha użytków zielonych klasy III to jest około 13,3% powierzchni użytków rolnych w gminie. Grunty z glebami IV klasy bonitacyjnej zaliczane do gleb o dobrych walorach do produkcji rolnej zajmują w gminie Miasteczko Kraj. powierzchnię około 2768 ha (w tym ok. 1395 ha łąk), co stanowi ok. 62,6% powierzchni

użytków rolnych w gminie. Gleby te, a w szczególności gleby III klasy bonitacyjnej, ze względu na rolniczy charakter gminy stanowią o wysokiej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Wyłączenie ich z produkcji rolnej powinno być ograniczone i musi mieć racjonalne uzasadnienie.

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych zakłada ponadto ochronę gruntów z glebami organicznymi, które są regulatorami stosunków wodnych również na obszarach wykraczających poza ich występowanie.

Grunty z glebami organicznymi w klasach V-VI zajmują w gminie powierzchnię około 500 ha tj. 11,3% powierzchni użytków rolnych.

Łącznie około 87% powierzchni użytków rolnych w gminie Miasteczko Krajeńskie podlega większym lub mniejszym rygorom ochronnym.

Ochrona powierzchni ziemi obejmuje rekultywację terenów zdegradowanych, głównie przez powierzchniową eksploatację surowców mineralnych. Powierzchnie te powinny być zalesione lub w inny sposób gospodarczo wykorzystane. Najwięcej terenów narażonych na degradację jest w strefie krawędziowej oraz w miejscach eksploatacji surowców mineralnych. Istnieje obowiązek racjonalnej eksploatacji złóż surowców mineralnych.

4.5. Ochrona świata roślinnego i zwierzęcego

Prowadzona gospodarka leśna zgodnie z zatwierdzonymi planami urządzania lasów dla Nadleśnictwa Kaczory oraz uproszczonymi planami urządzenia lasów niepaństwowych zapewni prawidłowy stan drzewostanów leśnych.

Szczególne zasady gospodarowania są ustalone dla lasów ochronnych, których powierzchnia w gminie Miasteczko Krajeńskie wg Zarządzeń Ministra OŚZNiL zatwierdzających plany urządzenia lasów dla Nadleśnictwa Kaczory wynosi 541,33 ha.

Lasy ochronne w gminie Miasteczko Krajeńskie zajmują 49,34% ogólnej powierzchni lasów w gminie.

Podział lasów na kategorie ochronności

Kategorie ochronności	Powierzchnia w ha	Oddziały obrębu Grabówno
Lasy glebochronne	38,03	146: m, y, z, ax; 155: h, g, i, j, m, n; 217: n, o, p, r, t
Lasy wodochronne	11,46	200d, 2005: d, g, 222B: a, b
Lasy wokół miast	879,54	170,171,175-187, 188: a, b, c; 189-193, 194: a-i; 195-199, 200: a, b, c, g, h, i; 201-204, 206-210, 215, 216, 220.
Lasy o znaczeniu dla obronności państwa	12,30	188c
Razem	941,33	x

Ochroną i racjonalną gospodarką powinny być objęte inne zadrzewienia w gminie, w tym zieleń parkowa, cmentarna, śródpolna, szpalerowa wzdłuż dróg i cieków, a także izolacyjna spełniająca zadania ochronne.

Ochronie podlegają również rzadkie i reliktowe gatunki roślin, głównie rosnące na terenach bagiennych oraz świat zwierzęcy, w tym szczególnie gatunki rzadko występujące. Ptaki migrujące pradoliną Noteci oraz ptaki drapieżne, wodne i brodzące.

Ochrona świata roślinnego i zwierzęcego wymagana jest zapisami w ustawie Prawo ochrony środowiska, ustawie o ochronie przyrody oraz rozporządzeniami Ministra Środowiska dotyczącymi gatunkowej ochrony roślin i zwierząt.

5. Zagadnienia gospodarki rolnej i leśnej

5.1. Użytkowanie gruntów

Użytkowanie gruntów w gminie Miasteczko Krajeńskie przedstawia się następująco (stan na 1.01.1999 r.):

Wyszczególnienie	Miasteczko Krajeńskie		Powiat pilski	
	po w. w ha	%	po w. w ha	%
Użytki rolne	4421	62,51	74.952	59,11
w tym: grunty orne	2266	32,04	57.260	45,16
sady	228	3,22	1.720	1,36
łąki	1653	23,37	12.151	9,58
pastwiska	274	3,88	3.821	3,01
Lasy	1907	26,97	36.640	28,76
Grunty zadrzewione i zakrzewione	168	2,38	1.144	0,90
Wody	97	1,37	2.879	2,27
w tym: wody płynące	14	0,20	639	0,50
wody stojące	11	0,15	1483	1,17
rowy	72	1,02	757	0,60
Grunty zabudowane i zurbanizowane	337	4,76	7482	5,90
w tym: mieszkaniowe	81	1,15	2069	1,63
przemysłowe i inne	15	0,20	784	0,62
niezabudowane	3	0,04	561	0,44
wypoczynkowe	8	0,11	278	0,22
kopalne	1	0,01	117	0,09
komunikacyjne	229	3,24	3673	2,90
Użytki ekologiczne	0	0	0	0
Tereny różne	10	0,14	934	0,74
Nieużytki	133	1,88	2500	1,97
Powierzchnia wyrównawcza	- 1	-0,01	446	0,35
Powierzchnia geodezyjna	7072	100,00	126797	100,00

Źródło: obliczenia własne na podstawie wykazu gruntów.

Gmina Miasteczko Krajeńskie ma zbliżony udział użytków rolnych w stosunku do powiatu pilskiego, lecz w tym o blisko połowę niższy ma udział gruntów ornych. Natomiast wskaźnik arealu łąk w gminie Miasteczko Krajeńskie jest 2,5-krotnie wyższy od wskaźnika dla powiatu pilskiego. Wynika to z położenia prawie 40% gminy w pradolinie Noteci i Warty. Wskaźnik lesistości gminy Miasteczko Krajeńskie jest prawie taki sam jak wskaźnik dla powiatu pilskiego. Udział terenów zurbanizowanych jest o ok. 20% niższy w gminie Miasteczko Krajeńskie niż w powiecie pilskim. Jest to uzasadnione, gdyż w gminie nie ma terenów miejskich.

Dynamikę zmian w użytkowaniu gruntów w gminie Miasteczko Krajeńskie przedstawia tabela opracowana na podstawie danych geodezyjnych.

Rodzaj użytku	1992		2001	
	pow. w ha	%	pow. w ha	%
Użytki rolne	4446	62,87	4420	62,50
Lasy i grunty zadrzew, i zakrzew.	2000	28,28	2075	29,34
Wody	103	1,46	97	1,37
Pozostałe	523	7,39	480	6,79
Razem pow. geodezyjna	7072	100,0	69 7072	100,0

		0		0
--	--	---	--	---

obliczenia własne.

W czasie ostatnich dziesięciu lat w gminie Miasteczko Krajeńskie ubyło 26 hektarów użytków rolnych, a przybyło 75 hektarów lasów i terenów zadrzewionych i zakrzewionych (w tym lasów 64 hektary).

Ubyło 6 ha terenów pod wodami, głównie rowów. Zlikwidowane zostało 9 hektarów nieużytków. Ubyło około 30 ha dróg to dróg leśnych, które włączono do powierzchni leśnej. Faktyczny przyrost powierzchni leśnej, głównie przez zalesienie wynosi więc 35 hektarów.

5.2. Uwarunkowania do produkcji rolnej

5.2.1. Bonitacja i przydatność rolnicza gleb

Bonitacja gruntów

Bonitacja to system podziału gleb według kryterium ich jakości. Udział poszczególnych klas bonitacyjnych w gruntach ornych i użytkach zielonych przedstawia się w gminie następująco:

Grunty orne z sadami				Łąki i pastwiska trwale			
Klasa	Ilość w ha	Udział w % Gmina	Powiat pilski	Klasa	Ilość w ha	Udział w %	Powiat pilski
I	0,0	0,00	0,00				
II	0,0	0,00	0,26				0,01
III a	105,0	4,21	7,14				
III b	442,0	17,73	18,88	III	39,0	2,02	6,67
IV a	661,0	26,52	32,65	IV	1395,0	72,36	50,13
IV b	712,0	28,56	19,32				
V	461,0	18,49	15,45	V	394,0	20,44	33,31
VI	103,0	4,13	5,81	VI	93,0	4,82	9,60
VI RZ	9,0	0,36	0,49	VI PsZ	7,0	0,36	0,28
Ogółem:	2493,0	100,00	100,00		1928,0	100,00	100,00

Dane: Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami w Wyrzysku, stan na 01.01.2000 r.

Około 55% gruntów ornych w gminie stanowią gleby klas IVa i IVb, z niewielką procentową przewagą tej ostatniej. Gleb klasy III jest 21,94%, przy czym, w tej grupie dominuje klasa IIb (17,73%), IIIa stanowi niewielki odsetek (4,21%). Pozostałe grunty orne (22,98%) należą do gleb klas słabszych – V, VI i VI RZ.

Prawie 75% łąk i pastwisk trwałych to użytki zielone średnie, okresowo nadmiernie suche lub nadmiernie uwilgotnione. Użytki zielone słabe i bardzo słabe stanowią około 25%, przy czym, w gminie mamy do czynienia z użytkami na glebach mułowo-torfowych, systematycznie podtapianymi przez rzekę Noteć.

Średni wskaźnik bonitacji dla gminy Miasteczko Kraj. wynosi 0,72 i jest to najniższy wskaźnik w powiecie pilskim (średnia dla powiatu 0,85).

Wskaźnik bonitacji dla poszczególnych wsi sołeckich

Wyszczególnienie	Wskaźnik bonitacji
Arentowo	0,60
Brzostowo	0,69
Grabionna	0,84

Grabówno	0,83
Miasteczko Huby	0,52
Miasteczko Krajeńskie	0,54
Okaliniec	0,88
Wolsko	0,54
Średni w gminie	0,72
Średni w powiecie	0,85

Dane: własne

Na 8 sołectw w gminie tylko jedno - Okaliniec - posiada wskaźnik bonitacji powyżej średniej powiatowej.

Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Ocena poszczególnych czynników środowiska oddzielnie nie pozwala na porównanie możliwości produkcyjnych. IUNG w Puławach opracował więc bonitację punktową dla syntetycznego wyrażenia oceny przyrodniczych warunków produkcji rolniczej poszczególnych gmin.

Jednostka administracyjna	Wskaźnik bonitacji				Ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej
	jakości gleb	agroklimatu	rzeźby terenu	warunków wodnych	
Gm Miasteczko Kraj.*	51,0	10,0	4,1	3,4	68,5
byłe pilskie	44,9	10,0	4,3	2,6	61,8
Polska	49,5	9,9	3,9	3,3	66,6

*Dane: IUNG Puławy, 1990 r. * Oceny dokonano, gdy Miasteczko Kraj., jako miejscowość należało do gm. Białosłowie. Wyodrębnienie gminy Miasteczko z powierzchni gm. Białosłowie, pozwala na przyjęcie powyższych danych bez popełnienia większego błędu.*

Wskaźniki bonitacyjne poszczególnych czynników (gleb, agroklimatu, rzeźby terenu, warunków wodnych), oraz ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy Miasteczko Kraj. są minimalnie bardziej korzystne niż dla kraju.

Właściwości agrochemiczne gleb

Zestawienie gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych, potrzeb wapnowania koniecznych

i potrzebnych oraz zawartości bardzo niskiej i niskiej P, K i Mg w % UR.

Gmina	Gleby b. kwaśne i kwaśne	Potrzeby wapnowania konieczne i potrzebne	Zawartość bardzo niska i niska		
Wieś			P	K	Mg
Miasteczko	27	21	25	40	48
Arentowo	42	39	37	58	23
Brzostowo	22	12	12	37	64
Grabionna	26	20	24	59	57
Grabówno	30	19	35	27	58
Miasteczko	-	-	17	39	5
Miasteczko	27	25	24	45	16
Okaliniec	36	28	32	12	67

Wolsko	16	16	16	53	50
--------	----	----	----	----	----

Dane: OSCHR Szczecin, 1996 r.

Największa ilość gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych występuje w sołectwach: Arentowo, Okaliniec i Grabówno. Gleby bardzo kwaśne wymagają jak najszybszego wapnowania. W przeciwnym razie można spodziewać się dużej obniżki plonów. Znaczne zróżnicowanie występuje także w zawartości przyswajalnych form fosforu, potasu i magnezu. Niedobór tych pierwiastków wynika ze zbyt niskiego lub jednostronnego nawożenia, które prowadzi do zubożenia gleb i nie zaspokaja potrzeb roślin uprawnych. W 5 na 8 sołectw obserwuje się 50% i ponad 50% udział gleb ubogich w magnez. Takie użytki rolne winny być wapnowane co drugą rotację wapnem magnezowym.

5.2.2. Charakterystyka rolnictwa

Użytkowanie gruntów na terenie gminy w ha.

Gmina	Pow. ogółem	Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Lasy i grunty leśne	Pozostałe
Miasteczko Krajeńskie	7073	2268	227	1654	274	2078	572

Dane: Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami Wyrzysku, stan na 01.01.1999 r.

Użytkowanie gruntów w %

Jednostka adm.	Pow. ogółem	Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Lasy i grunty leśne	Pozostałe
Gmina	100,00	32,07	3,21	23,38	3,87	29,38	8,09
Powiat pilski	100,00	45,40	1,30	9,70	3,10	28,70	11,80

Dane: jak wyżej, obliczenia własne

Gmina Miasteczko Kraj. jest gminą typowo rolniczą. Aż 62,5% powierzchni stanowią użytki rolne, a w nich znaczny odsetek zajmują trwałe użytki zielone, wchodzące w skład kompleksu łąk nadnoteckich. Spośród pozostałych gmin powiatu pilskiego gminę wyróżnia także relatywnie wysoki odsetek gruntów pod sadami.

Struktura władania ziemią (UR)

Właściciel	UR	
	ha	%
AWRSP	445,27	10,07
Grunty PGL	208,33	4,71
Inne państw., komunalne	139,53	3,15
RSP	80,00	1,81
Spółki	31,18	0,70
Indywidualne	3315,48	74,96
Pozostałe	203,21	4,60
Ogółem	4423,00	100,00

Dane: UG 1999 r.

Na terenie gminy Miasteczko Kraj. użytki rolne są we władaniu dwóch sektorów: publicznego i prywatnego. Sektor publiczny stanowią jednostki państwowe: AWRSP z siedzibą w Pile, oraz Nadleśnictwo Kaczory. Jednakże ponad 80% użytków rolnych jest we władaniu sektora prywatnego, głównie rolników indywidualnych (74,96%).

Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach indywidualnych

Solectwo	GO	TUZ	Sady	Lasy	Pozostałe grunty
Arentowo	71,38	30,99	13,37	29,15	2,04
Brzostowo	539,96	207,49	20,00	45,11	27,01
Grabionna	382,25	110,10	27,35	10,93	13,84
Grabówno	483,98	212,86	38,50	14,24	11,34
Miasteczko Huby	70,68	286,68	2,00	1,43	39,92
Miasteczko Kraj.	96,45	140,51	42,50	2,41	22,44
Okaliniec	176,71	63,56	49,08	3,64	4,11
Wolsko	117,39	128,24	3,00	7,87	8,25
Ogółem	1938,8 0	1180,4 3	195,8 0	114,7 8	128,95

Dane: UG 1999 r.

Struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych

Solectwo	Liczba gospodarstw w przedziałach obszarowych (w ha)					
	do 5	5-10	10-15	15-30	pow. 30*	Ogółem
Arentowo	2	3	1	4		10
Brzostowo	31	7	10	19	5	72
Grabionna	15	11	12	9	3	50
Grabówno	35	13	18	16	1	83
Miasteczko Huby	19	2	1	4	2	28
Miasteczko Kraj.	46	9	5	3		63
Okaliniec	17	2	9	6		34
Wolsko	23	9	3	5		40
Razem	188	56	59	66	11	380

Dane: UG 1999 r.

** w grupie obszarowej pow. 30 ha znajduje się 1 gospodarstwo o powierzchni pow. 50 ha*

Udział poszczególnych grup obszarowych w %

Gmina	Grupa obszarowa (w ha)					
	do 5	5-10	10-15	15-30	pow. 30	Ogółem
Miasteczko Krajeńskie	49,4 7	14,74	15,53	17,37	2,89	100,00

Dane: obliczenia własne

Prawie połowa gospodarstw indywidualnych w gminie to gospodarstwa małe - do 5 ha. Blisko 30% ogółu stanowią gospodarstwa średnie, a tylko nieco ponad 20% te o najbardziej korzystnej strukturze agrarnej, tj. powyżej 15 ha.

Produkcja roślinna

Powierzchnia upraw, zbiory i plony głównych ziemiopłodów w indywidualnych gospodarstwach rolnych.

Roślina	Pow. uprawy w ha	Zbiór w dt	Plon w dt/ha
Pszenica ozima	180	7 200	40
Pszenica jara	88	3344	38
Żyto ozime	477	10.494	22
Jęczmień ozimy	16	560	35
Jęczmień jary	230	6.900	30
Pszenżyto ozime	218	7.630	35
Pszenżyto jare	2	70	35
Owies	47	987	21
Mieszanka zbożowa	434	10.850	25
Kukurydza na zielonkę	40	20.000	500
Rzepak ozimy	40	720	18
Ziemniaki	186	33.480	180
Buraki cukrowe	18	3 960	220

Dane: UG 1999 r.

Struktura zasiewów w gospodarstwach indywidualnych (%)

Wyszczególnienie	1999 r.
Zboża	81,78
Przemysłowe	2,80
Okopowe	11,55
Pastewne	3,87
Ogółem	100,00

Dane: obliczenia własne

W 1999 r. w strukturze zasiewów zboża podstawowe i mieszanki zbożowe zajmowały powierzchnię 1692 ha, tj. 81,78%. Stanowi to sygnał, że znacznie został przekroczony tzw. biologiczny próg ich koncentracji (optimum 63%-68%). Jest to zjawisko szczególnie niepożądane w gospodarstwach indywidualnych, gdzie nie prowadzi się dostatecznej walki z chwastami i chorobami grzybowymi. W konsekwencji prowadzi to do spadku plonów, głównie pszenicy i jęczmienia.

Największą powierzchnię wśród uprawianych zbóż zajmowało żyto (ok. 28,19%), oraz mieszanki zbożowe (25,65%). Tak duży udział mieszanek zbożowych charakteryzuje produkcję ekstensywną, wykorzystującą w żywieniu inwentarza pasze produkowane we własnych gospodarstwach. Rośliną bardzo pożądaną dla celów paszowych jest pszenżyto. Z powodzeniem mogłoby zastąpić uprawiane na dość dużą skalę żyto, niestety areal uprawy tego zboża jest zbyt mały.

Struktura gatunkowa uprawianych zbóż (%)

Zboża ogółem	100,00
pszenica ozima	10,64
pszenica jara	5,20
żyto	28,19

jęczmień ozimy	0,95
jęczmień jary	13,59
owies	2,78
pszenżyto ozime	12,88
pszenżyto jare	0,12
mieszanki zbożowe	25,65

Dane: obliczenia własne

Na terenie gminy Miasteczko nie ma firm skupujących zboża. Rolnicy zmuszeni są odstawać je do jednostek zlokalizowanych w gminach okolicznych, np. zboża paszowe skupuje Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „OMEGA” w Wysokiej (gm. Wysoka) a konsumpcyjne MLYNPASZ w Białośliwiu (gm. Białośliwie) i MŁYNMAG w Krajenie (gm. Krajenka).

Cenną rośliną towarową dla wszystkich gospodarstw rolnych, niezależnie od profilu produkcji, jest rzepak. Korzystnie wpływa on na stan kultury roli i plonowanie roślin następczych. Istotną zaletą uprawy tej rośliny jest system kontraktacyjny, gwarantujący zbyt. Na terenie gminy uprawia się jednak śladowe ilości rzepaku i osiąga plony na bardzo niskim poziomie, uzyskując 50% średniego plonu wzorcowego stacji oceny odmian. Rzepak kontraktują Zakłady Przemysłu Tłuszczowego w Kruszwicy.

Systemem kontraktacji objęte są także buraki cukrowe oraz ziemniaki skrobiowe. Niewielkie ilości buraków odstawa się do Cukrowni w Nakle, a ziemniaki skupuje ZIEMPIL dla Zakładów Przemysłu Ziemniaczanego w Pile. Ziemniaki jadalne sprzedaje się poprzez rynek hurtowy, odbiorców stałych i targowiska. Plony ziemniaków jadalnych są niskie i znacznie odbiegają od średniej w regionie pilskim.

Na terenie gminy prowadzi się także produkcję sadowniczą, na powierzchni 227 ha. Dominują w kolejności sady: jabłoniowe, wiśniowe, czereśniowe, śliwowe, oraz grusze. Ilościowo przedstawia się to następująco:

Grabówno - 8 sadów, Brzostowo - 7, Miasteczko Kraj. -11,

Okaliniec - 9, Grabionna - 9, Miasteczko Huby - 3, Wolsko - 1 sadów.

W gminie 4 sady posiadają certyfikaty IPO – Integrowanej Produkcji Owoców. Zbyt owoców następuje poprzez rynki hurtowe w Pile i Poznaniu. Owoce do przerobu przemysłowego odstawa się do firmy Winex w Osieku (gm. Wyrzysk) lub punktu skupu w Brzostowie.

Coraz dynamiczniej rozwija się na terenie gminy produkcja owoców miękkich oraz warzyw. Największa plantacja truskawek założona jest na powierzchniach 1,5 ha, ponadto produkcja prowadzona jest na 6 mniejszych plantacjach, po ok. 0,5 ha. Warzywa uprawia się pod osłonami oraz w gruncie, a największa powierzchnia ich uprawy to 5 ha.

Zestawienie posiadanego sprzętu rolniczego oraz powierzchni magazynowej.

Wieś	Silosy „BIN”		Inne mag. zbożowe		Kombajny		Oprysk.	Ciągnik	Prasy	Schl. do mleka	Przech. owoców
					Zbożowe	Zieninia - czane					
	szt.	t	szt.	t	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	t
Arentowo	1	60	4	200	-	-	3	5	-	-	-
Brzostowo	1	28	19	800	7	12	23	63	13	2	20
Grabionna	1	60	8	330	1	3	25	39	1	2	80
Grabówno	1	40	26	1050	6	9	27	60	8	2	700
Miasteczko Huby	-	-	5	110	-	-	3	5	-	1	-
Miasteczko	-	-	3	115	-	-	8	10	-	-	180

Kraj.											
Okaliniec	1	10	8	280	1	-	8	22	2	1	280
Wolsko	-	-	5	280	-	-	12	16	-	-	-
Razem	5	198	78	3165	15	24	109	220	24	8	1260

Dane: UG, stan na IX 1999 r.

W gminie Miasteczko Kraj. żadne gospodarstwo produkujące ziemniaki nie posiada przechowalni.

Produkcja zwierzęca

Stan pogłowia zwierząt gospodarskich w 1996 r.

Wyszczególnienie	Bydło		Trzoda chlewna	Owce	Konie	Kury
	ogółem	w tym krowy				
Gmina ogółem	1644	558	5245	49	57	40886
w tym gospodarstwa indywidualne	1518	484	4467	49	56	40886

Dane: Powszechny Spis Rolny 1996 r.

Szacunkowy stan pogłowia bydła ogółem, oraz obsada w sztukach fizycznych na 100 ha UR w 1999 r.

Jednostka administracyjna	UR w ha	Pogłowie w szt.	Stan krów w szt.	Obsada	
				bydło	krowy
Gmina	4423	1018	397	23,0	8,9
Pow. pilski	75579	20126	7849	26,6	10,4

Dane: szacunek ODR, UR-US w Pile

Szacunkowy stan pogłowia świń ogółem, oraz obsada w sztukach fizycznych na 100 ha UR w 1999 r.

Jednostka administracyjna	UR w ha	Maciory w szt.	Tuczniki w szt.	Obsada	f i z y c
Gmina	4423	425	6800	163,4	
Pow. pilski	75579	9817	157072	221,0	

znych na 100 ha UR w 1999 r.

Dane: szacunek ODR, UR - US w Pile.

Pogłowie drobiu wg gatunków w sztukach

Gmina	Drób ogółem	z tego					
		kury		gęsi	kaczki	indyki	pozostałe
		razem	w tym nioski				

Miasteczko Kraj.	47868	40886	39700	136	646	6118	82
---------------------	-------	-------	-------	-----	-----	------	----

Dane: Powszechny Spis Rolny, 1996 r.

Biorąc pod uwagę znaczny udział łąk i pastwisk w strukturze użytków rolnych (27,25%) w gm. Miasteczko Krajeńskie, obsada bydła ogółem oraz obsada krów jest wysoce niezadowalająca. Niewykorzystany jest ogromny potencjał produkcyjny w postaci naturalnych kompleksów łąkarskich, zlokalizowanych w dolinie rzeki Noteć. Taki stan wynika m.in. z tego, że:

- użytki zielone w gminie należą do średnich i słabych (głównie klas IV, V, VI),
- rzeka Noteć jest nieuregulowana i rokrocznie zalewa znaczne obszary łąk.

W związku z tym prowadzi się ekstensywną gospodarkę na użytkach zielonych, ograniczając nakłady, np. na zakup nawozów sztucznych, czy renowację. Z łąk pozyskuje się głównie siano, które charakteryzuje się niską wartością paszową, ze względu na ubogi skład florystyczny (niskowartościowe gatunki traw), późny termin zbioru i duże straty towarzyszące jego produkcji.

Stado podstawowe krów na terenie gminy szacuje się na 397 sztuk, 8 obór posiada schładzalniki do mleka, a 1 obora – dojarnię przewodową. W gminie utrzymuje się stado macior w ilości 425 szt., a obsada trzody chlewnej wynosi 163,4 szt. fizycznych/100 ha UR. W porównaniu z innymi gminami pow. pilskiego, oraz ze średnią powiatową jest to wskaźnik niski.

Dla przykładu: gm. Łobżenica	397,0
gm. Wyrzysk	290,0
gm. Wysoka	272,6
pow. Piła	221,0.

W gospodarstwach indywidualnych hoduje się także niewielką ilość owiec i koni (także na potrzeby rekreacji). Chów drobiu to głównie tzw. chów przydomowy, chociaż w miejscowości Grabionna istnieje 1 ferma drobiarska. Produkuje się w niej brojlery indyjskie oraz jaja.

Rynek zbytu na zwierzęta i produkty zwierzęce przedstawia się następująco:

- bydło rzeźne i trzoda chlewna - Zakłady Mięsne HS w Śmiłowie (gm. Kaczory), „ROMEK” w Osieku (gm. Wyrzysk), punkty skupu w Wysokiej i Wysoczce (gm. Wysoka),
- mleko - OSM Złotów, OSM Łobżenica,
- prosięta - targowisko w Szamocinie (gm. Szamocin).

5.2.3. Obsługa rolnictwa

Na terenie gminy występują następujące podmioty gospodarcze, świadczące usługi na rzecz rolnictwa:

- ⇒ SKR w Grabównie: tarcie drewna, usługi maszynowe
- ⇒ GS w Białośliwiu - Magazyn w Miasteczku Kraj.: środki do produkcji rolnej, pasze, koncentraty „SPOMIS” Gołańcz - punkty sprzedaży w Miasteczku Kraj., Okalińcu, Grabównie: pasze i koncentraty
- ⇒ punkty sprzedaży - Miasteczko Kraj., Okaliniec: nawozy sztuczne
- ⇒ punkt sprzedaży - Okaliniec: środki ochrony roślin
- ⇒ „AGROMIAST” - Brzostowo Stare: gorzelnia
- ⇒ punkt skupu - Brzostowo: owoce

Na terenie gminy brak zakładów rolno-przetwórczych.

5.2.4. Ocena stanu obecnego

Gmina Miasteczko Kraj. to gmina typowo rolnicza. Dominują tutaj grunty średnie, klasy III i IV. Wskaźnik bonitacji wynosi 0,72. Warunki do produkcji rolnej są korzystne (agroklimat, gleby, warunki wodne) i bardzo korzystne (rzeźba terenu). Ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 68,5. Na terenie gminy tylko 27% gleb to gleby kwaśne. Około 32% wszystkich gruntów stanowią grunty orne, na których możliwa jest efektywna uprawa zbóż, roślin okopowych, przemysłowych i pastewnych.

W strukturze zasiewów aż 82% stanowią zboża, co jest bardzo niekorzystne. W uprawie dominują następujące gatunki: żyto, mieszanki zbożowe, jęczmień, pszenżyto.

Plony zbóż są jednak na bardzo przeciętnym poziomie i znacznie odbiegają od średnich plonów uzyskiwanych w doświadczałnictwie rolniczym. Znaczne ilości zbóż paszowych skarmia się we własnych gospodarstwach, co świadczy o ekstensyfikacji produkcji zwierzęcej. Niewielki odsetek, w strukturze zasiewów, stanowią rośliny okopowe (głównie ziemniaki przemysłowe i jadalne), pastewne (buraki pastewne, kukurydza) oraz przemysłowe (rzepak, buraki cukrowe).

Uprawa ziemniaków, rzepaku i buraków cukrowych nie daje wymiernych efektów, z uwagi na niskie plony.

Gmina dysponuje znacznym, lecz niewykorzystanym potencjałem paszowym w postaci trwałych użytków zielonych w dolinie Noteci. Świadczą o tym wskaźniki efektywności produkcji zwierzęcej, np. obsada bydła ogółem, oraz obsada krów. Dosyć dynamicznie rozwija się natomiast ogrodnictwo. Ponad 3% gruntów zajmują sady, głównie jabłoniowe. Największe powierzchnie nasadzeń drzew owocowych występują we wsiach: Okaliniec, Miasteczko Kraj, Grabówno, Grabionna, Brzostowo. Na coraz większą skalę produkuje się w gminie warzywa oraz owoce miękkie. Niekorzystną cechą rolnictwa jest znaczne rozdrobnienie gospodarstw rolnych.

5.3. Stan gospodarki leśnej

Lasy w gminie Miasteczko Krajeńskie zajmują powierzchnię 1907 ha, co stanowi 26,97% jej ogólnej powierzchni, - stan na 1.01.2001 r. Lasy w powiecie pilskim zajmują 28,76% jego ogólnej powierzchni. Pod względem lesistości w powiecie pilskim gmina Miasteczko Krajeńskie ma wskaźnik zbliżony do wskaźnika lesistości w powiecie pilskim.

Lasy w gminie Miasteczko Krajeńskie występują głównie w zachodniej i środkowo wschodniej części gminy i stanowią fragmenty większych kompleksów ciągnących się przez gminy Białosłowie, Miasteczko Krajeńskie i Kaczory aż do Piły. W strukturze własności lasów w gminie Miasteczko Krajeńskie zwraca uwagę prawie o połowę większy udział lasów prywatnych niż w powiecie pilskim i o ponad 2% niższy udział lasów we władaniu P.G. L. - Nadleśnictwo Kaczory oraz prawie 2,5-krotnie wyższy udział lasów komunalnych (gminnych) niż w powiecie pilskim.

Miejscowość	Lasy P.G.L. wg planu z 1994 r.	Lasy komunalne wg planu z 1995 r.	Lasy prywatne wg planu z 1993 r.
Arentowo	14,73	-	-
Brzostowo	134,01	15,41	43,13
Grabionna	10,13	5,69	11,38
Grabówno	1261,37	18,46	16,38
Miasteczko Krajeńskie	11,02	14,90	7,54
Miasteczko - Huby	96,48	-	2,95
Okaliniec	-	-	-
Wolsko	166,99	-	29,67
Razem	1694,73	54,46	111,05

Zadania Nadleśnictwa w gospodarce leśnej w gminie Miasteczko Krajeńskie na lata 1994 - 2003 wg urządzenia gospodarstw leśnych są w przybliżeniu następujące:

Pozyskiwanie drewna	w 10-leciu	średnio w roku
Użytki rębne z pow. ha	115	11,5
Użytki rębne w nr	32200	3220
Użytki przedrębne pow. w ha	1270	127

Użytki przedrębne w m ³	28400	2840
Tzw. drobnica w m ³	10650	1065
w tym iglasta w m ³	6650	665
liściasta w m ³	4000	400

Obowiązujący wiek rębności drzewostanów jest następujący:

Db, Is	160 lat
Bk, Dg	120 lat
So, Md	110 lat
Sw	90 lat
Brz., Ol., Gb., Kl., Lp.	80 lat
Olsz., Os.	60 lat
Tp, Wb	40 lat

W zakresie hodowli lasu pierwszym działaniem są prace odnowieniowe, czyli nasadzenia lasu. Ich wielkość orientacyjna jest następująca:

Lp.	Wyszczególnienie	10-lecie	Średnio w roku
1.	Odnowienia i zalesienia, w tym:	ok.225 ha	22,5 ha
	grunty nieleśne	11 ha	1,1 ha
	zręby bieżące	115 ha	11,5 ha
	przy rębniach częściowych	14 ha	1,4 ha
	posadzenia produkcyjne	85 ha	8,5 ha
2.	Dolesienia luk	2 ha	0,2 ha
3.	Poprawki i uzupełnienia, w tym:	65 ha	6,5 ha
	w uprawach i młodnikach.	11 ha	1,1 ha
	na gruntach proj. do odnowień i zalesień	54 ha	5,4 ha
4.	Wprowadzanie podszytów	11 ha	1,1 ha
5.	Pielęgnowanie, w tym:	630 ha	63,0 ha
	gleby	270 ha	27,0 ha
	upraw (CP)	140 ha	14,0 ha
	młodników	220 ha	22,0 ha
6.	Melioracje agrotechniczne	130 ha	13,0 ha

przyrost powierzchni leśnej w gminie Miasteczko Krajeńskie w ostatnich latach wynosił około 3 ha rocznie.

Zadania na następne dziesięciolecie 2004 - 2013 planowane są na poziomie przedstawionym powyżej.

Według planu urządzenia lasów w Nadleśnictwie Kaczory będzie następowała zmiana w składzie gatunkowym upraw leśnych na poszczególnych siedliskach.

Zmniejszy się udział sosny na siedlisku Bśw o ok. 15%, BMśw o ok. 20%, Lśw o ok. 30%. Zwiększy się natomiast udział gatunków liściastych na siedliskach borowych szczególnie brzozy, a na siedliskach borów mieszanych i lasów: dębu, buka i innych gatunków liściastych. Przez zwiększenie różnorodności gatunkowej drzewostanów, kosztem zmniejszenia udziałów sosny, poprawi się odporność lasów na zagrożenia wynikające z zanieczyszczenia powietrza, głównie związane ze zjawiskiem kwaśnych deszczy oraz na zagrożenia od szkodników pierwotnych i wtórnych.

Możliwości zwiększenia lesistości gminy są ograniczone ze względu na nie duży udział gruntów z glebami o najniższej klasie bonitacyjnej. Biorąc pod uwagę, że część tych gruntów będzie przeznaczona na cele budowlane, pod zalesienie mogą być przeznaczone tereny o niewielkich powierzchniach, głównie przylegające do lasów.

6. Środowisko kulturowe.

6.1. Charakterystyka wartości kulturowych.

Wobec braku wystarczających źródeł historycznych i kartograficznych trudne jest jednoznaczne określenie dokładnego czasu powstania sieci osadniczej na terenie obecnej gminy Miasteczko Krajeńskie. Pojedyncze historyczne wzmianki w średniowiecznych dokumentach dowodzą, iż większość wsi razem z Miasteczkiem Krajeńskim posiada średniowieczną metrykę. Najprawdopodobniej w okresie nowożytnym sieć osadnicza na terenie obecnej gminy była już zasadniczo ukształtowana. W okresie późniejszym (XIX w. i pocz. XX w.) miały miejsce stosunkowo nieznaczne przeobrażenia w układzie miejscowości, np. założona została osada folwarczna (Solnówko) oraz wieś o rozproszonym układzie zabudowy (Arentowo), rozbudowane również zostały istniejące założenia dworskie (Brzostowo, Grabówno).

Historyczne układy przestrzenne wsi ulegały na przestrzeni wieków znacznym zmianom. Brak źródeł historycznych i kartograficznych uniemożliwia dokładne odtworzenie kolejnych faz rozwoju przestrzennego poszczególnych wsi. Pożary, które nawiedzały ścieśnione wsie powodowały często całkowite zniszczenia zagród. Pogorzelcy wznosili nowe zabudowania z dala od centrum wsi, a w okresie zaboru władze pruskie nakazywały im niekiedy przenoszenie się na odległe pustkowia.

Miasteczko Krajeńskie, niezwykle malowniczo położone w długim wąwozie między morenowymi wzgórzami, założone zostało przy skrzyżowaniu lokalnych dróg. Podstawę układu przestrzennego stanowi wydłużony rynek oraz ulica wprowadzająca do miejscowości trakt z Wyrzyska. Miasteczko Krajeńskie mimo posiadania w przeszłości statusu miasta, było miejscowością w dużej mierze o charakterze rolniczym. Sytuacja to wpłynęła w sposób decydujący na sposób zabudowy, która obejmuje jedynie obrzeża ulic oraz rynku i nie wykształcona została w formie bloków urbanistycznych. Od strony południowej zabudowa została ograniczona linią kolejową Piła – Bydgoszcz (z 1851 r.). Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie historyczny układ przestrzenny owalnicy, należący do najstarszych średniowiecznych rozplanowań wiejskich zachowany pozostał we wsi Grabionna. Układ przestrzenny oparty o skrzyżowanie czterech dróg występuje w Starym i Nowym Brzostowie: w Grabównie układ, stanowiący zasadniczy trzon miejscowości, składa się z dwóch bloków wpisanych w prostokąt, ograniczony od południa historycznym traktem komunikacyjnym Piła – Bydgoszcz.

Układ przestrzenny wsi: Miasteczko Huby i Wolska reprezentuje układ zbliżony do typu ulicówki z zabudową o zróżnicowanej gęstości, najczęściej usytuowaną po obu stronach drogi. Zabudowa w Marianowie, Okalińcu i Arentowie pozostaje w układzie rozproszonym, nie tworząc określonego układu urbanistycznego.

Gmina Miasteczko Krajeńskie w stosunku do innych rejonów Wielkopolski posiada niewiele zabytków dawnej architektury. Wsie należące do obecnej gminy nie stanowiły znaczących ośrodków gospodarczych ani politycznych, nie były też głównymi siedzibami rodów szlacheckich. Stąd też brak nowożytnej świeckiej architektury reprezentacyjnej i okazałych kościołów. Zabudowa omawianego regionu stanowiła przez stulecia zabudowę najbiedniejszej wiejskiej warstwy społecznej. Obecny wizerunek wsi odbiega już znacznie od dawnych tradycyjnych wzorców, zwłaszcza, że pod k. XVIII w. obowiązywał wydany przez pruską administrację zakaz wznoszenia budowli całkowicie z drewna. Zginęły z zabudowy wiejskiej budynki wyłącznie lepienne z gliny. Również obiekty wzniesione w konstrukcji węglowej i innych konstrukcjach drewnianych praktycznie już nie występują, podobnie rzadko spotykane są obiekty szachulcowe.

Historyczna zabudowa występuje najliczniej na terenie wsi Miasteczko Krajeńskie. Dominantę architektoniczną i wysokościową wsi stanowi kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, usytuowany na eksponowanym miejscu, na zboczu wzgórza, na północny-wschód od rynku. Jest to kościół (nr rej. A - 482) wzniesiony w latach 1898-99, po pożarze poprzedniej szachulcowej świątyni. Kościół został zbudowany z użyciem popularnych w tym czasie form neogotyckich. Charakterystyczne ceglane elewacje ozdobione zostały fryzami i profilowanymi gzymsami. Zespół kościoła uzupełniają ceglane budynki plebani (1911 r.) i organistówki (1905 r.)

Mimo, że Miasteczko Krajeńskie, które pod względem administracyjnym od 1972 roku zaliczane jest do wsi, zachowała zwartą zabudowę oraz rozplanowanie przestrzenne charakterystyczne dla małego miasteczka o dominującej funkcji rolniczej. Zachowany pozostał historyczny układ działek z murowanym budynkiem mieszkalnym ustawionym kalenicą równolegle do ulicy oraz budynkami gospodarczymi w głębi. Charakter taki posiada zabudowa rynku (pl. Wolności) i najwcześniej zabudowanej ulicy Dąbrowskiego i w części ul. Kościuszki. Najstarsze zachowane obiekty architektury mieszkalnej pochodzą z poł. XIX w. (ok. 1850-51 r.). Liczniej zachowane zostały domy wzniesione na przestrzeni drugiej połowy XIX w., a zwłaszcza na pocz. XX w. (1900-1920 r.). Zabudowa występuje w układzie zwartym. Przy rynku (pl. Wolności), ul. Dąbrowskiego i częściowo ul. Kościuszki zachowana jest ona tak licznie, że tworzy całe ciągi historycznej architektury. Reprezentuje ona skromną zabudowę z dominującym tradycyjnym typem parterowego domu, nakrytego wysokim dachem dwuspadowym. Jedynie przy Rynku charakteryzuje się większym zróżnicowaniem; pojedyncze domy są wyższe, dwukondygnacyjne, z bardziej ozdobnym opracowaniem elewacji. Pojawia się dekoracyjny detal architektoniczny: profilowane gzymsy, fryzy, opaski okienne; w jednym przypadku występuje przykład niewielkiej kamienicy z bogatszym detalem eklektycznym; zachowany również pozostał przykład dwukondygnacyjnego budynku mieszkalnego, wzniesionego w konstrukcji szachulcowej.

W pozostałych wsiach położonych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie zachowana jest również dawna zabudowa gospodarstw wiejskich. Obiekty budownictwa wiejskiego objęte ochroną konserwatorską pochodzą głównie z XIX w. i pocz. XX w. Zachowana historyczna zabudowa mieszkalna charakterystyczna jest dla architektury wiejskiej tego okresu i regionu; w przeważającej części reprezentuje typ domu parterowego, murowanego z cegły, niekiedy otynkowanego, nakrytego wysokim dachem dwuspadowym z pokryciem dachówką ceramiczną. Domy, ustawione najczęściej kalenicą równolegle do drogi, posiadają skromne pozbawione detali architektonicznych (niekiedy z ceglanymi gzymsami) elewacje. Często oprócz domu mieszkalnego zachowane zostały również budynki gospodarcze, predysponując do objęcia ochroną konserwatorską zagrody wiejskiej jako nierozzerwalnej całości dawnego „obejścia” chłopskiego. Obiekty te, zachowane są w różnym stopniu, często posiadają współczesne przybudówki, w wielu dokonano powiększenia pierwotnych otworów okiennych i wymiany dawnej stolarki okiennej oraz drzwiowej. Zachowana jednak pozostała dawna, tradycyjna bryła; a niektóre domy zachowały jeszcze oryginalną stolarkę okienną i drzwiową, często ozdobnie rzeźbioną. Najwięcej historycznej zabudowy zachowało się na terenie wsi: Grabówno i Grabionna; na terenie wsi Arentowo na uwagę zasługuje wpisana do rejestru zabytków chałupa (nr rej. A-490) z 2 ćw. XIX w., wzniesiona w konstrukcji szachulcowej, z zachowanym słomianym pokryciem dachu tradycyjną „strzechą”.

W przeszłości w wielu wsiach obok układu zabudowy wiejskiej istniało założenie pałacowo-(lub dworsko-)parkowe wraz z folwarkiem. Założenia te w swym obecnym kształcie zostały wzniesione na przestrzeni XIX w. Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie zwarte kompleksy przestrzenne tworzą zespoły pałacowo-parkowe w Grabównie i Brzostowie. Zespoły zachowały czytelny układ dawnego założenia, gdzie obiekt rezydencjonalny oraz park zachowane są w stopniu dobrym, zmiany natomiast dotyczą głównie rozplanowania przestrzennego zabudowań folwarcznych. Obiekty gospodarcze dawnego folwarku uległy w mniejszym lub większym stopniu zniszczeniu. Niektóre z dawnych zabudowań gospodarczych zostały przebudowane lub rozebrane, wzniesiono również nowe obiekty. W Brzostowie zespół pałacowo-parkowy usytuowany został w południowo-zachodniej części wsi. Pałac (nr rej. A- 594) wzniesiony został w k. XIX w. dla ówczesnych właścicieli wsi – rodziny Rosenau. Początkowo parterowy z piętrową wystawką oraz czterokolumnowym portykiem w elewacji frontowej, został po pożarze w 1964 r. przebudowany –

nadbudowane zostało piętro. W części parterowej zachowany pozostał ozdobny detal architektoniczny, charakterystyczny dla obiektów wzniesionych w popularnym w tym czasie, szeroko pojętym stylu historyzmu. Rezydencja otoczona jest rozległym parkiem (nr rej. A-309) o powierzchni 11,3 ha, założonym najprawdopodobniej w 2 poł. XIX w. Park posiada swobodny układ kompozycyjny, brak osi widokowych a ciągi komunikacyjne tworzą nieregularną siatkę. Na północ od zespołu pałacowo-parkowego usytuowany został folwark. Po przeprowadzonej w 1914 r. przez władze pruskie częściowej parcelacji majątku i sprowadzeniu niemieckich kolonistów, pierwotny układ założenia został zmieniony. Z dawnych obiektów gospodarczych zachowane pozostały: gorzelnia z 3-4 ćw. XIX w. oraz cztery budynki inwentarsko-gospodarcze.

Założenie dworsko-parkowe w Grabównie znajduje się w północno-zachodniej części wsi. W skład zespołu wchodzi dwa obiekty rezydencjonalne: tzw. „stary dwór” (nr rej. A-302) z ok. poł. XIX w. oraz nieco późniejszy pałac, wzniesiony na terenie parku w 1855 r. Dwór usytuowany został jako perspektywiczne zamknięcie głównej drogi dojazdowej. Dwór, o prostych klasycystycznych formach, jest obiektem parterowym z piętrową trójosiową wystawką, nakryty wysokim dachem łamanym z pokryciem czerwoną dachówką ceramiczną. Niewielkie założenie parkowe zlokalizowane zostało w zachodniej części zespołu. Obecnie park (nr rej. A-311) uległ znacznej dewastacji, ponieważ pierwotnie łączył się z zielenią przy kościele. Drzewostan parkowy w Grabównie jest nieliczny, na uwagę zasługują stare okazy lipy drobnolistnej, chojny kanadyjskiej oraz jedlicy zielonej, których wiek można datować na ok. 100-120 lat. Usytuowany w parku pałac jest budynkiem o zróżnicowanej wysokości: pięcioosiowa część środkowa – piętrowa, dwuosiowe części boczne – parterowe, nakryte płaskimi dachami; zachowany pozostał skromny detal architektoniczny: profilowane gzymsy, opaski okienne oraz dekoracyjne motywy boniowania.

Istotne dziedzictwo kulturowe gminy Miasteczka Krajeńskiego stanowią również dawne cmentarze, wymowne ślady przeszłości i historii. Do rejestru zabytków wpisany jest cmentarz katolicki w Miasteczku Krajeńskim (nr rej. A-709); cmentarz założony w poł. XIX w. usytuowany jest niezwykle malowniczo na stoku wzgórza, w pobliżu zespołu kościoła parafialnego. Na cmentarzu znajdują się groby osób zasłużonych dla Miasteczka i okolicy, m.in. grób Michała i Józefy Drzymałów. Wśród zachowanego drzewostanu na uwagę zasługują aleje z tui, świerków i klonów. Pod ochroną konserwatorską na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie pozostają cmentarze ewangelickie z 2 poł. XIX w. w: Miasteczku, Brzostowie (z zachowaną kaplicą neogotycką grobową ówczesnych właścicieli – rodziny Rosenau, z 1866 r.), Grabównie, Wolsku i Wolsku Dolnym oraz cmentarz katolicki w Grabównie i cmentarz żydowski w Miasteczku Krajeńskim.

7. Uwarunkowania wynikające z cech środowiska kulturowego oraz prawnej ochrony dóbr kultury

7.1. Wnioski konserwatorskie wynikające z cech środowiska kulturowego oraz prawnej ochrony dóbr kultury

Uwarunkowania kulturowe są wynikiem występowania na danym obszarze wartościowych zasobów kulturowych oraz wymagań w zakresie ochrony konserwatorskiej w stosunku do dziedzictwa kulturowego. Pod pojęciem dziedzictwa kulturowego należy rozumieć: historyczne układy przestrzenne, zabytkowe zespoły i obiekty architektury, budownictwa, przemysłu i techniki, założenia zieleni uporządkowanej (parki, cmentarze), zabytki archeologiczne. Najbardziej istotnymi dla uwarunkowań kulturowych pozostają zasoby dziedzictwa kulturowego, podlegające ochronie prawnej z mocy Ustawy o ochronie dóbr kultury (z dnia 15.02.1962 r., z późn. zm.) oraz dodatkowo obiekty nie objęte ochroną prawną, a stanowiące znaczącą wartość dla danego środowiska kulturowego. Podstawowym materiałem do prowadzenia prawnej ochrony dóbr kultury jest rejestr zabytków. Dobra kultury nieruchome, ruchome oraz kolekcje wpisuje się do rejestru zabytków na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wydanej z urzędu lub na wniosek zarządu właściwej gminy, właściciela czy użytkownika. Obiekty architektury wpisane do rejestru zabytków objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym

przede wszystkim z wyżej wymienionej ustawy. Wszelkie prace remontowe, zmiany funkcji i przeznaczenia obiektu wymagają pisemnej zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W przypadku zabytków architektury i budownictwa niedopuszczalne jest zwłaszcza: nadbudowanie obiektów, powiększanie ich bryły przez dobudówki, zmiana konstrukcji dachu i pokrycia dachowego, zmiana wielkości i liczby otworów okiennych i drzwiowych oraz zmiana wyglądu elewacji. Szczególnej ochronie podlega istniejący detal architektoniczny: gzymsy, fryzy, opaski okienne i drzwiowe oraz inne elementy zdobnicze; ochronie podlega również dawna stolarka okienna i drzwiowa, niekiedy bogato zdobiona.

Na terenach zabytkowych założeń zieleni (parki, cmentarze) wszelkie inwestycje, prace porządkowe, wycinki drzew, ogrodenie, itp. można przeprowadzać również jedynie po uprzednim uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody. Teren zabytkowych założeń zieleni należy zachować w granicach historycznych, nie dzielić tych obszarów na działki użytkowe, w miarę możliwości zachować całość jako jedną własność. Aleje i szpalery należy konserwować odtwarzając i uzupełniając ubytki tymi samymi gatunkami drzew.

Pomocniczym materiałem do prowadzenia ochrony dóbr kultury jest ewidencja zabytków. Zawiera ona wykazy obiektów wartościowych, które z różnych względów nie zostały dotąd wpisane do rejestru zabytków. Obiekty wpisane do ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków podlegają również ochronie konserwatorskiej. Wielkość ewidencji informuje o bogactwie kulturowym regionu, o potrzebach badawczych i skali problemu ochrony dziedzictwa kulturowego na danym terenie. W przypadku obiektów historycznych objętych ochroną konserwatorską znajdujących się w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, należy również zasięgnąć opinii W.K.Z., który określi dopuszczalność prowadzonych prac, ich zakres i zalecaną formę architektoniczną. Dla budynków ujętych w ewidencji, a nie wpisanych do rejestru zabytków, dopuszcza się wymianę zabudowy w przypadku, gdy jest to uzasadnione względami technicznymi lub planistycznymi, po uprzednim uzyskaniu akceptacji W.K.Z.

W Miasteczku Krajeńskim na szczególną uwagę i ochronę konserwatorską zasługuje dawny układ przestrzenny zachowany bez zmian w stosunku do planu historycznego wraz z zabytkową architekturą sakralną oraz licznie zachowaną dawną zabudową mieszkalną. Założenie to, objęte strefą ochrony konserwatorskiej, stanowi istotne dziedzictwo kulturowe, kształtujące charakterystyczny obraz Miasteczka Krajeńskiego. Postulowana ochrona powinna polegać na:

- utrzymaniu zasadniczego historycznego układu przestrzennego,
- utrzymaniu istniejącej zabudowy o wartościach zabytkowych i historycznych we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym,
- utrzymaniu historycznej kompozycji obiektów z dostosowaniem elementów nowych do kompozycji istniejącej,
- zachowaniu kompozycji układów zieleni wraz z koniecznością uzupełniania ubytków i kontrolą dosadzeń,
- nawiązaniu w nowej zabudowie do zasad historycznej kompozycji zespołu i typu zabudowy sąsiadującej.

Na terenie strefy ochrony konserwatorskiej wszelkie nowe inwestycje powinny być realizowane po wcześniejszej konsultacji z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Oddziale Zamiejscowym w Pile.

Na podstawie przeprowadzonego rozpoznania i charakterystyki stanu istniejącego układów przestrzennych jednostek osadniczych oraz historycznej zabudowy można stwierdzić, że na pozostałym terenie gminy Miasteczko Krajeńskie istniejące uwarunkowania kulturowe dotyczą głównie obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów objętych ochroną konserwatorską i nie stanowią istotnych ograniczeń w rozwoju przestrzennym gminy. Dawne zespoły pałacowo (dworsko) - parkowe jako przykłady historycznych założeń objęte są pełną ochroną konserwatorską, obejmującą całościowo wszystkie jego elementy. Z uwagi na dobrze zachowane historyczne układy przestrzenne do objęcia ochroną konserwatorską predysponują układy przestrzenne wsi Grabionna i Grabówno. Postulowane jest również zachowanie nasypu dawnej kolei wąskotorowej na odcinku Kocik-Grabionna i dalej w kierunku Mościsk, z zamianą ich na ścieżki rowerowe.

Istotą przekształceń obszarów zurbanizowanych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie powinno być zachowanie właściwej skali i charakteru zabudowy. Forma architektoniczna projektowanych nowych zagród oraz rozbudowa już istniejących nie powinna stanowić elementu dysharmonijnego; poddana szczególnym zasadom kształtowania powinna nawiązywać do tradycyjnej wiejskiej architektury, do historycznego typu niskiego domu nakrytego dachem dwuspadowym. Wiejska architektura powinna harmonizować z przestrzenią krajobrazu rolniczego i chronić jego pejzaż.

7.2. Wnioski wynikające z archeologicznej ochrony konserwatorskiej

Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie znajduje się kilkaset zewidencjonowanych i rozpoznanych stanowisk archeologicznych, stanowiących dobro kultury i objętych ochroną konserwatorską. Wpisane do rejestru zabytków: grodziska wczesnośredniowieczne w Miasteczku Krajeńskim (nr rej. A-326) i w Wolsku (nr rej. A-741) objęte są strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej. Na terenach zajmowanym przez wyżej wymienione stanowiska archeologiczne istnieje wymóg uzgadniania wszelkich zamierzeń inwestycyjnych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków lub Konserwatorem Zabytków Archeologicznych. W przypadku stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków obowiązuje na tym obszarze całkowity zakaz zabudowy, zakaz inwestycji ziemnych oraz innych form działalności naruszającej substancję zabytkową.

Większość stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską znanych jest głównie z powierzchniowych badań, a więc rozpoznanych tylko wstępnie. Część z nich uznane zostały za stanowiska o dużej wartości poznawczej. Jednakże dopiero pełne rozpoznanie poprzez prace wykopaliskowe pozwoli dokładnie sprecyzować ich wartość poznawczą. Także zasięg stanowiska wyznaczony na podstawie badań powierzchniowych nie zawsze jest zasięgiem, który dokładnie odpowiada występowaniu pozostałości pradziejowego osadnictwa pod ziemią. Dlatego wyznaczony na mapach zasięg stanowiska należy traktować orientacyjnie, może bowiem się okazać, że obiekty archeologiczne zalegają także w sąsiedztwie wyznaczonych na podstawie obserwacji powierzchniowych zasięgów stanowiska. Wytoczne konserwatorskie w zdecydowanej większości nie zakazują prowadzenia inwestycji w strefie występowania stanowisk archeologicznych, jednakże przy inwestycjach związanych z pracami ziemnymi na tych obszarach wymagana jest również konsultacja z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków lub Konserwatorem Zabytków Archeologicznych, w celu objęcia ich ewentualnym nadzorem archeologicznym. Celem ochrony winno być wszechstronne dokumentowanie śladów osadniczych poprzez prowadzenie obserwacji archeologicznej w formie nadzoru nad realizacją robót ziemnych, po zakończeniu których teren może być trwale zainwestowany.

7.3. Prawna ochrona zabytków.

7.3.1. Obiekty znajdujące się w rejestrze zabytków

a) obiekty architektury:

Miasteczko Krajeńskie:	kościół p.w. św. Podwyższenia Krzyż Świętego, 1898-99 r.	A – 482
Arentowo:	chałupa nr 20, 2 ćw. XIX w.	A – 490
Brzostowo:	pałac, XIX w.	A – 594
Grabówno:	dwór, poł. XIX w.	A – 302

b) parki:

Brzostowo:	park pałacowy, XIX w.	A – 309
Grabówno:	park dworski, XIX w.	A – 311

c) cmentarze:

Miasteczko Krajeńskie:	cmentarz katolicki, czynny, poł. XIX	A – 709
------------------------	--------------------------------------	---------

d) stanowiska archeologiczne:

Miasteczko Krajeńskie:	grodzisko wczesnośredniowieczne
Wolsko:	grodzisko wczesnośredniowieczne

A – 326

A – 741

7.3.2. Obiekty objęte ochroną konserwatorską:

ARENTOWO

CHAŁUPA Nr 3, wł. B. Fąs, szach., 2 poł. XIX.

CHLEW Nr 3, wł. B. Fąs, szach., 1 poł. XIX.

DOM Nr 9/10, wł. H. Szpak, R. Rochowiak, mur., 1914.

OBORA przy Nr 9/10, wł. R. Rochowiak, mur., 1914.

ZAGRODA Nr 10, wł. A. Dupla, mur ./strzecha, ok. 1900-10.

ZAGRODA Nr 17, wł. J. Kozłowski:

a) chałupa, mur./glina./strzecha, ok. poł. XIX.

b) stodoła, drewno, ok. poł. XIX,

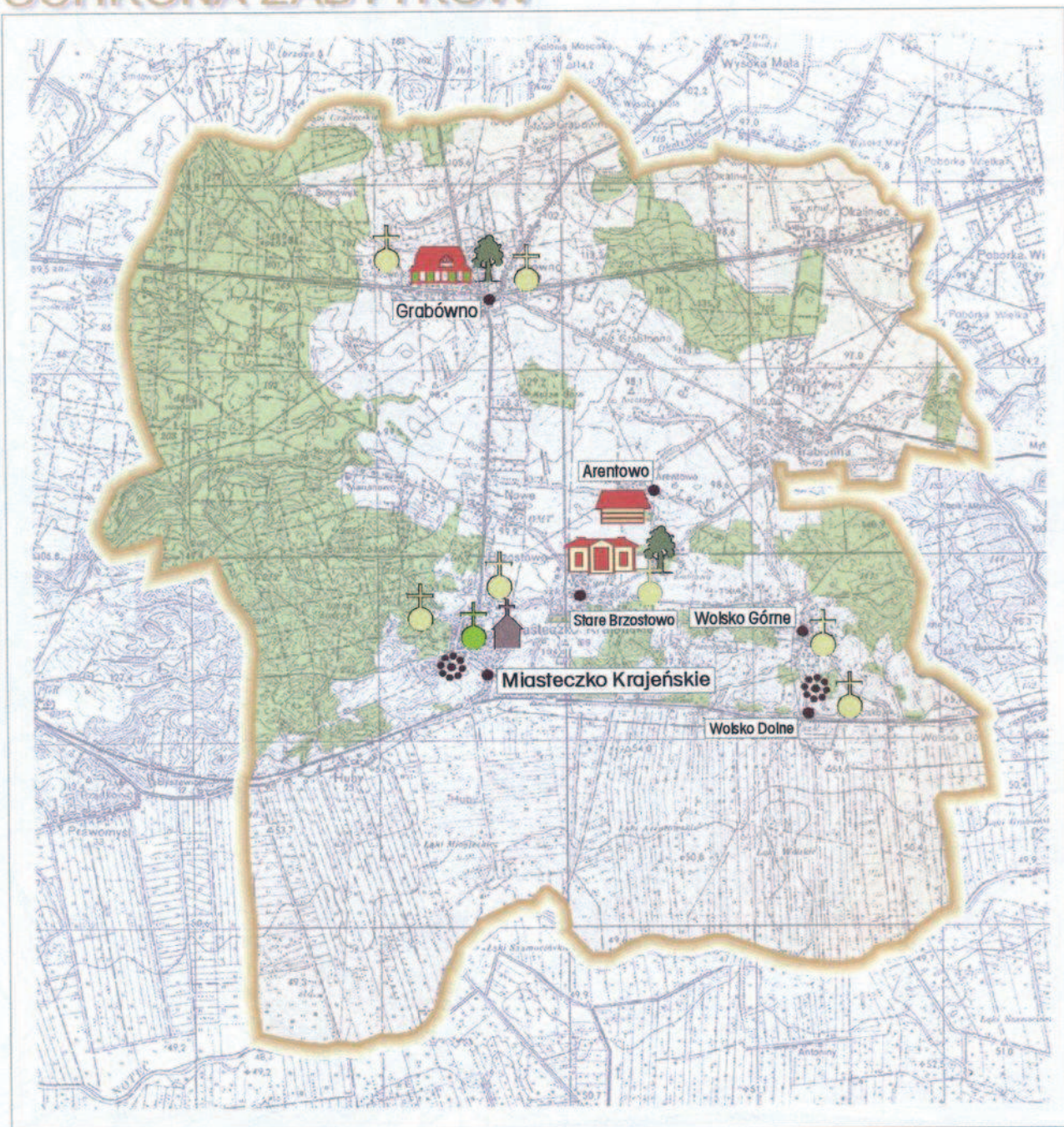
c) chlew, mur., ok. poł. XIX.

DOM Nr 18/19, wł. W. Dawidowicz, mur., ok. 1900-10.

GMINA

Miasteczko Krajeńskie

OCHRONA ZABYTKÓW

oznaczenia:

OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

KOŚCIÓŁ

CMENTARZ

PAŁAC

DWÓR

PARK

DOM MIESZKALNY - CHAŁUPA

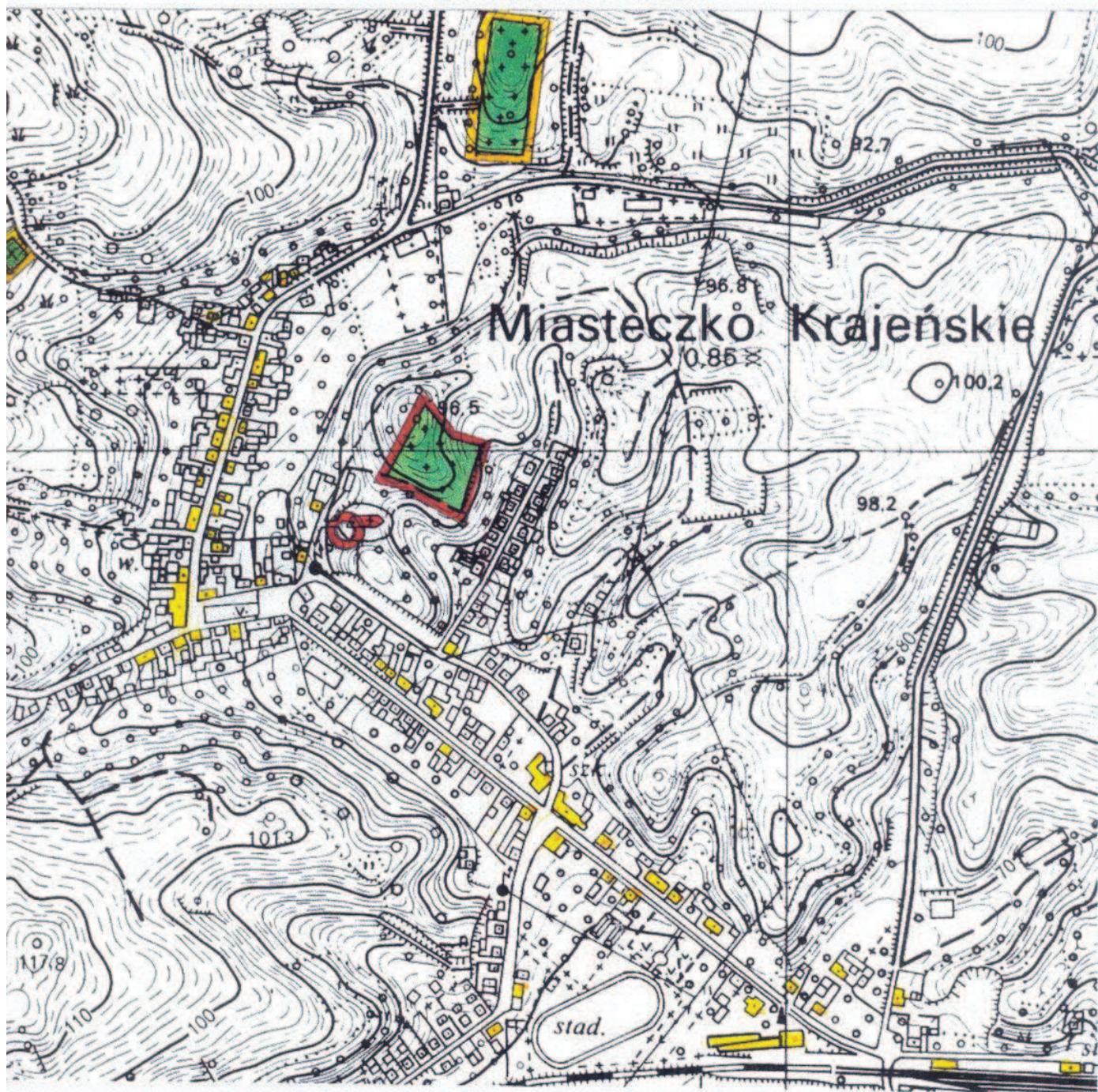

GRODZISKO

CMENTARZ OBJĘTY OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ

GMINA MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
OCHRONA ZABYTKÓW
1 : 5 000

OZNACZENIA:

- OBIEKT ARCHITEKTURY WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW
- OBIEKT ARCHITEKTURY OBJĘTY OCHRONĄ
- STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU
- CMENTARZ WPISANY DO REJESTRU
- CMENTARZ OBJĘTY OCHRONĄ
- PARK WPISANY DO REJESTRU

GMINA MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
STUDYUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
OCHRONA ZABYTKÓW

1 : 5 000

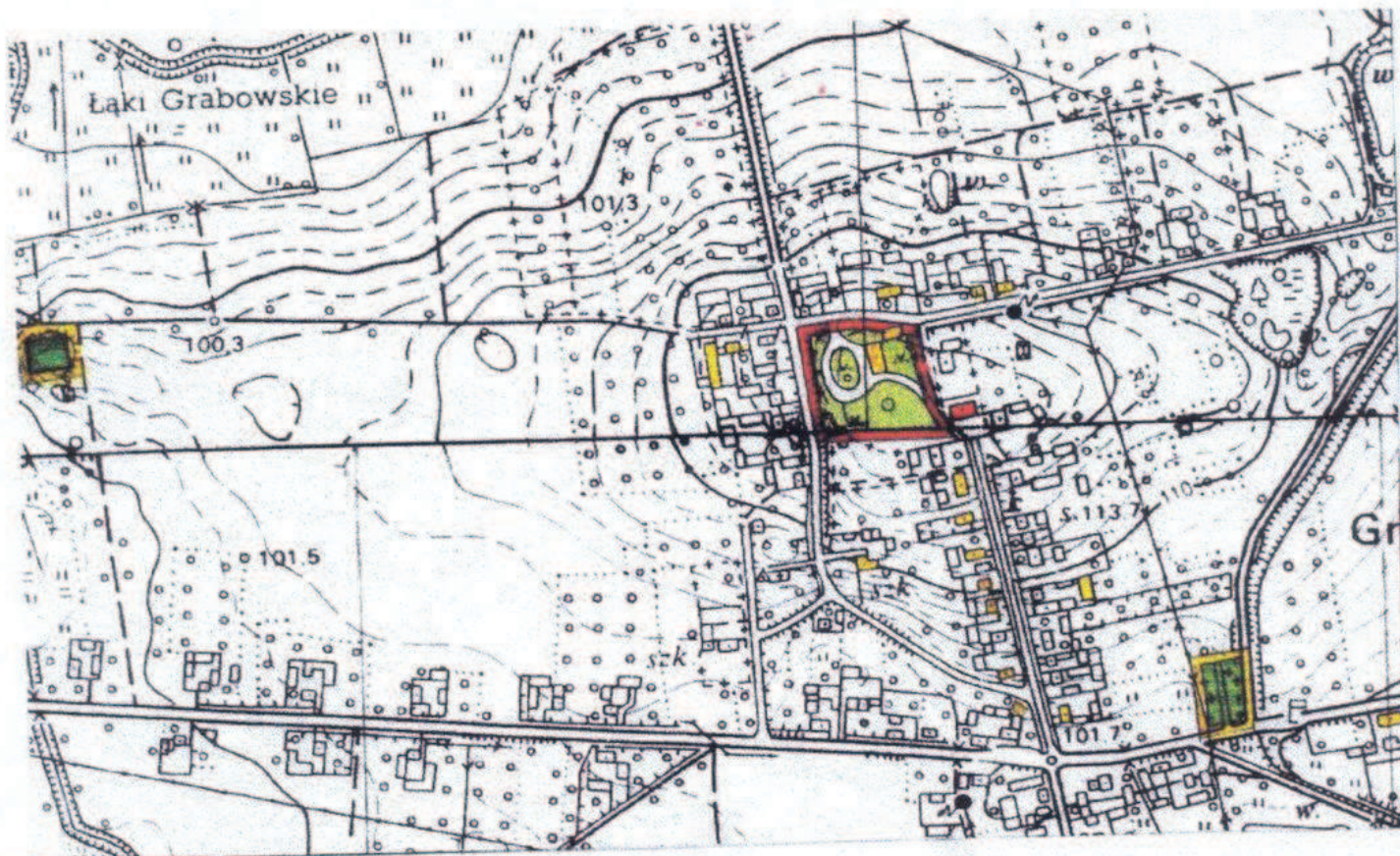

OZNACZENIA:

- OBIEKT ARCHITEKTURY WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW
- OBIEKT ARCHITEKTURY OBJĘTY OCHRONĄ
- STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU
- CMENTARZ WPISANY DO REJESTRU
- CMENTARZ OBJĘTY OCHRONĄ
- PARK WPISANY DO REJESTRU

GMINA MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
OCHRONA ZABYTKÓW

1 : 5 000

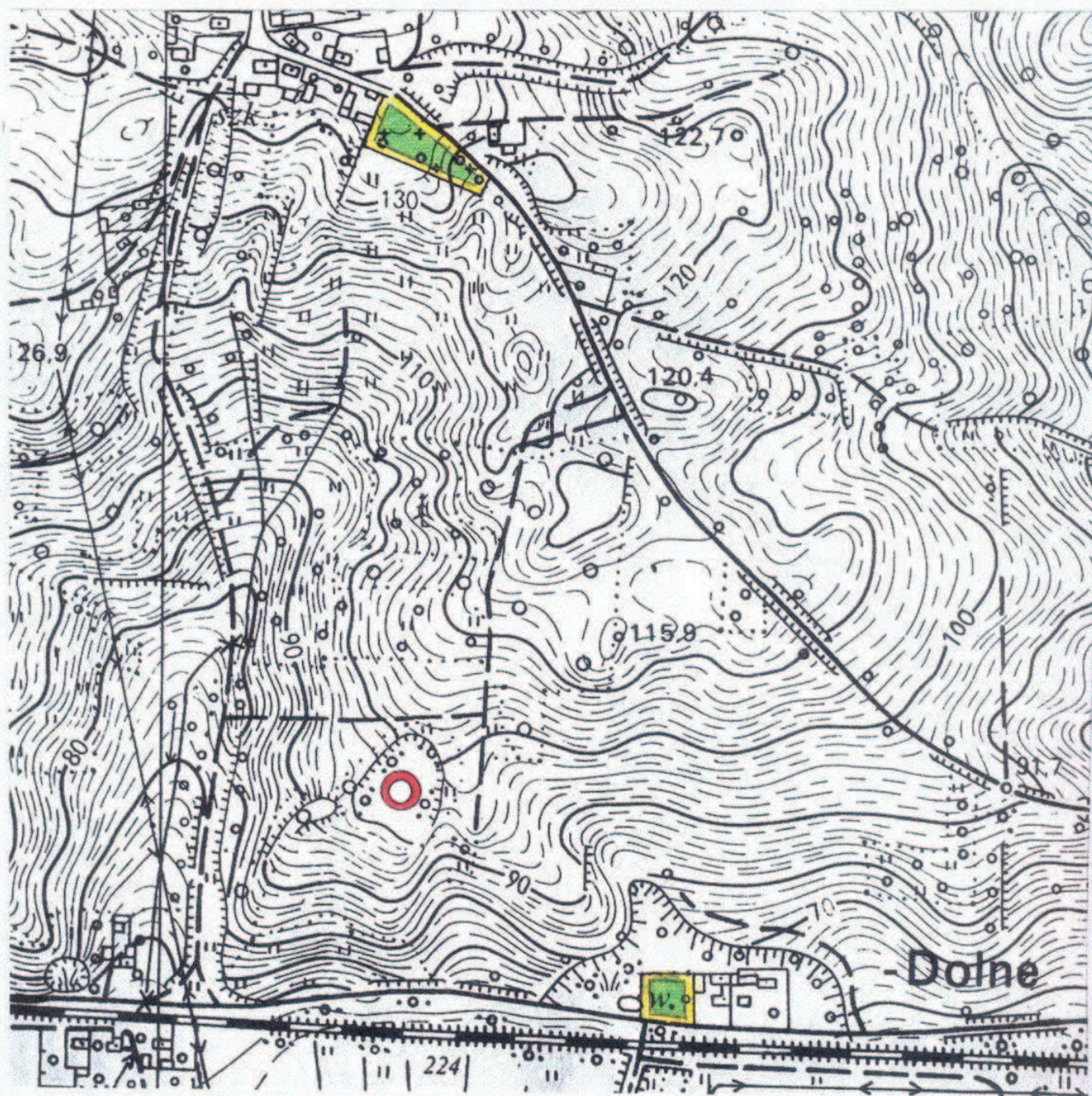

OZNACZENIA:

- OBIEKT ARCHITEKTURY WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW
- OBIEKT ARCHITEKTURY OBJĘTY OCHRONĄ
- STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU
- CMENTARZ WPISANY DO REJESTRU
- CMENTARZ OBJĘTY OCHRONĄ
- PARK WPISANY DO REJESTRU

GMINA MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
STUDYUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
OCHRONA ZABYTKÓW

1 : 5 000

OZNACZENIA:

OBIEKT ARCHITEKTURY WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW

OBIEKT ARCHITEKTURY OBJĘTY OCHRONĄ

STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU

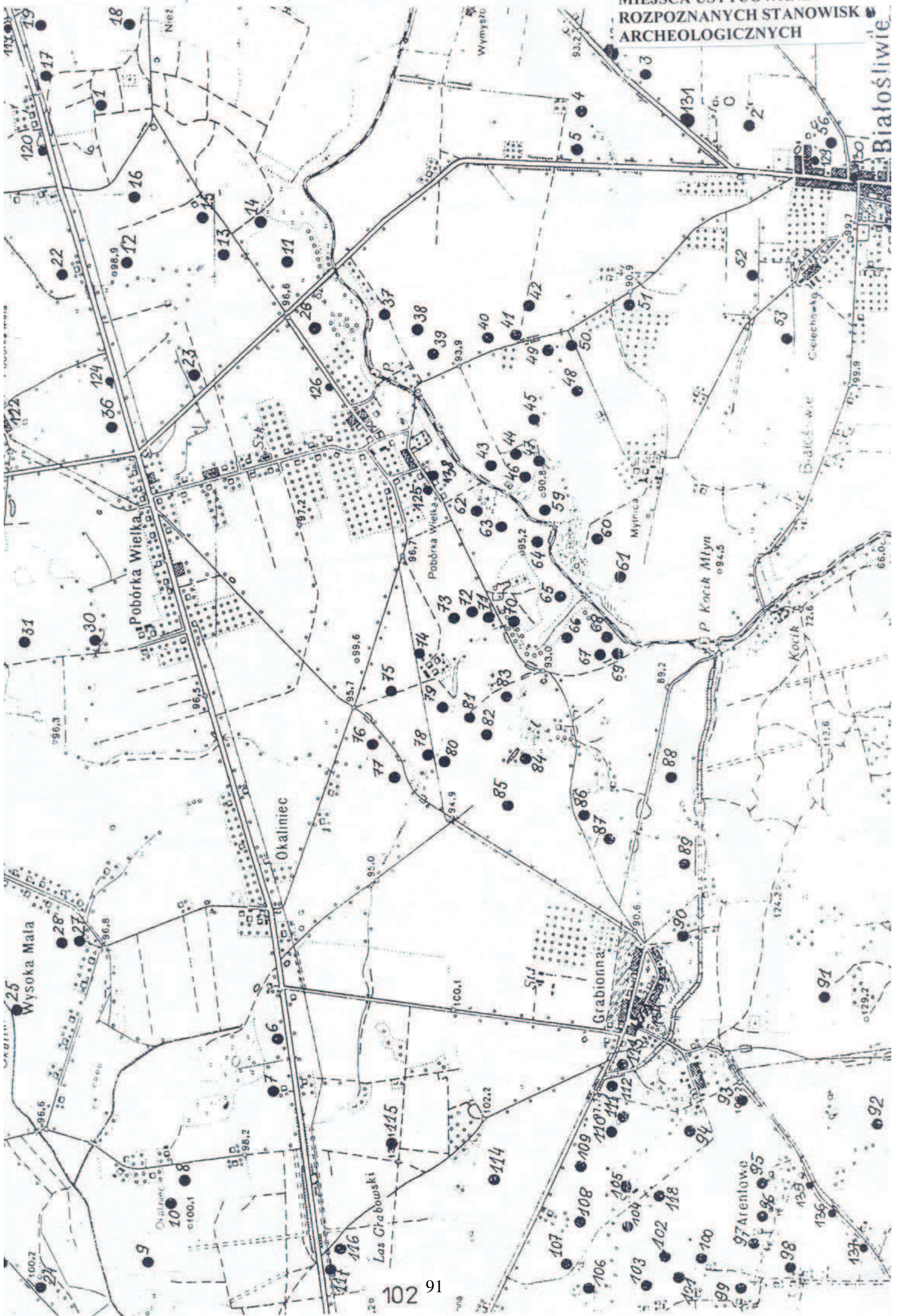
CMENTARZ WPISANY DO REJESTRU

CMENTARZ OBJĘTY OCHRONĄ

PARK WPISANY DO REJESTRU

MIEJSCA USYTUOWANIA
ROZPOZNANYCH STANOWISK
ARCHEOLOGICZNYCH

MIEJSCA USYTUOWANIA
ROZPOZNANYCH STANOWISZ
ARCHEOLOGICZNYCH

DOM Nr 24, wł. F. Tramowski, mur., 1920-30.
DOM Nr 26/27, wł. J. Matura, A. Fronczak, mur., 1927.
DOM Nr 28, wł. F. Dupla. mur., 1920/30.

BRZOSTOWO

KAPLICA grobowa, mur., 1866.
GORZELNIA, mur., 3/4 ćw. XIX.
DOM Nr 9, wł. J. Kamiński, drewno/zręb., 1937.
DOM Nr 11, wł. E. Kanke, mur., 4 ćw. XIX.
OBORA przy Nr 11, wł. E. Kanke, mur., 1934.
DOM Nr 17, wł. A. Ciepluch, mur., ok. 1900.
DOM Nr 20, wł. K. Ozimek, mur., 3/4 ćw. XIX.
DOM Nr 73, wł. Technikum Rolnicze, mur./szach., ok. pol. XIX.
CMENTARZ ewang. augsburski, nieczynny, 2 pol. XIX.

BRZOSTOWO NOWE

DOM Nr 28, wł. H. Kowalski, mur., ok.1912.
SZKOŁĄ PODST., Nr 29, mur., 1910.
STODOŁA przy Nr 29, mur./szach., 1911.
DOM mieszk.-gosp. Nr 30. wł. B. Gano, mur., 1914.
DOM mieszk. gosp. Nr 37, wł. J. Kufel, mur., ok. 1910.
OBORA do Nr 40, wł. Cz. Rodek, mur., ok. 1910.
ZAGRODA Nr 45. wł. M. Jędrzejek:
a) dom, mur., ok. 1912,
b) chlew, mur., ok.1912,
c) stodoła, mur., ok.1912.
DOM Nr 48, wł. T. Wachowiak, mur., ok.1912.
OBORA przy Nr 53, wł. J. Wiśniewski, mur., ok.1910.
ZABUDOWANIA folwarku Nr 58/59, mur., 2 poł. XIX.
DOM mieszk. gosp. Nr 67, wł. S. Kaczmarek, mur., 1914.

GRABIONNA

BUDYNEK Straży Pożarnej, mur.. 1935.
DOM Nr 1, wł. A. Danowska, mur., 1910-20.
DOM Nr 5, wł. S. Krzemiński, mur., 1910-20. .
DOM Nr 6, wł. H. Krzemińska, mur., 4 ćw. XIX.
DOM Nr 23, mur., 1920. DOM Nr 24, wł. G. Kempa, mur., 1910-20.
DOM mieszk. gosp. Nr 53. wł. Cz. Jankowski, mur., 1928-29.
DOM Nr 55, wł. R. Binkowski, mur., 4 ćw. XIX.
D.PAŁAC Nr 57, wł. R. Ligenza, mur., 1 poł. XIX, 3/4 ćw. XIX.
BUD.GOSP. Nr 57, wł. R. Ligenza, mur., 1900.
DOM Nr 64, wł. H. Galka, mur., ok. 1910-20.

GRABÓWNO

PAŁAC, Nr 72. wł. Nadleśnictwo Wyrzysk, mur., poł. XIX.
DAWNA REMIZA strażacka. Nr 20, mur., ok. 1900-10.
SZKOŁA PODST., Nr 60, mur., ok. 1920-30.
DOM Nr 24, wł. Z. Krzemiński, mur., 1910-20.
DOM Nr 27, wł. A. Śmiechowska, mur., ok. 1910-15.
DOM Nr 29, wł. E. J. Sokołowscy, mur., 1900-10.

DOM Nr 30, wł. M. Kędziora, mur./drewno./szach., ok.1912.
DOM Nr 31, wł. U. Ochlik, mur., 1890.
DOM Nr 32, wł. E. Paprzycki, mur., ok.1912.
DOM Nr 34, wł. Nadleśnictwo Wyrzysk, mur., 1906.
STODOŁA Nr 44, wł. A. Martowłos, szach., ok. 4 ćw. XIX.
DOM Nr 53/54, wł. SKR Białosłowie, mur., ok. 1900-10.
OBORA Nr 68, wł. Grucholtz, mur., 2 poł. XIX.
OBORA Nr 72, wł. Nadleśnictwo Wyrzysk, mur./szach., 2 poł. XIX.
DOM Nr 73, wł. Nadleśnictwo Wyrzysk, mur., ok. 1900.
DOM Nr 78, wł. M. Zdanowicz, mur., ok. 1900.
DOM Nr 79, wł. E. Czarny, mur., ok. 1910-20.
DOM Nr 93, wł. R. Pikulik, mur., ok. 1918-19.
CMENTARZ ewang. augsburski, nieczynny, 2 poł. XIX.
CMENTARZ ewang./ katolicki, czynny, 2 poł. XIX.

MIASTECZKO KRAJEŃSKIE

SZKOŁA PODST., mur., ok. 1900.
DWORZEC PKP, mur., ok. 1910.
CMENTARZ żydowski, nieczynny, XVIII.
CMENTARZ ewang. augsburski, nieczynny, 3 ćw. XIX.

ul. Brzostowska

DOM Nr 2, wł. J. Maślanka, mur., 1915.
DOM Nr 5, wł. J. Kaszuba, mur./szach., ok. poł. XIX.

ul. Dąbrowskiego

DOM Nr 1, wł. E. Szymusik, mur., ok. 1900.
DOM Nr 2, wł. A. Ruczyński, mur., ok. 1900.
DOM Nr 5, mur., ok. 1900.
DOM Nr 8, wł. S. Zieliński, mur., ok. 1910-20.
OFICYNA Nr 9, wł. S. Krzeszewski, mur., ok. 1910-20.
CHLEW Nr 10, wł. Z. Gryszpińska, szach., 3/4 ćw. XIX.
DOM nr 11, szach., 1851.
DOM Nr 16, mur., ok. 1900.
DOM Nr 17, wł. G. Kosakowski, mur., ok. 1910.
DOM Nr 18, wł. P. Gruse, mur., ok. 1900-10.
OFICYNA Nr 18, glina, 2 poł. XIX.
DOM Nr 19, wł. F. Sznabel, mur., ok. 1920.
DOM Nr 28, wł. T. Gryszpiński, szach., 2 poł. XIX.
DOM Nr 29, wł. T. Brzeziński, mur., ok. 1910-20.
DOM Nr 30, mur., ok. 1900-10.
DOM Nr 33, wł. S. Rudkowski, szach., ok. 1851.
DOM Nr 36, wł. J. Janocha, mur./szach., po 1851.
DOM Nr 37, wł. E. Biderman, mur., 1904-05.
DOM nr 38, wł. A. Ludka, mur., ok. 1900.
DOM nr 40, wł. ZGM, mur., po 1900.
KINO, d. kościoł ewang. Nr 41, mur./szach., ok. 1900.

ul. Kościuszki

DOM Nr 6, wł. S. Miedziński, mur., ok. 1900. 98

DOM nr 7, wł. E. Przeniczowski. mur., ok. 1900.
DOM Nr 8, wł. U. Radkowska. mur., 1903. DOM Nr 9, wł. J. Sieczka, mur., 1903.
SZKOŁA PODST., Nr 17, mur., ok. 1900. DOM Nr 18/19, wł. ZGM, mur., ok. 1910-20.
DOM Nr 20, wł. Łosoś, mur., ok. 1910-20. DOM Nr 21, wł. S. Kiesa, mur., ok. 1910-20.
DOM Nr 23, wł. ZGM, mur., 1.20-te XX. DOM Nr 25, wł. M. Ligeża, mur./drewno, 1909-12.
DOM nr 26, wł. Cz. Sobieska, mur., 1909-12. DOM Nr 28, wł. PKP, mur./szach., 2 ćw. XIX.
DOM Nr 29, wł. PKP, mur., ok. 1920. DOM Nr 36, wł. PKP. mur., pocz. XX.
DOM biurowo-socjalny, Nr 37, mur., 1909-12.
BUDYNKI fabryczne. Nr 37, mur., 1909-12
DOM Nr 41, wł. H. Wieczorek, mur., 1910.
DOM Nr 43, wł. S. Krzemiński, mur., ok. 1910.
MŁYN parowy. Nr 44, mur., ok. 1908.
DOM Nr 45, wł. A. Tadych, mur., ok. 1900-10.
DOM Nr 51, wł. A. Jandy, mur., 1912-14.

ul. Konopnickiej

DOM Nr 7, wł. J. Szpot, mur., 1925-30. ul. Piotra Skargi
DOM nr 6, wł. A. Śmiechowski, mur., ok. 1910-20.
PLEBANIA Nr 7, mur., 1911.
ORGANISTÓWKA, mur., 1905 DOM Nr 11, wł. S. Mikołajewska, mur., ok. 1900.

Plac Wolności

SZKOŁA, Nr 4, mur., 1920-30.
DOM Nr 7, wł. E. Badocka, mur./szach., 1851.
DOM Nr 8, wł. P. Ryczek, mur., ok. 1900.
DOM Nr 9, wł. K. Kupidura, mur., ok. 1900.
DOM Nr 10, wł. GS, mur., ok. 1910-20.
DOM Nr 12, szach., 1850-51. (obecnie nr 13)

ul. Poniatowskiego

DOM Nr 20, wł. A. Mueller, mur., 1912.
MLECZARNIA, wł. OSM, mur./szach., 1912.

ul. Raclawicka

DOM Nr 1, wł. U. Budnik, mur./szach., 1 poł. XIX.
DOM Nr 4, wł. W. Żurek, mur., 1897.
CHLEW przy Nr 4, wł. W. Żurek, mur., 1897.

MIASTECZKO HUBY

DOM Nr 2, wł. K. Stasiak, mur., ok. 1910-20.
DOM Nr 8, wł. T. Baron, mur., ok. 1920.
DOM Nr 10, mur., 1931.
DOM Nr 13, mur., 1917.
ZAGRODA Nr 14, wł. M. Rembelski, szach., XIX/XX. (obiekt nie istnieje)
ZAGRODA Nr 15, wł. H. Grondkowska, mur., 1906. (obiekt nie istnieje)
CHAŁUPA Nr 17, wł. M. Laska, szach., 1 poł. XIX.
DOM Nr 22, wł. Z. Graj, mur., ok. 1915.
DOM Nr 25, wł. Nadleśnictwo Wyrzysk, mur., 3/4 ćw. XIX.

OKALINIEC

DOM mieszk. gosp. Nr 2, wł. W. Durecki, mur., 1926.

DOM mieszk. gosp. Nr 7, wł. J. Stefański, mur., 1925. (przebudowany)

DOM Nr 12, wł. M. Brona, mur., 1914.

DOM Nr 18, wł. B. Szymczyk, mur., 4 ćw. XIX.

DOM mieszk. gosp. Nr 26, wł. B. Suchy, mur., 1926.

DOM Nr 29, wł. M. Dziuba, drewno/zręb., 1925-27.

SOLNÓWKO

DAWNY FOLWARK, wł. Nadleśnictwo, mur., ok. 1900.

DOM Nr 2, wł. Nadleśnictwo, mur., ok. 1920.

WOLSKO

CHAŁUPA i kuźnia Nr 7, wł. J. Pluczak, mur., 2 poł. XIX.

CHAŁUPA Nr 10, wł. S. Rochowiak, mur., XIX/XX

CHLEW i obora Nr 10, wł. S. Rochowiak, mur., XIX/XX.

CHAŁUPA Nr 11, wł. E. Polityło, mur., 2 poł. XIX.

DOM Nr 12, wł. M. Zdanowicz, mur., k. XDC/XX.

CHAŁUPA Nr 19, wł. J. Pluczak, szach., 2 poł. XIX.

CHAŁUPA Nr 20, wł. B. Stefański, szach., 2 poł. XIX.

CHAŁUPA Nr 28, wł. U. Plewa, K. Kuliński, mur./szach., 2 poł. XIX.

DOM Nr 35, wł. F. Kołat, szach., 2 poł. XIX.

CHLEW przy Nr 35, wł. F. Kołat, szach., 2 poł. XIX.

CMENTARZ ewang. augsburski, nieczynny, 4 ćw. XIX.

CMENTARZ ewang. augsburski, nieczynny, 2 poł. XIX.

WOLSKO DOLNE

CHAŁUPA Nr 10, wł. A. Jaster, E. Komowska, szach., ok. 1900.

CHAŁUPA Nr 52, wł. P. Piotr, szach., 2 poł. XIX.

DOM Nr 61, wł. T. Kostrzewski, mur., 1 ćw. XX.

8. Infrastruktura techniczna

8.1. Zaopatrzenie w wodę

Mieszkańcy gminy, w przeważającej większości korzystają z wody dostarczanej z wodociągów wiejskich. Produkcja wody odbywa się w stacjach wodociągowych w Miasteczku Krajeńskim, Brzostowie Starym, Grabównie, Grabionnej i Okalińcu. Zapas wody uzdatnionej oraz ciśnienie w sieciach zapewniają zbiorniki terenowe w Lasku Grabowskim o pojemności $4 \times 100 \text{ m}^3$ i rzędnej max. 139,15 m n.p.m.

*** MIASTECZKO KRAJEŃSKIE.**

Wodociąg zbudowany w 1905 r. i rozbudowany w 1957 r.

- Pobór wód podziemnych – ze studni nr 2 i nr 3 o głębokości 58,0 i 56,0 m, zasilanych z formacji czwartorzędowej o zasobach zatwierdzonych w kat. „B” w ilości $Q = 59,0 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Uzdatnianie - 1 odzłaziacz $\phi 1600 \text{ mm}$ z aeratorem $\phi 600 \text{ mm}$,
- Pozwolenie wodnoprawne ważne do 14 czerwca 2004 r., dopuszcza pobór wody na: $Q_{\text{śrd}} = 243,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max d}} = 291,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max h}} = 30,4 \text{ m}^3/\text{h}$.

*** BRZOSTOWO.**

- Pobór wód podziemnych – poprzez studnie wiercone nr 1 i nr 2 o głębokości 80,0 m i 85,5 m, zasilane z piętra czwartorzędowego o zasobach eksploatacyjnych zatwierdzonych w kat. „B” na $Q = 62,0 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Uzdatnianie – 4 odżelaziacze $\phi 1800 \text{ mm}$ i 2 aeratory $\phi 800 \text{ mm}$,
- Pozwolenie wodnoprawne – ważne do 23 czerwca 2005 r., ustala pobór wody na: $Q_{\text{śrd}} = 207,9 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max d}} = 340,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max h}} = 20,8 \text{ m}^3/\text{h}$.

*** GRABÓWNO.**

- Pobór wód podziemnych - poprzez studnie wiercone nr 1 i nr 2 o głębokości 62,5 m i 62,0 m, czerpiące wodę z poziomu czwartorzędowego o zasobach eksploatacyjnych zatwierdzonych w kat. „B” na $Q = 29,0 \text{ m}^3/\text{h}$.
- Uzdatnianie - 3 odżelaziacze $\phi 1000 \text{ mm}$ z aeratorami.
- Pozwolenie wodnoprawne - na okres do 23 czerwca 2005 r., ustala pobór wody na: $Q_{\text{śrd}} = 145,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max d}} = 243,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max h}} = 14,5 \text{ m}^3/\text{h}$.

*** GRABIONNA – OKALINIEC.**

- Pobór wód podziemnych, ujęcie Grabionna - poprzez studnie wiercone nr 2a i nr 3 o głębokości 51,0 m i 46,0 m, ujmujące wody z formacji trzeciorzędowej o zasobach eksploatacyjnych zatwierdzonych w kat. „B” na $Q = 56,0 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Uzdatnianie – 3 odżelaziacze $\phi 1800 \text{ mm}$ z aeratorami $\phi 600 \text{ mm}$.
- Pobór wód podziemnych, ujęcie Okaliniec - poprzez studnie wiercone nr 2 i nr 3 o głębokości 102,5 m i 112,0 m, zasilane z warstwy trzeciorzędowej o zasobach eksploatacyjnych zatwierdzonych w kat. „B” na $Q = 56,0 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Uzdatnianie - 2 odżelaziacze $\phi 1400 \text{ mm}$ z aeratorami $\phi 400 \text{ mm}$,
- Pozwolenie wodnoprawne dla wodociągu grupowego Grabionna - Okaliniec, ważne do 25 października - dopuszcza pobór wody w ilości: $Q_{\text{śrd}} = 932,2 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max d}} = 1205,5 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{max h}} = 115,1 \text{ m}^3/\text{h}$.

8.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Gmina zasilana jest w energię elektryczną linią WN 110 kV, doprowadzoną z Wyrzyska. W Miasteczku Krajeńskim funkcjonuje Główny Punkt Zasilania o mocy 1 x 10 MVA, z którego rozprowadzone są linie średniego napięcia 15 kV do około 30 stacji transformatorowych na terenie gminy.

8.3. Zaopatrzenie w gaz

Gazyfikację gminy rozpoczęto od realizacji gazociągu wysokiego ciśnienia Dn 80 mm z kierunku m. Wysoka oraz budowy stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia koło Grabówna. Gazociągi średniego ciśnienia doprowadzono do Grabówna, Brzostowa, Miasteczka Krajeńskiego i Arentowa.

8.4. Zaopatrzenie w ciepło

Mieszkańcy gminy korzystają z lokalnych indywidualnych źródeł ciepła.

8.5. Odprowadzenie ścieków deszczowych

Kanalizacja deszczowa ułożona jest w kilku ulicach Miasteczka Krajeńskiego - wymaga usprawnienia i rozbudowy. W pozostałych miejscowościach wody opadowe odprowadzane są na teren.

8.6. Odprowadzenie ścieków sanitarnych

System kanalizacji sanitarnej z mechaniczno - biologiczną oczyszczalnią ścieków funkcjonuje jedynie w Brzostowie.

Oczyszczalnia o zdolności oczyszczania $Q_{\text{dmax}} = 100 \text{ m}^3/\text{d}$ składa się z :

- przepompowni ścieków,
- złoża Bioblok Mum 100,
- 2 poletek osadowych.

Pozwolenie wodnoprawne ważne jest do 7 grudnia 2004 r.

Na terenie Miasteczka Krajeńskiego istnieje krótkie odcinki kanalizacji sanitarnej wzdłuż następujących ulic:

- ul. Poniatowskiego - od przejazdu kolejowego do zlewni mleka,
- ul. Piotra Skargi od narożnika ul. Drzymały do ul. Kościuszki,
- od skrzyżowania ulic Poniatowskiego i Kościuszki do ul. Brzostowskiej.

Ścieki z gospodarstw domowych, wody opadowe oraz ścieki przemysłowe spływają do rowu głównego przepływającego przez wieś. W pozostałych wsiach ścieki bytowo-gospodarcze gromadzone są w zbiornikach przydomowych i wywożone do oczyszczalni oraz zagospodarowywane rolniczo.

8.7. Gospodarka odpadami stałymi

Gminę obsługuje specjalistyczna firma ALTVATER z Piły. Istniejące jeszcze „dzikie” wysypiska śmieci są likwidowane i rekultywowane.

9. Komunikacja

Komunikacyjną obsługę gminy w zakresie przemieszczania osób i towarów umożliwia system komunikacyjny, który składa się z następujących podsystemów:

- komunikacji drogowej (samochodowej i autobusowej),
- komunikacji rowerowej i pieszej,
- komunikacji kolejowej,
- komunikacji wodnej.

9.1. Komunikacja drogowa

9.1.1. Ogólna charakterystyka gminnej sieci drogowej

Sieć drogową gminy tworzy droga krajowa oraz drogi powiatowe i gminne. Z sieci drogowej korzysta komunikacja samochodowa w zakresie transportu towarów i osób oraz komunikacja autobusowa, która świadczy usługi w zakresie zbiorowych przewozów pasażerskich.

Niektóre elementy sieci drogowej mogą być przeznaczone także na obsługę komunikacji rowerowej i pieszej.

9.1.2. Opis gminnej sieci drogowej według kategorii dróg

Droga krajowa Nr 10 to międzyregionalna droga relacji Szczecin - Piła - Warszawa, umieszczona w wykazie dróg ekspresowych Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 roku.

Drogi powiatowe są oznaczone następująco:

- droga nr 29 404: Miasteczko Krajeńskie - Kaczory,
- droga nr 29 377: Miasteczko Krajeńskie - Białośliwie - Osiek nad Notecią,
- droga nr 29 376: Miasteczko Krajeńskie - Grabówno.
- droga nr 29 350: Grabówno - Wysoka,
- droga nr 29 349: Grabówno - Rudna,
- droga nr 29 378: Miasteczko Krajeńskie - Wolsko.

Drogi gminne, spośród których ważną rolę spełnia połączenie: Grabówno - Grabionna Okaliniec - Wysoka Mała.

9.1.3. Obciążenie ruchem gminnej sieci drogowej

Generalne badania ruchu przeprowadzone w 1995 roku dotyczyły w obszarze gminy drogi krajowej Nr 10, na której pomierzono wartości natężenia ruchu równą 5800 pojazdów umownych na dobę, z czego na pojazdy ciężarowe przypadła wartość 1100.

9.1.4. Obciążenie nawierzchni drogowej

W obszarze gminy do przenoszenia obciążenia nacisku pojedynczej osi pojazdu do 100 KN przystosowana jest tylko droga krajowa Nr 10.

9.1.5. Komunikacja autobusowa

Obsługę w zakresie przewozów pasażerskich realizuje w obszarze gminy Krajowa Spółdzielnia Komunikacyjna w Poznaniu oraz Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej z Piły.

9.2. Komunikacja rowerowa

Przez teren gminy, śladem drogi powiatowej nr 29 404 i 29 377, przebiega międzynarodowa, oznakowana trasa rowerowa Euro-Route R - 1, która stanowi przedłużenie istniejącego w Europie Zachodniej szlaku rowerowego o kierunku: Francja Holandia - Belgia - Niemcy. Po opuszczeniu granic Polski, trasa przez Kaliningrad i Sankt Petersburg ma w przyszłości dotrzeć do Moskwy.

W powiązaniach międzyregionalnych trasa R-1 łączy Ziemię Lubuską z Ziemią Nadnotecką, a także Pojezierzem Krajeńskim i Ziemią Chełmińską (Kostrzyn – Międzychód – Wieleń – Trzcianka – Piła – Miasteczko Krajeńskie – Osiek nad Notecią – Koronowo – Chełmno).

9.3. Komunikacja kolejowa

W układzie równoleżnikowym przebiega przez obszar gminy zelektryfikowana linia kolejowa z Piły przez Bydgoszcz do Torunia. Przystanek kolejowy znajduje się w Miasteczku Krajeńskim.

9.4. Komunikacja wodna

Południową granicę gminy wyznacza rzeka Noteć, która znajduje się w systemie połączeń wodnych Wisła – Noteć – Odra i może spełniać funkcję transportowo-turystyczną .

9.5. Uwarunkowania rozwoju komunikacji

Istniejący układ komunikacyjny warunkuje gminie utrwalenie ważnych powiązań zewnętrznych i odrębną obsługę wewnętrzną.

Powiązania zewnętrzne umożliwia gminie droga krajowa Nr 10 relacji Szczecin – Piła – Warszawa, która prowadzi ruch pojazdów o powiązaniach krajowych i międzynarodowych z przejść granicznych w Kołbaskowie, Lubieszynie i Świnoujściu. Droga ta przebiega przez północne obszary gminy przez Grabówno i Okaliniec.

Siedziba gminy – Miasteczko Krajeńskie, ma powiązanie z drogą Nr 10 w Grabównie poprzez 4 kilometrowy odcinek drogi powiatowej.

Komunikację na kierunku zachód – wschód uzupełnia zelektryfikowana linia kolejowa o znaczeniu krajowym. Najbliższa stacja węzłowa znajduje się w Pile.

Pośrednio, układ drogowy gminy, umożliwia dostęp do dróg krajowych i wojewódzkich w relacji północ – południe.

Powiązania z sąsiednimi gminami warunkuje korzystne usytuowanie w terenie dróg powiatowych. Miasteczko Krajeńskie posiada bezpośrednie połączenie z Kaczorami, Białośliwiem i Wysoką oraz pośrednie z Chodzieżą i Szamocinem.

Obsługę wewnętrzną gminy zapewnia promienisty układ dróg powiatowych, wzmocniony drogami gminnymi.

Atrakcyjne położenie gminy na styku północnej skarpy doliny Noteci, warunkuje rozwój turystycznych tras samochodowych, rowerowych i pieszych.

Niewykorzystane źródło rozwoju gospodarczego i uaktywnienia ruchu turystycznego stanowi rzeka Noteć.

IIA. UWARUNKOWANIA DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM DLA WYZNACZENIA PASA TECHNOLOGICZNEGO DWUTOROWEJ LINII WYSOKIEGO NAPIĘCIA 2X400kV

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Teren objęty zmianą przebiega przez sołectwa: Grabówno, Brzostowo, Grabionna, Okaliniec oraz Arentowo. Są to przede wszystkim tereny leśne – w części zachodniej, tereny łąk, upraw rolnych i sadów. W granicach pasa technologicznego nie znajduje się żadna zabudowa.

2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Obszar posiada urozmaiconą strukturę powierzchni, jednak w małym stopniu jest zagospodarowany urbanistycznie. Najcenniejszymi formami, tworzącymi ład przestrzenny są gęste skupiska leśne, które już podlegają ochronie.

3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Ukształtowanie terenu – pagórkowate, nierównomierne, o deniwelacji terenu w granicach 95-105 m n.p.m.

Przeważającą część obszaru stanowią pola uprawne, o klasie RIIfa, RIIfb, RIVa, RIVb, a więc tereny o bardzo wysokiej przydatności rolniczej. Niewielka część terenu to nieużytki, łąki (klasa bonitacyjna PsIII i PsIV) i sady. Zachodnia część terenu obejmuje lasy, które stanowią część większego kompleksu przyrodniczego, objętego ochroną. Jest to Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci, który obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełniącą funkcję korytarzy ekologicznych.

Teren objęty zmianą przecina aleję lipową, ujętą jako pomnik przyrody, usytuowaną przy drodze z Okalińca do Grabionnej, w pobliżu wsi Grabionna.

Na terenie występują jedynie pojedyncze rowy melioracyjne oraz stawy i oczka wodne, nie tworzą one istotnych ekosystemów. Obszar znajduje się w granicach trzech zlewni: Białośliwki, bezpośredniego kanału Noteci oraz Kanału Okaliniec.

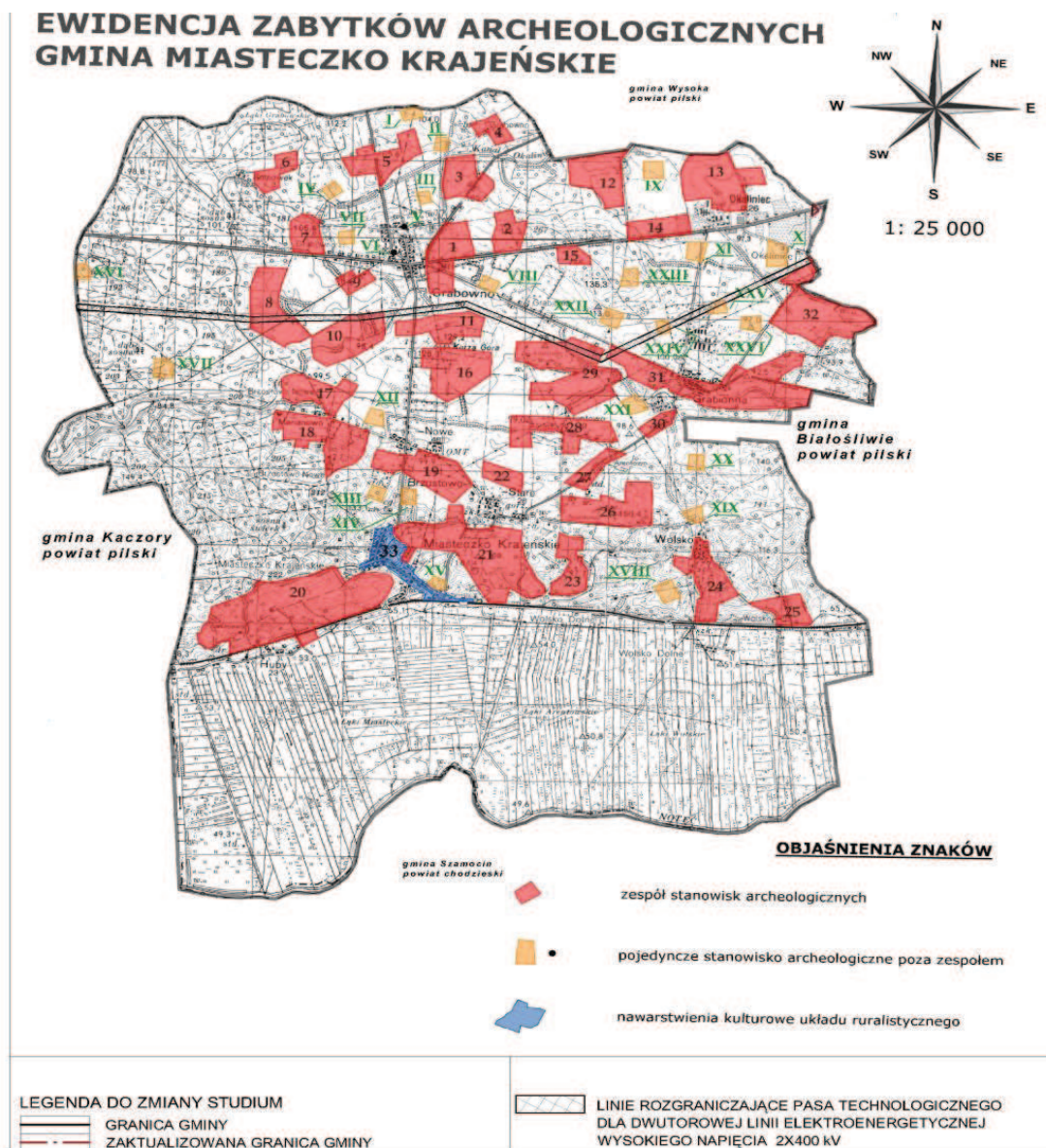
Na podstawie wyników pomiarów zawartych w „Rocznej ocenie stanu powietrza w woj. wielkopolskim za rok 2014”, opracowanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, stan powietrza pod kątem zdrowia ludzi w strefie do której należy gm. Miasteczko Krajeńskie był następujący: nie stwierdzono przekroczeń dwutlenku siarki w próbach 24-godzinnych (wszystkie strefy zaliczono do klasy A), nie stwierdzono również przekroczeń stężeń dwutlenku azotu (klasa A), na stanowisku pomiarowym w Pile stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej wartości pyłu PM-10 (klasa C), suma zawartości ołowiu i jego związków oraz kadmu i niklu w pyłe zawieszonym PM-10 na stanowisku w Pile nie przekroczyła dopuszczalnych norm (klasa A), natomiast stwierdzono przekroczenie poziomów benzo(a)pirenu (klasa C). Na żadnym ze stanowisk w województwie nie stwierdzono przekroczenia benzenu (klasa A). Nigdzie nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm tlenku węgla, jednakże najwyższe z odnotowanych stężeń było w Pile – 2790 µg/m³. W przypadku poziomów ozonu wszystkie strefy w woj. wielkopolskim zaliczono do klasy A. Podobne wyniki uzyskano w badaniach ukierunkowanych na ochronę roślin. Przekroczenia norm jakości powietrza mają w woj. wielkopolskim wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia pyłu zawieszonego PM-10 dotyczą wyłącznie okresu grzewczego. W związku z zarejestrowanymi przekroczeniami autorzy raportu sugerują konieczność opracowania programów ochrony powietrza.

Na terenie gm. Miasteczko Krajeńskie w rejonie objętym zmianą studium brak jest JCWP, natomiast spośród JCWPd występują części o numerach: 28 i 36. Jednolita część wód podziemnych „28” (PLGW650028) posiada ocenę stanu dobrą i jest niezagrożona pod względem ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych. Jednolita część wód podziemnych „36” (PLGW650036) posiada ocenę stanu dobry pod względem ilościowym, zły pod względem jakości i jest zagrożona pod względem ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych – długi okres poprawy jakości wód podziemnych, zależy od wprowadzenia programu działań naprawczych na powierzchni. Stan JCWPd jest bezpośrednio uzależniony od stanu SJCW i ograniczania presji z powierzchni. Po zastosowaniu działań osiągnięcie dobrego stanu jest możliwe do 2021r.

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Planowana linia energetyczna oraz jej pas technologiczny będzie przebiegać przez cztery zespoły stanowisk oraz dwa pojedyncze stanowiska archeologiczne. Położenie zespołów stanowisk oraz pojedynczych stanowisk archeologicznych przedstawia poniższa mapa oraz wykazy.

Źródło: Gminna ewidencja zabytków, opracowanie: Romualda Bartkowiak 12.11.2012 r

WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH W ZESPOŁACH, których fragmenty leżą w granicach korytarza dla linii 400kV

(opis według schematu: miejscowość, numer stanowiska w miejscowości, obszar AZP/numer stanowiska na obszarze)

ZESPÓŁ NR 8

GRABÓWNO, stan. 39, ob. AZP 37-28/69

GRABÓWNO, stan. 40, ob. AZP 37-28/70

GRABÓWNO, stan. 41, ob. AZP 37-28/71

GRABÓWNO, stan. 44, ob. AZP 37-28/74

ZESPÓŁ NR 10

GRABÓWNO, stan. 45, ob. AZP 37-28/75

BRZOSTOWO, stan. 1, ob. AZP 37-28/76

GRABÓWNO, stan. 46, ob. AZP 37-28/81

BRZOSTOWO, stan. 7, ob. AZP 37-28/84

BRZOSTOWO, stan. 1, ob. AZP 37-28/76

GRABÓWNO, stan. 65, ob. AZP 37-28/137

BRZOSTOWO, stan. 39, ob. AZP 37-28/138

ZESPÓŁ NR 29

ARENTOWO, stan. 19, ob. AZP 37-28/96

BRZOSTOWO, stan. 20, ob. AZP 37-28/102

ARENTOWO, stan. 18, ob. AZP 37-29/100

ARENTOWO, stan. 19, ob. AZP 37-29/101

ARENTOWO, stan. 21, ob. AZP 37-29/103

GRABIONNA, stan. 16, ob. AZP 37-29/104

ARENTOWO, stan. 20, ob. AZP 37-29/106

GRABIONNA, stan. 14, ob. AZP 37-29/108

GRABIONNA, stan. 19, ob. AZP 37-29/105

GRABIONNA, stan. 26, ob. AZP 37-29/107

GRABIONNA, stan. 18, ob. AZP 37-29/118

GRABIONNA, stan. 25, ob. AZP 37-29/119

ZESPÓŁ NR 31

GRABIONNA, stan. 4, ob. AZP 37-29/86

GRABIONNA, stan. 6, ob. AZP 37-29/87

GRABIONNA, stan. 10, ob. AZP 37-29/88

GRABIONNA, stan. 4, ob. AZP 37-29/89

GRABIONNA, stan. 3, ob. AZP 37-29/90

GRABIONNA, stan. 22, ob. AZP 37-29/109

GRABIONNA, stan. 12, ob. AZP 37-29/110

GRABIONNA, stan. 20, ob. AZP 37-29/111

GRABIONNA, stan. 13, ob. AZP 37-29/112

GRABIONNA, stan. 17, ob. AZP 37-29/113

GRABIONNA, stan. 27, ob. AZP 37-29/134

GRABIONNA, stan. 32, ob. AZP 37-29/148

GRABIONNA, stan. 33, ob. AZP 37-29/149

GRABIONNA, stan. 34, ob. AZP 37-29/150

WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH POZA ZESPOŁAMI, których fragmenty leżą w granicach korytarza dla linii 400kV:

Opis według schematu: Numer stanowiska na mapie, miejscowość, numer stanowiska w miejscowości, obszar AZP/numer stanowiska na obszarze

XXIV. GRABIONNA, stan. 29, ob. AZP 37-29/164

XXV. GRABIONNA, stan. 28, ob. AZP 37-29/162

Poza tym, brak elementów mogących stanowić istotną wartość kulturową, w tym z powodu braku zabudowy na terenie opracowania oraz w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Obszar zmiany nie posiada wartościowych punktów widokowych na panoramy krajobrazowo-kulturowe.

W przypadku zamiaru realizacji robót ziemnych lub dokonania zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, a które doprowadzić mogą do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego, konieczne jest przeprowadzenie badań archeologicznych. Wobec powyższego mają zastosowanie przepisy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

5. Warunki oraz jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

Istnieją miejsca, gdzie odległość przebiegu linii w stosunku do najbliższego skupiska zabudowy jest mniejsza niż 150 m (w miejscowości Grabionna), jednak odległość ta nie stanowi zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz mieści się poza pasem technologicznym, wyznaczającym teren bezpośredniego oddziaływania.

6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności (lub jej mienia).

7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Poza terenem lasu, nie występują bariery i ograniczenia dla rozwoju osadnictwa i infrastruktury technicznej. Ze względu na brak terenów zabudowanych, teren predysponowany dla rozwoju sieci infrastruktury technicznej.

8. Stan prawny gruntów

Tereny położone w granicach terenu objętego zmianą stanowią w większości własność prywatną. Zachodnia część obszaru – lasy – należy do Skarbu Państwa.

9. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Linia energetyczna przebiega przez Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci. Jest ona miejscem żerowania chronionych ptaków drapieżnych, min. orla krzykliwego, kani rudej i kani czarnej.

Wschodnia część korytarza krzyżuje się z aleją lipową, ujętą jako pomnik przyrody.

10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

W granicach pasa technologicznego linii elektroenergetycznej nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na terenie opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla. Zachodnia część obszaru położona jest w granicach głównego zbiornika wód podziemnych – czwartorzędowego.

Obszar objęty zmianą studium znajduje się w granicach dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: GZWP nr 127 (Trz) - Subzbiornik Złotów-Strzelce Krajeńskie (tylko zachodnia część obszaru) oraz GZWP nr 138 (Q) - Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka. Pierwszym poziomem wodonośnym na omawianym terenie jest nieużytkowy czwartorzędowy poziom wodonośny. Występuje on na głębokości od ok. 4 m ppt do ok. 8 m ppt. Poziom ten nie jest chroniony właściwie w sposób naturalny przed bezpośrednią infiltracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu do warstwy wodonośnej (jest on oddzielony od powierzchni terenu warstwą glin czwartorzędowych o miąższości od ok. 1 m do ok. 7 m). Natomiast czwartorzędowy poziom wodonośny o charakterze użytkowym występuje na głębokości od ok. 33 m ppt do ok. 48 m ppt. Poziom ten jest oddzielony od powierzchni terenu warstwami glin czwartorzędowych o miąższości od ok. 22 m do ok. 40 m. W związku z czym można uznać, że wody podziemne tego poziomu są chronione w sposób naturalny przed bezpośrednią migracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Planowany rodzaj inwestycji omawianego terenu, nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne, pod warunkiem zastosowania właściwych rozwiązań technicznych gwarantujących eliminację niebezpieczeństwa zanieczyszczenia środowiska gruntowego, a za jego pośrednictwem nieużytkowej i użytkowej warstwy wodonośnej.

12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

W granicach obszaru zmiany studium nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie ma również otworów wiertniczych, obszarów i terenów górniczych.

13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

Teren zmiany studium krzyżuje się z siecią wodociagową (BD80) relacji Grabówno – Miasteczko Krajeńskie, Grabówno – Grabionna (BD100) oraz Grabionna – Okaliniec (BD200), z linią energetyczną niskiego napięcia (z Grabówna w kierunku południowo-zachodnim).

Przez teren przebiegają drogi o znaczeniu lokalnym – droga powiatowa nr 29376 relacji Miasteczko Krajeńskie - Grabówno, oraz mniejsze relacji: Grabionna – Grabówno (połączenie z drogą krajową nr 10), drogi leśne.

W planach jest również realizacja obwodnicy Grabówna w ciągu drogi krajowej, której przebieg może znajdować się w granicach pasa technologicznego linii 400 kV.

Natężenie ruchu na drodze krajowej nr 10 Śmiłowo – Pobórka Wlkp., zgodnie z Generalnym Pomiarem Ruchu przeprowadzonym w 2010 r., wynosi 7 471 poj./dobę.

14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Obszar zmiany studium przeznacza się w całości pod inwestycję celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – przebieg linii elektroenergetycznej 400 kV oraz jej pasa technologicznego. Cel ten jest zgodny z planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego oraz z planem rozwoju Krajowej Elektroenergetycznej Sieci Przesyłowej.

15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Obszar nie znajduje się w strefie ryzyka zagrożenia powodzią.

IIB. UWARUNKOWANIA DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM 2018 – LINIA ELEKTROENERGETYCZNA 110 kV PIŁA KRZEWINA – MIASTECZKO KRAJEŃSKIE

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Obszar planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie wraz z pasem technologicznym obejmuje tereny położone w obrębach ewidencyjnych Miasteczko Huby, Brzostowo i Miasteczko Krajeńskie. Obszar opracowania jest obecnie w większości niezainwestowany. Jedynie w granicach miejscowości gminnej, w rejonie stacji kolejowej, zlokalizowane są dwa tereny zabudowy usługowej. W części południowo-zachodniej obejmują one przede wszystkim łąki i nieużytki (ŁIV, ŁV, N) poprzecinane licznymi rowami melioracyjnymi, natomiast w części północno-wschodniej stanowią grunty orne i sady (RIIIb, RIVa). Sąsiedztwo obszaru stanowią przede wszystkim tereny rolnicze i tereny użytków zielonych.

W granicach obszaru zlokalizowane są liczne elementy sieci infrastruktury technicznej. Od strony północno-wschodniej obszar przylega bezpośrednio do terenu GPZ Miasteczko Krajeńskie, z którego odchodzi istniejąca linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Przez poszczególne fragmenty obszaru opracowania przebiegają ponadto linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV i niskiego napięcia 0,4 kV, a także sieci wodociągowe i kanalizacyjne, głównie w rejonie miejscowości gminnej.

W obecnie obowiązującym Studium obszar został określony jako łąki, grunty I-III i grunty pozostałe. Obszar nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Zasadniczym celem zmiany Studium 2018 w odniesieniu do wymogów ochrony ładu przestrzennego jest uzupełnienie istniejących kierunków zagospodarowania przestrzennego o lokalizację planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie wraz z pasem technologicznym, wynikającą z potrzeby dostosowania jego ustaleń do obecnych potrzeb inwestycyjnych związanych z realizacją inwestycji celu publicznego.

Podstawowym wymogiem ochrony ładu przestrzennego staje się wkomponowanie planowanej budowy linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie w istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną poprzez wytrasowanie przebiegu inwestycji wraz z pasem technologicznym, uwzględniającego aktualny sposób zagospodarowania i użytkowania terenów.

Podstawowym warunkiem realizacji wyznaczonych kierunków zagospodarowania przestrzennego winno być sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uszczegóławiającego rozwiązania przyjęte w zmianie Studium 2018.

3. Stan środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

Według podziału Polski J. Kondrackiego na krainy fizyczno-geograficzne obszar objęty zmianą Studium 2018 jest położony w obrębie mezoregionu Pojezierze Krajeńskie (314.69), należącego do makroregionu Pojezierza Południowopomorskiego (314.6-7), oraz mezoregionu Dolina Środkowej Noteci (315.34) należącego do makroregionu Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (314.3).

Obszar objęty zmianą Studium 2018 w części północno-wschodniej stanowi fragment wysoczyzny rozciągającej się na północ od krawędzi erozyjnej Pradoliny Noteci, tworzącej urozmaiconą powierzchnię młodoglacjalną. W obrębie obszaru wyróżnić można przede wszystkim wysoczyznę morenową falistą oraz wzgórze morenowe o wysokościach wynoszących od 82 do 86 m. n.p.m. W części południowo-zachodniej obszar stanowi natomiast Pradolinę Noteci, a przede

wszystkim terasę dolną położoną na wysokości 49-54 m n.p.m.

Obszar objęty zmianą Studium 2018 położony jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej zwanej Waleń Pomorsko-Kujawskim. Budują go głównie utwory jury z położonymi na nich miejscami osadami kredy oraz trzeciorzędu. Utwory trzeciorzędu starszego to głównie tzw. ility toruńskie eocenu, wykształcone w postaci ilów, mułów ciemno-szarych mikowych, mułowców szaropopielatych oraz łupków ilastych, lokalnie z wkładkami piasków. Miąższość eocenu wynosi 15-20 m. Osady oligocenu reprezentowane są przez piaski ciemnozielone z glaukonitem, miejscami z domieszką żwiru, wkładkami mułowców ciemno-szarych i mułków. Ogólna miąższość tych osadów dochodzi do 40 m, a lokalnie nie występują. Osady młodszego trzeciorzędu to głównie piaski drobne, lokalnie średnie i grube. Występują one często z pyłem węgla brunatnego. Są one przewarstwione mułkami, ilami szarymi, węglem brunatnym. Miąższość utworów piaszczystych wynosi średnio kilka – kilkanaście metrów. Strop miocenu występuje średnio na wysoczyźnie na głębokości 55-80 m (lokalnie 50 i 100 m), w pradolinie Noteci ok. 30-40 m. Najmłodsze osady trzeciorzędu to tzw. ility poznańskie pliocenu, wykształcone jako ility szarozielone i rdzawobrunatne z barwnymi plamami, plastyczne oraz mułki szaroniebieskie i szarozielone, miejscami piaszczyste, lokalnie pyły. Ogólna miąższość wynosi 20-30 m, lokalnie ok. 10 m n.p.m. Ich strop zalega na głębokości 45-75 m. Czwartorzęd reprezentują utwory plejstoceny i holoceny. Wysoczyzna morenowa zbudowana jest z osadów czwartorzędowych. Są to głównie gliny zwałowe przedzielone piaskami, ilami, mułkami. Miąższość glin waha się w granicach kilkudziesięciu metrów. Miąższość warstw piaszczystych wynosi zwykle 10 -25 m, lokalnie 5-7 i 40 m. Miąższość całego kompleksu utworów plejstoceny wynosi 46-90 m, miejscami przekracza 100 m. Osady wypełniające pradolinę to głównie piaski i żwiry akumulacji wodnolodowcowej i piaski rzeczne, o miąższości 20-30 m, lokalnie 10 i 40 m, w tym utworów organicznych 3-10 m. Podścielone są one utworami trzeciorzędowymi pliocenu lub miocenu, lokalnie gliną morenową zlodowacenia środkowopolskiego lub ilami i mułkami interglacjalu eemskiego. Najmłodsze utwory holoceny zalegają w dolinach rzecznych i pradolinie Noteci oraz w zagłębieniach bezodpływowych. Są to mady i piaski rzeczne oraz torfy i gytie, które pokrywają niemal całkowicie obszar pradoliny. Mady wykształcone są w postaci piasków gliniastych, glin pylastych, pyłów i ilów. Miąższość mad i piasków jest rzędu 5-10 m, torfów (w pradolinie) 2-10 m.

Obszar położony jest w zlewni własnej Noteci. Wyznacza ją pewny dział wodny IV rzędu, biegnący po powierzchni wysoczyzny. Na powierzchni wysoczyzny wody podziemne zalegają na głębokości od 2 do 5 m p.p.t., w strefie przykrawędziowej od 5 do 10 m p.p.t., a w Dolinie Noteci od 0,5 do 1,5 m p.p.t. Obszar opracowania położony jest w granicach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 127 o nazwie Subzbiornik Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie oraz nr 138 o nazwie Pradolina Toruń-Eberswalde (Noteć).

Obszar objęty opracowaniem położony jest w granicach JCWP „Noteć od Kcynki do Gwdy” stanowiącej silnie zmienioną część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan JCWP określono jako zły. Przyczyną zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego) jest brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występują presje: przemysłowa, komunalna i hydromorfologiczna. W programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy Prawo wodne, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. Wdrożenie skutecznych i efektywnych działań naprawczych wymaga szczegółowego rozpoznania wpływu zidentyfikowanej presji i możliwości jej redukcji. W bieżącym cyklu planistycznym dokonano rozpoznania potrzeb w zakresie przywrócenia ciągłości morfologicznej w kontekście dobrego stanu ekologicznego JCWP. W programie działań

zaplanowano działanie „wariantowa analiza sposobu udroźnienia budowli piętrzących na cieku Noteć wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej” obejmujące szczegółową analizę lokalnych uwarunkowań, mającą na celu dobór optymalnych rozwiązań technicznych. Wdrożenie konkretnych działań naprawczych będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu wyżej wymienionych analiz. W 2016 r. przeprowadzono ocenę stanu JCWP w punkcie pomiarowo-kontrolnym „Noteć – Milcz”. W wyniku pomiarów dla wód Noteci wykazano umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego.

Obszar objęty zmianą Studium 2018 położony jest w granicach JCWPd nr 35. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 35 określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 r. w punkcie pomiarowym w miejscowości Prawomyśl (gmina Kaczory) w granicach JCWPd nr 35 wykazano IV klasę jakości.

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 występują w większości grunty sklasyfikowane jako łąki, pastwiska i nieużytki (ŁIV, ŁV, N) oraz grunty orne (RIIIb, RIVa).

Zanieczyszczenia powietrza są związane głównie z szlakami komunikacyjnymi, emisją zanieczyszczeń na skutek opalania kotłowni stałymi nośnikami energii jak węgiel i koks, a także nielegalnym spalaniem odpadów i epizodycznym wypalaniem pól oraz poboczy dróg. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2016 dla strefy wielkopolskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia wskazują jedynie na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} i PM₁₀ (klasa C), poziomu docelowego benzo(a)pirenu (klasa C) i celu długoterminowego ozonu (klasa D2). W odniesieniu do poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu oraz poziomu docelowego dla ozonu, a także w kryterium ochrony roślin w odniesieniu do dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu, nie wykazano przekroczeń (klasa A).

W granicach obszaru objętego zmianą Studium 2018 występuje krajobraz typowo rolniczy z elementami napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia.

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W granicach obszaru objętego zmianą Studium 2018 zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków – obszar AZP 38-28/23.

5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz określone przez audyt krajobrazowy granice krajobrazów priorytetowych

Na obszarze województwa wielkopolskiego nie obowiązuje audyt krajobrazowy.

6. Warunki i jakości życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

Spośród dziedzin i zagadnień kształtujących warunki i jakość życia mieszkańców, wymienić należy przede wszystkim te, których kształtowanie podlega kompetencjom samorządu lokalnego związanym z gospodarowaniem przestrzenią.

Na mocy obowiązującej ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należą m. in. sprawy z zakresu: ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody, gospodarki wodnej, gminnych dróg, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, lokalnego transportu zbiorowego, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, gminnego budownictwa mieszkaniowego, edukacji publicznej, kultury, ochrony zabytków, kultury fizycznej i turystyki, zieleni gminnej, porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności

publicznej, czy polityki prorodzinnej.

Czynniki te, w zakresie dotyczącym przedmiotowego obszaru, omówione zostały w poszczególnych punktach zmiany Studium 2018 zarówno w odniesieniu do istniejących uwarunkowań, jak i kierunków ich kształtowania. Ponadto aktualność zachowują te zapisy, które odnoszą się w omawianym zakresie do ogólnych uwarunkowań i kierunków wskazanych dla całej gminy w pierwotnie uchwalonym Studium.

7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 nie występują elementy zagrażające bezpieczeństwu ludności i jej mienia, wyłączając czynniki losowe naturalne i spowodowane działalnością człowieka.

8. Potrzeby i możliwości rozwojowych gminy

Stworzenie korzystnych warunków zamieszkania na terenie gminy wymaga m.in. zapewnienia niezawodności dostaw energii elektrycznej. Budowa linii 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie umożliwi odprowadzenie w kierunku Piły oraz w kierunku Wyrzyska energii z jednostek wytwórczych planowanych do przyłączenia na napięciu 110 kV i 15 kV w stacji 110/15 kV Miasteczko Krajeńskie. Spowoduje to także znacznie zwiększenie bezpieczeństwa pracy sieci 15 kV i 0,4 kV zasilanej bezpośrednio ze stacji 110/15 kV Miasteczko Krajeńskie, ponieważ zamknięty zostanie pierścień w sieci 110 kV pomiędzy Piłą a Bydgoszczą. Obszar objęty zmianą Studium 2018, ze względu na przebieg poza terenami leśnymi i terenami przeznaczonymi pod zabudowę, posiada korzystne uwarunkowania dla lokalizacji planowanej inwestycji.

Ze względu na specyfikę zakresu przedmiotowego zmiany Studium 2018, której celem jest wyznaczenie przebiegu planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie wraz z pasem technologicznym na odcinku położonym w gminie Miasteczko Krajeńskie, brak jest uzasadnienia dla przeprowadzenia analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem prognozy demograficznej, oceny możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy oraz bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę dla określenia maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę. Celem zmiany Studium 2018 jest umożliwienie realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym określonej w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Planowana budowa linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie realizowana będzie przez spółkę Enea Operator. Tym samym nie ma konieczności określania możliwości finansowania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, które pozwolą na zaspokojenie potrzeb inwestycyjnych.

9. Stan prawny gruntów

Grunty położone w granicach obszaru objętego zmianą Studium 2018 stanowią w większości własność prywatną, jedynie w granicach działek drogowych i kolejowych występują grunty stanowiące własność jednostek samorządu terytorialnego i Skarbu Państwa.

10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Obszar objęty zmianą Studium 2018 położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci”, utworzonego na podstawie uchwały Nr IX/6/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. U. Woj. Pilskiego Nr 11, poz. 95) oraz podtrzymanego rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. U. Woj. Pilskiego Nr 13, poz. 83).

Ponadto większa część obszaru objętego zmianą Studium 2018 wchodzi w skład obszaru specjalnej ochrony (OSO) Natura 2000 „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego”

PLB300001 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (OZW) „Dolina Noteci” PLH300004. Dla obszaru Natura 2000 „Dolina Noteci” obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2014 r., poz. 2924) i zarządzenie z dnia 24 listopada 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2015 r. poz. 7256).

11. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

Obszar objęty zmianą Studium 2018 położony jest w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 127 o nazwie Subzbiornik Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie oraz nr 138 o nazwie Pradolina Toruń-Eberswalde (Noteć). W jego granicach nie występują natomiast udokumentowane złoża kopalin.

13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 nie wyznaczono terenów górniczych.

14. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

Dostępność komunikacyjną obszaru objętego zmianą Studium 2018 zapewniają drogi wewnętrzne i dojazdy do pól położonych w obrębie obszaru.

Obszar położony jest w rejonie uzbrojonym w sieci infrastruktury technicznej. W granicach obszaru zlokalizowane są liczne elementy sieci infrastruktury technicznej. Od strony północno-wschodniej obszar przylega bezpośrednio do terenu GPZ Miasteczko Krajeńskie, z którego odchodzi istniejąca linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Przez poszczególne fragmenty obszaru opracowania przebiegają ponadto linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV i niskiego napięcia 0,4 kV, a także sieci wodociągowe i kanalizacyjne, głównie w rejonie miejscowości gminnej.

Gospodarka odpadami prowadzona jest zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie.

15. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018, jako zadanie służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wskazuje budowę linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie.

16. Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej

Obszar objęty zmianą Studium 2018 znajduje się poza obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi, w tym obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

III. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU GMINY

1. CEL PODSTAWOWY ROZWOJU

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ ZRÓWNOWAŻONY I WIELOFUNKCYJNY ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY.

2. CELE STRATEGICZNE

Jako cele strategiczne, zapewniające spełnienie celu głównego, uznaje się:

- 1) powstrzymanie degradacji i działanie w celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego jako warunku zrównoważonego rozwoju gminy,
- 2) dążenie do osiągnięcia maksymalizacji ładu społecznego, ładu gospodarczego i ładu przestrzennego

3. ZADANIA, JAKO SPOSOBY OSIĄGNIĘCIA CELÓW

3.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego wymaga:

- 1) ochrony prawnej zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- 2) dostosowania poziomu emisji i stanu środowiska do norm Unii Europejskiej,
- 3) rekultywacji terenów zdegradowanych,
- 4) zalesianie i zadrzewianie nieużytków,
- 5) edukacji ekologicznej oraz wspomagania społecznych ruchów ekologicznych,
- 6) rozwijania funkcji terenów zgodnych z predyspozycjami środowiska,
- 7) prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami przyrodniczymi,
- 8) odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej.

3.2. Osiągnięcie ładu społecznego wymaga:

- 1) akceptacji mieszkańców dla działalności z zakresu ochrony środowiska,
- 2) integracji społeczności lokalnej poprzez kulturę, sport i rekreację,
- 3) sprawnego systemu oświaty w gminie,
- 4) dobrej opieki medycznej i socjalnej.

3.3. Osiągnięcie ładu gospodarczego wymaga:

- 1) zapobiegania bezrobociu,
- 2) stworzenia dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości,
- 3) wykorzystania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej dla rozwoju gospodarczego gminy,
- 4) rozwoju usług z zakresu przetwórstwa rolno-spożywczego,
- 5) rozwoju agroturystyki, turystyki wiejskiej i kwalifikowanej oraz uruchomienie ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych,
- 6) wykorzystania istniejących bogactw naturalnych,
- 7) przekształcenia istniejącej bazy obsługi rolnictwa w ośrodki aktywizacji gospodarczej gminy,
- 8) wsparcia instytucjonalnego, doradczego i finansowego programu przekształcania gospodarstw rolnych.

3.4. Osiągnięcie ładu przestrzennego wymaga:

- 1) wyznaczenia terenów rozwojowych,
- 2) harmonijnego kształtowania struktury osadniczej z zachowaniem wartości kulturowych i przyrodniczych,
- 3) ograniczenia zabudowy rozproszonej,
- 4) poprawy dostępności mieszkańców gminy do jednostek osadniczych przez modernizację sieci drogowej,
- 5) wyposażenia terenów zabudowanych i preferowanych do zabudowy w sieć infrastruktury technicznej.

IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA I POLITYKA PRZESTRZENNA

1. KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

1.1. Ochrona środowiska przyrodniczego

1.1.1. Kierunki ochrony obszarów i obiektów przyrodniczych objętych ochroną prawną.

Gmina Miasteczko Krajeńskie ma na znacznej powierzchni przekształcone środowisko przyrodnicze. Najbardziej naturalną formę zachowała rzeźba terenu. Najistotniejsze przekształcenia środowiska przyrodniczego to:

1. wylesienie znacznych terenów pod uprawy rolne,
2. ukształtowanie się sieci osadniczej,
3. regulacja stosunków wodnych,
4. budowa linii komunikacyjnych, szczególnie drogi nr 10 Szczecin - Płońsk i linii kolejowej Piła - Bydgoszcz.

Kierunki działania muszą mieć na celu zachowanie istniejących w środowisku przyrodniczym warunków oraz poprawę stanu środowiska na terenach, które zostały zdegradowane.

W zagospodarowaniu przestrzennym ochrona środowiska przyrodniczego zostanie zapewniona przez:

- ⇒ rozwój infrastruktury technicznej gwarantujący eliminację zagrożeń dla środowiska przyrodniczego,
- ⇒ stosowanie zasad zagospodarowania obszarów chronionego krajobrazu zgodnie z przepisami prawa miejscowego,
- ⇒ prawną ochronę przyrody obszarów i obiektów objętych ochroną,
- ⇒ ograniczenie lub ustalenie zakazu zabudowy obszarów przyrodniczych w szczególności łąk i lasów.

Obszary chronionego krajobrazu

Kierunki zagospodarowania przestrzennego powinny w obrębie obszaru chronionego krajobrazu na terenach niezabudowanych być dostosowane do zasad zawartych w Rozporządzeniu nr 5/98 Wojewody Piłskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim (Dz. U. Woj. Piłskiego Nr 13 poz. 83 z dnia 16 czerwca 1998 r. i Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 14 poz. 246 z dnia 31 marca 1999 r.), a w szczególności uwzględniać:

- zakaz budowy zakładów przemysłowych, których produkcja oparta jest o surowce przywożone spoza województwa oraz lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska, zakaz lokalizowania wielkotowarowych form hodowlanych większych od 300 dużych jednostek przeliczeniowych i form bezściołowych oraz gnojowicowania użytków rolnych,
- zakaz lokalizowania budynków na gruntach leśnych oraz w odległości mniejszej niż 100 m od brzegów jezior i rzek,
- zakaz zmiany sposobu użytkowania gruntów ornych IV i wyższych klas bonitacyjnych z wyjątkiem niezbędnego minimum na potrzeby mieszkaniowe miejscowej ludności, rozwój jednostek osadniczych w oparciu o istniejący system osadniczy i ograniczanie zabudowy rozproszonej,
- ochronę walorów naturalnych środowiska przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem krajobrazu.

Na obszarach chronionego krajobrazu nadrzędnym celem jest ochrona środowiska, dlatego rozwój gospodarczy powinien być ukierunkowany na te gałęzie, które wynikają z naturalnej predyspozycji terenu: gospodarka leśna i rolna, rybactwo, turystyka i wypoczynek. Rozwój przemysłu i urbanizacji winien być ograniczony do niezbędnego minimum uzasadnionego potrzebami miejscowej ludności i opartego na

wykorzystaniu miejscowych zasobów. Obowiązywać winna wzmożona ochrona czystości wód, powierzchni ziemi i powietrza.

W celu zapewnienia obszarom chronionego krajobrazu ochrony i dostosowania do niej gospodarki należy je uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego jako ich integralną część.

Pomniki przyrody

Ochronę istniejącym pomnikom przyrody (wykaz w punkcie 4.1. w części II dot. uwarunkowań) zgodnie z obowiązującymi przepisami zapewni przestrzeganie ustanowionych następujących zakazów:

- wycinania, niszczenia lub uszkodzenia drzew
- zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści
- wchodzenia na pomniki przyrody
- zanieczyszczania terenu i stosowania środków chemicznych oraz wzniesienia ognia w pobliżu drzew,
- zmiany stosunków wodnych,
- umieszczania tablic, napisów i innych znaków za wyjątkiem tablic i znaków związanych z ochroną pomnika.

Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie istnieją inne obiekty przyrodnicze zasługujące na ochronę indywidualną przez uznanie ich za pomniki przyrody, min. w parkach podworskich.

Środowisko przyrodnicze gminy Miasteczko Krajeńskie stwarza warunki do bytowania dla chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Pomimo częściowego rozpoznania istniejącej flory i fauny na części obszaru gminy obejmującego tereny leśne w ramach opracowania planów urządzania lasu oraz części doliny Noteci, duża część gminy wymaga opracowania inwentaryzacji przyrodniczej. Władze gminy powinny stwarzać warunki dla lepszego rozpoznania środowiska przyrodniczego gminy m.in. przez pomoc przy organizowaniu studenckich obozów naukowych.

Poznane już siedliska roślin chronionych i ostoje zwierząt chronionych należy zachować w stanie gwarantującym ich dalsze bytowanie. Wymaga to w szczególności zachowania istniejących warunków wodnych, istniejącego nasłonecznienia i warunków glebowych.

Zagospodarowanie gminy Miasteczko Krajeńskie nie powinno stwarzać barier dla przemieszczania się dziko żyjących zwierząt.

1.1.2. Ochrona środowiska wodnego

W celu zapewnienia środowisku wodnemu odpowiedniej ochrony kierunki działania powinny być następujące:

- ustanowienie zgodnie z przepisami stref ochronnych dla ujęć wody podziemnej, zapewnienie ochrony wód Głównym Zbiornikom Wód Podziemnych m. in. przez eliminowanie zanieczyszczeń mogących do nich przeniknąć;
- doprowadzenie do poprawy czystości wód powierzchniowych posiadających aktualnie gorsze klasy czystości wód od planowanych;
 - uporządkowanie gospodarki ściekowej polegającej na właściwym oczyszczeniu ścieków komunalnych i przemysłowych;
 - oczyszczenie wód deszczowych przez budowę kanalizacji deszczowej zakończonej urządzeniami oczyszczającymi;
 - ochronę wód przed ściekami pochodzącymi z rolnictwa: gnojowicą i odciekami z obornika (właściwe rozdeszczowywanie, budowa płyt obornikowych);
 - likwidacja lub przynajmniej ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i gruntowych z powierzchni użytkowanej rolniczo przez właściwe stosowanie nawozów i środków ochrony roślin.

Do zadań w zakresie poprawy środowiska wodnego jest powiększenie zasobów wód powierzchniowych i oszczędne gospodarowanie zasobami wód podziemnych. Gmina Miasteczko Krajeńskie nie ma warunków do dużego powiększenia zasobów wód powierzchniowych. W programie małej retencji do

2015 r. planowana jest budowa tylko jednego zbiornika o powierzchni 2 hektarów i całkowitej pojemności 30 tys.m³.

1.1.3. Kierunki działań dla ochrony gleb i powierzchni ziemi oraz wykorzystania surowców mineralnych

Powierzchnia ziemi, a w szczególności gleby stanowią pomost pomiędzy przyrodą nieożywioną i ożywioną, dlatego ochrona i zagospodarowanie tych elementów środowiska przyrodniczego stanowi ważne zagadnienie. Obowiązek ochrony gleb wynika z Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z 9 lutego 1995 r. (Dz. U. Nr 115 poz. 78) i nowelizacji tej ustawy z dnia 22 maja 1997 r. (Dz. U. Nr 60 poz. 370), z których wynika, że na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczyć gleby oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej.

Jakość gleb w gminie Miasteczko Krajeńskie jest średnia, dlatego ochroną powinny być objęte gleby III klasy bonitacyjnej, które stanowią 25,86% użytków rolnych.

Ochrona gruntów w gminie polegać będzie na ograniczaniu lub eliminowaniu ich degradacji przez odpowiednie użytkowanie i zabiegi agrotechniczne, zakładanie zadrzewień śródpolnych, pasów zieleni izolacyjnej przy drogach, aby ograniczyć negatywny wpływ zanieczyszczeń komunikacyjnych na jakość gleb i upraw roślinnych. Glebom użytkowanym rolniczo zapewniać się będzie optymalne warunki powietrzno-wodne poprzez regulacje odpływu wody, zachowanie torfowisk i śródpolnych oczek wodnych, a także przez okresowe nawadnianie. Część terenów o najsłabszych glebach przeznaczać się będzie pod zalesianie, gdyż produkcja rolna jest tam nieopłacalna, a stosowane ewentualne wysokie nawożenie, szczególnie nawozami sztucznymi, prowadzi w konsekwencji do degradacji gleb i skażenia wód.

Tereny zdegradowane np. przez eksploatację powierzchniową powinny zostać zrehabilitowane i przeznaczone na cele gospodarcze.

Eksploatację kopalin należy prowadzić zgodnie z zatwierdzonym i aktualnym projektem zagospodarowania złoża i planem ruchu zakładu górniczego.

Gmina Miasteczko Krajeńskie nie jest zasobna w surowce mineralne, piaszczysto żwirowe, ale posiada duże złoża ilów, torfów, a szczególnie kredy jeziornej.

Rekultywacji wymagają tereny „dzikich” wysypisk, występujące w wielu miejscowościach.

1.1.4. Ochrona powietrza atmosferycznego

Powietrze atmosferyczne jest nośnikiem wielu zanieczyszczeń na bardzo duże odległości. Stan czystości powietrza atmosferycznego wpływa na jakość życia, a także na wyniki ekonomiczne z dziedzin gospodarczych ściśle związanych ze środowiskiem, takich jak: rolnictwo, leśnictwo, turystyka.

Na stan czystości powietrza atmosferycznego w gminie Miasteczko Krajeńskie mają wpływ zanieczyszczenia migrujące z zewnątrz, nieraz z bardzo dużych odległości oraz zanieczyszczenia lokalne. Stan czystości powietrza w gminie można uznać za dobry, gdyż nie ma przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Do zadań na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie należy nie dopuszczenie do pogorszenia się stanu czystości powietrza atmosferycznego w skali ogólnej oraz poprawę stanu w niektórych rejonach gminy.

Poprawę tą można uzyskać poprzez:

- upłynnienie ruchu pojazdów na drogach zagospodarowania terenów wzdłuż dróg zielenią,
- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery z kotłowni lokalnych i zakładów przemysłowych
- zmniejszenie tzw. emisji niskiej z gospodarstw domowych poprzez spalanie lepszych gatunków węgla, zwiększanie korzystania z gazu i energii elektrycznej, nie spalanie odpadów i nie wypalanie traw i chwastów,
- zakładanie pasów zieleni izolacyjnej przy uciążliwych obiektach: wysypisku odpadów, oczyszczalniach ścieków, przepompowniach ścieków, fermach hodowlanych itp.

Zagospodarowanie terenów powinno zapewnić głównie na terenie Miasteczka Krajeńskiego i Brzostowa korzystne warunki dla przewietrzania terenu, szczególnie tam, gdzie istnieje zagrożenie

powstania nadmiernego poziomu tak zwanej emisji niskiej, co ma często miejsce w osiedlach domków jednorodzinnych oraz na terenach mieszkaniowo - rzemieślniczych z zastosowaniem tradycyjnego ogrzewania węglem.

1.1.5. Ochrona biosfery.

Najbardziej cenne obiekty przyrodnicze wchodzące w skład biosfery objęte są ochroną szczególną, której sposób określony został w punkcie 1.1.

Do dalszych zadań należy:

- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planami urządzania lasów,
- utrzymanie pożądanego składu drzewostanów na poszczególnych siedliskach leśnych,
- zachowanie istniejących zadrzewień,
- zwiększanie powierzchni terenów zadrzewionych i zakrzewionych w obrębie terenów zabudowanych, wśród pól i na terenach zdegradowanych,
- utrzymanie naturalnych zbiorowisk roślinnych na terenach nieprzydatnych gospodarczo tj. na terenach podmokłych m. in. przez zachowanie szuwarów nadbrzeżnych itp., które są ostoją świata zwierzęcego,
- zachowanie różnorodności biologicznej wynikającej z lokalnych predyspozycji środowiska,
- dostosowanie gospodarki łowieckiej do pojemności łowisk (obwodów łowieckich),
- zwiększenie lesistości gminy przez zalesianie terenów nieprzydatnych i mało przydatnych dla rolnictwa,
- ochrona lasów przed gradacją szkodników,
- ochrona przeciwpożarowa terenów leśnych,
- prowadzenie działań prowadzących do nie wypalania traw, głównie przez uświadamianie o ich szkodliwości dla środowiska roślin i zwierząt.

1.2. Ochrona krajobrazu kulturowego.

Coraz częściej w metodach ochrony konserwatorskiej odchodzi się od wyłącznej ochrony tzw. zabytków nieruchomych dążąc również do zachowania i ochrony szeroko rozumianych walorów krajobrazu kulturowego danego terenu. Krajobraz kulturowy, obejmujący obszary i struktury przestrzenne integralnie związane z obiektami zabytkowymi, stanowi istotny element tożsamości, świadczący o ciągłości działalności i dorobku lokalnej społeczności. Ochrona krajobrazu kulturowego powinna polegać głównie na zachowaniu zabytkowego stanu istniejącego oraz na zasadzie kontynuacji cech przestrzennych decydujących o wartości danego układu urbanistycznego, jego kompozycji i zabudowy. Znacząca dla tożsamości krajobrazu kulturowego pozostaje również ochrona krajobrazu naturalnego, związanego przestrzennie z historycznym założeniem. Ochrona ta w praktyce dotyczy zachowania historycznej formy i sposobu użytkowania takich terenów jak: rozłogi pól, układ dróg, miedz, zadrzewień śródpolnych, alej, szpalerów, grobli i stawów, przebiegu cieków wodnych. Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie niezwykle ważnym elementem krajobrazu pozostaje mocno zróżnicowana konfiguracja terenu, będąca pozostałością moreny czołowej oraz biegnąca szerokim pasem pradolina Noteci. Determinują one w dużym stopniu charakter historycznego osadnictwa.

Niezwykle znaczący dla krajobrazu kulturowego gminy Miasteczko Krajeńskie pozostaje również fakt występowania dużej liczby historycznych zabudowań wiejskich objętych ochroną konserwatorską. Zabudowa, zurbanizowana i rozproszona, pozostaje zawsze w ścisłym związku z otoczeniem, tworząc przestrzeń kulturowo-krajobrazową. Dlatego też istotą przekształceń obszarów zurbanizowanych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie powinno być zachowanie właściwej skali i charakteru zabudowy. Forma architektoniczna projektowanych nowych zagród oraz rozbudowa już istniejących nie powinna stanowić elementu dysharmonijnego; poddana szczególnym zasadom kształtowania powinna nawiązywać do tradycyjnej wiejskiej architektury, do historycznego typu niskiego domu nakrytego dachem dwuspadowym. Wiejska architektura powinna harmonizować z przestrzenią krajobrazu rolniczego i chronić jego pejzaż.

2. KIERUNKI ROZWOJU PRODUKCJI ROLNEJ I LEŚNEJ

2.1. Gospodarka rolna

Podstawową funkcją gminy powinno pozostać rolnictwo i związane z nim sadownictwo. Decydują o tym warunki naturalne środowiska przyrodniczego wyrażone średnim a lokalnie dobrym wskaźnikiem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, na który składają się:

- dobra średnia jakość gleb,
- szczególnie dobre warunki agroklimatyczne,
- wysoki poziom kultury rolnej.

Gmina Miasteczko Krajeńskie jest gminą typowo rolniczą. Warunki glebowo-klimatyczne sprzyjają wysokiej produkcji roślinnej. Praktycznie bez ograniczeń mogą być uprawiane rośliny towarowe i pastewne. Średnie plony zbóż osiągane na terenie gminy są nieco wyższe od średniej krajowej. Niższe natomiast plony uzyskuje się w produkcji rzepaku, ziemniaków i buraków cukrowych. Produkcja pasz na potrzeby chowu i hodowli zwierząt oparta jest na dużym udziale trwałych użytków zielonych w strukturze użytków rolnych. Produkcja zwierzęca stoi na średnim poziomie. Wskaźniki jej intensywności stawiają gminę Miasteczko Krajeńskie nieco poniżej średniej dla powiatu pilskiego. Szczególnie obsada bydła ze względu na duży areal łąk w dolinie Noteci powinna zostać znacznie zwiększona

Brak przemysłu i czyste środowisko powinny sprzyjać rozwojowi produkcji żywności metodami ekologicznymi oraz rozwojowi agroturystyki. Gospodarstwa charakteryzuje wysoka kultura rolna, są one dobrze wyposażone w maszyny i urządzenia do produkcji. Gmina posiada korzystną strukturę agrarną. Zwiększenie wydajności w rolnictwie wymaga jednak poprawy warunków wodnych. Średnia roczna suma opadów w gminie Miasteczko Krajeńskie jest jedną z najmniejszych w gminach położonych na północ od Noteci.

Działania w zakresie gospodarki wodnej powinny zapewnić rolnictwu optymalne warunki wodne, które można uzyskać nie tylko przez budowę małych zbiorników retencyjnych, a także przez przerzut wody z doliny Noteci na wysoczyznę i nawadnianie gruntów rolnych. Następnym kierunkiem działania w zakresie utrzymania wysokiej produktywności rolnej powinna być ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Rolnicza przestrzeń produkcyjna obejmuje wszystkie grunty rolne, z wyłączeniem zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę. W rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy wyodrębnia się:

- a) tereny wód otwartych i ekosystemy łąk tworzących obszar, na którym obowiązują priorytety ograniczenia stosowania chemizacji, które powinny być wyłączone z zabudowy,
- b) użytki rolne III klasy bonitacyjnej, które powinny być przeznaczone wyłącznie na produkcję polową i sadowniczą,
- c) pozostałe użytki rolne, których zabudowa może nastąpić na cele związane z urządzeniami służącymi produkcji rolnej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu, a także na inne cele o ile jest to gospodarczo i społecznie uzasadnione.

Na całym obszarze gminy Miasteczko Krajeńskie są zbliżone warunki glebowo-klimatyczne do produkcji rolnej. Prawie we wszystkich wsiach występuje duża mozaikowość gleb, pod względem ich jakości i przydatności rolniczej.

Zachowanie rolniczego charakteru gminy wymaga ochrony gruntów rolnych zgodnie z wymogami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, która nakłada obowiązek uzyskania odpowiednich zgód na zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych:

- użytków rolnych klasy III o powierzchni $> 0,5$ ha,
- użytków rolnych klasy IV o powierzchni $> 1,0$ ha,
- użytków rolnych klas V i VI z glebami pochodzenia organicznego, torfowisk i oczek wodnych.

Struktura upraw powinna być dostosowana do istniejących warunków glebowych. Powiększany powinien być areal sadów, gdyż sprzyjające są tutaj warunki glebowe i klimatyczne, a ponadto wrażliwość

sadów na niedobory wilgoci jest mniejsza niż upraw polowych. Bardziej powinna być zróżnicowana struktura zasiewów, gdyż udział zbóż jest za wysoki, co uniemożliwia prawidłowy płodozmian i prowadzi do jednostronnego wyjaławiania gleby i większych nakładów na zwalczanie chorób i chwastów. Uprawa buraków cukrowych powinna być preferowana ze względu na bliską odległość do cukrowni w Nakle n. Notecią. Uprawa ich wymaga poza dobrą glebą, dobrych warunków wilgotnościowych. Korzystne warunki są do uprawy rzepaku, dlatego uprawę tej rośliny powinno się zwiększać.

Gospodarstwa mniejsze powinny być ukierunkowane na uprawę warzyw i owoców (porzeczki, truskawki itp.).

W gminie Miasteczko Krajeńskie są bardzo dobre warunki do zwiększania hodowli bydła. Produkcja mleka wymaga dokonania zmian organizacyjnych m. in.:

- zwiększenia stad do wielkości minimum 20 sztuk,
- zwiększenia wydajności jednostkowe,
- wyposażenia obór w nowoczesną aparaturę udojową i schładzającą mleko,
- zapewnienie stałego odbioru mleka przez zawieranie umów.

Nie wykorzystane dotychczas są potencjalne możliwości hodowli ryb. Wymaga to budowy stawów rybnych zasilanych w wodę retencjonowaną w dolinie Kanału Okaliniec, a także budowę stawów w dolinie Noteci.

Sady i plantacje warzyw i owoców powinny być zakładane w pewnej odległości od pasa drogowego i izolowane od niego ekranem zieleni - wysoki żywopłot. Dla kilku gospodarstw istnieje możliwość zwiększenia dochodów przez obsługę ruchu turystycznego - agroturystyka z możliwością udostępniania turystom koni do czynnego wypoczynku i krajoznawstwa. Aktualnie sytuacja w rolnictwie jest bardzo zła. Rozwój rolnictwa, które jest i pozostanie podstawową funkcją gospodarczą gminy Miasteczko Krajeńskie powinien być siłą napędową dla rozwoju całej gospodarki co zapewni byt jej mieszkańcom. Wymaga to stworzenia warunków do osiągnięcia takich standardów, aby mogło skutecznie konkurować z rolnictwem zachodnioeuropejskim.

Dla osiągnięcia takiego poziomu potrzebna jest w szczególności odpowiednia polityka państwa, ale również odpowiednie działania władz lokalnych oraz inwencji gospodarczej samych rolników. Podstawowym problemem jest zwiększenie dochodowości gospodarstw co pozwoli na bezpieczne inwestowanie w produkcję rolną. Polityka państwa to stwarzanie warunków dla:

- uzyskania konkurencyjności zbytu krajowych produktów rolnych,
- uzyskania przez rolników tanich kredytów dostosowanych do cykli produkcyjnych w rolnictwie,
- zapewnienia funduszy na aktywizację zawodową dla ludzi odchodzących z rolnictwa i pozostających na wsi.

Polityka władz gminnych to m. in.:

- stworzenie warunków do modernizacji gospodarstw rolnych przez budowę infrastruktury technicznej, przygotowanie terenów pod inwestycje związane z obsługą rolnictwa i przetwórstwem rolno-spożywczym,
- zapewnienie wody dla produkcji rolnej,
- współpraca z innymi gminami dla rozwiązania problemów ponadgminnych m. in. dotyczących sposobu i kierunku zagospodarowania doliny Noteci, ułatwianie rolnikom zawierania umów kontraktacyjnych,
- pomoc inwestorom w tworzeniu nowych miejsc pracy dla ludzi odchodzących z rolnictwa.

Najważniejsze zadania dla rolników to:

- wybór modelu gospodarstwa, z którego produkcja zapewni odpowiedni dochód i skuteczne konkurowanie z producentami krajowymi i zagranicznymi,
- specjalizacja i unowocześnienie produkcji rolnej,
- intensyfikowanie produkcji roślinnej poprzez poprawę agrotechniki, właściwy dobór odmian i ochronę upraw,
- obniżanie kosztów produkcji w rolnictwie,
- zwiększanie wydajności z zachowaniem standardów w produkcji „zdrowej żywności”,

- zrzeszanie się rolników w grupy producentów, dla trwałego zapewnienia zbytu swoich produktów i eliminowanie zbędnych pośredników,
- stosować niskonakładowe technologie uprawy oraz wprowadzać nowe wysokowydajne odmiany roślin uprawnych w tym zbóż na potrzeby przemysłu zbożowo-młynarskiego, jęczmienia browarnego na potrzeby przemysłu piwowarskiego, buraków cukrowych, rzepaku i ziemniaków,
- racjonalizować produkcję zwierzęcą, szczególnie bydła oraz produkcję pasz opartą o uprawę pszenżyta,
- produkcję żywca wieprzowego opierać na rasach i krzyżówkach o dużej mięsności.

2.2. Gospodarka leśna

Ze względu na nie dużą powierzchnię lasów wynoszącą około 1908 hektarów, co stanowi około 27% powierzchni gminy. Leśnictwo jest mniej znaczącą dziedziną gospodarczą w dochodach gminy i zatrudnieniu jej mieszkańców. Administracja Lasów Państwowych jest właścicielem lasów, obejmujących blisko 90% ich ogólnej powierzchni, co jest korzystne dla utrzymania lasów w odpowiedniej kondycji zdrowotnej i prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z przyjętymi w planach urządzania lasów ustaleniami.

W działaniach kierunkowych powinno się dążyć do utrzymania wysokiego wskaźnika władania lasami przez A.L.P.

Znaczna większość powierzchni leśnej znajduje się w zachodniej części gminy. Tam też leśnictwo odgrywa większą rolę w jej gospodarce.

Rozwój leśnictwa w gminie nastąpi przez zwiększenie powierzchni lasów w wyniku zalesień gruntów rolniczo nieprzydatnych.

Podstawą wzrostu lesistości gminy jest program zwiększenia lesistości do 2020 roku.

Zestawienie gruntów przeznaczonych do zalesień

Lokalizacja	Numery działek	Powierzchnia w ha
w. Grabionna	125/2	2,00
w. Grabionna	129,132,133,134/2 i 138	4,44
w. Grabówno	17,22/1 i 21,4	10,55
w. Brzostowo	113	2,00
Okaliniec	12/1 i 34/1	7,10
Miasteczko Huby	247, 248 i 251	4,10
Gmina Miasteczko Kr., tereny we władaniu Nadleśnictwa Kaczory	grunty w oddziałach: 128,1*50,153.153A,175,195,197,146,136 B,200A,211,212,222B i 222C oraz cz. dz. ew. nr 609/2 i 611 w Grabównie	16,72
Razem		46,91

Po zrealizowaniu tego programu powierzchnia lasów w gminie Miasteczko Krajeńskie wyniesie około 1946 ha, a wskaźnik lesistości osiągnie wartość około 27,52 %.

Tereny przeznaczone pod zalesienie powinny być uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Następnym działaniem w leśnictwie jest zwiększenie produktywności lasów. Jest to zależne od wielu czynników, między innymi:

- dostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do typu siedliska, utrzymanie dobrego stanu zdrowotności lasów,
- właściwe i terminowe zabiegi pielęgnacyjne,
- zapobieganie występowaniu gradacji szkodników lasów i ochrona przeciwpożarowa,
- utrzymanie właściwych stosunków wodnych na terenach leśnych,

- dostosowanie wielkości turystyki do pojemności turystycznej terenów leśnych.

Służyć temu również powinny szczegółowe wytyczne w sprawie wykonania czynności gospodarczych w lasach, które są następujące:

W zakresie wykonania cięć w drzewostanach należy zwrócić uwagę na:

- przystąpienie do cięć rębnych w blokach pasów zrębowych w odpowiednim terminie, co stanowi warunek zachowania ustalonego układu przestrzennego,
- właściwe i terminowe wykonanie cięć rębiami złożonymi tak, aby zapewnić młodemu pokoleniu optymalne warunki rozwoju,
- intensywność i charakter cięć niezależnie od planu, musi odpowiadać potrzebom hodowlanym i sanitarnym, a w chwili wykonywania zabiegów, o przydziale drzewostanów do cięć pielęgnacyjnych na poszczególne lata winny decydować ich potrzeby hodowlane,
- w pierwszych latach okresu gospodarczego należy wykonać zabiegi pielęgnacyjne w drzewostanach, gdzie w opisach taksacyjnych zabieg ten określany jest jako pilny lub w dwóch nawrotach;

W zakresie hodowli lasu należy:

- w pierwszej kolejności odnowić halizny i zręby zaległe,
- przy odnowieniach stosować skład gatunkowy upraw właściwy dla danego siedliska wg przyjętego gospodarczego typu drzewostanu,
- na siedliskach słabych wykorzystywać fragmenty mikrosiedlisk żyzniejszych w celu urozmaicenia składów gatunkowych upraw,
- w ramach poprawek i uzupełnień upraw o nieprawidłowym składzie gatunkowym wprowadzać gatunki występujące w niedoborze w stosunku do właściwego składu uprawy,
- skutecznie pielęgnować uprawy zachwaszczające się, w tym bardziej intensywnie na siedliskach wilgotnych,
- szczególnie sumiennie i terminowo wykonywać wszystkie zabiegi hodowlane i odnowieniowe przy rębni częściowej,
- wykonywać zaplanowane posadzenia produkcyjne, dolesienia luk preferując gatunki domieszkowe, poprawiające walory biocenotyczne lasu,
- czyszczenia wczesne i późne wykonywać we właściwym czasie, regulując skład gatunkowy oraz sukcesywnie redukując ilość drzewek głównie chorych, słabych i z wadami.

Wszystkie czynności z zakresu użytkowania i hodowli lasu muszą uwzględniać aspekty ochrony lasu i przyczyniać się do podniesienia odporności biologicznej środowiska leśnego. Należy kierować się zasadą ekologicznego podejścia do wszystkich zagadnień związanych z lasem, a w szczególności:

- zachowania biologicznej różnorodności lasów,
- utrzymania zdrowia i żywotności ekosystemów leśnych,
- ochrony zasobów glebowych i wodnych w lasach.
- utrzymania i wzbogacenia długofalowych i wielostronnych korzyści społeczno- ekonomicznych płynących z lasów.

Do szczególnych zadań związanych z ekologizacją lasu powinno należeć:

- wzbogacenie składu gatunkowego, form zmieszania i struktury drzewostanów w dostosowaniu do naturalnej mozaikowości siedlisk,
- preferowanie punktowego przygotowania gleby na słabszych siedliskach,
- preferowanie naturalnego odnowienia lasu na wszystkich siedliskach,
- ograniczenie lub eliminowanie środków chemicznych stosowanych w ochronie lasu na rzecz metod biologicznych,
- pozostawianie na gruntach przeznaczonych do zalesień trwałych i okresowych oczek wodnych, bagien, mokradeł, drzew remiz śródpolnych itp.,
- pozostawianie na zrębach pojedynczych drzew oraz grup i kęp drzew domieszkowych i biocenotycznych,
- zakładanie ognisk biocenotycznych w uprawach w postaci remiz.

3. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

3.1. Zaopatrzenie w wodę

W celu pełnego zasilania mieszkańców gminy z wodociągów wiejskich konieczna jest realizacja następujących zamierzeń:

- rozbudowa sieci wodociągowej w Miasteczku Krajeńskim z połączeniem z wodociągiem z Brzostowa,
- do wodociągu z Rządkową (gm. Kaczory) podłączyć Huby,
- do wodociągu grupowego Okaliniec - Grabionna podłączyć Wolsko Górne i Dolne.

3.2. Zasilanie w energię elektryczną

Poprawę pewności zasilania odbiorców na terenie gminy należy uzyskać poprzez:

- powiązanie istniejącego układu elektroenergetycznego z GPZ Krzewina - zasilanie drugostronne,
- modernizację i rozbudowę istniejącej sieci elektroenergetycznej,
- budowę elektrowni wiatrowych.

3.3. Zaopatrzenie w gaz

Gazyfikacja gminy winna przebiegać zgodnie z opracowanym programem.

3.4. Zaopatrzenie w ciepło

Nie przewiduje się budowy systemów ciepłowniczych. Poprawę standardu życia mieszkańców oraz stanu środowiska należy osiągnąć poprzez instalowanie kotłowni gazowych oraz olejowych.

3.5. Odprowadzenie ścieków deszczowych

W Miasteczku Krajeńskim należy doprowadzić do rozdzielenia ścieków komunalnych i deszczowych poprzez realizację systemu kanalizacji rozdzielczej. Przed wylotami kanałów deszczowych do odbiorników należy instalować osadniki piasku i błota z separatorami substancji ropopochodnych.

3.6. Odprowadzenie ścieków komunalnych

W celu uporządkowania gospodarki ściekowej na terenie gminy należy docelowo zrealizować grawitacyjno - pompowy system kanalizacji komunalnej z oczyszczaniem ścieków w gminnej mechaniczno - biologicznej oczyszczalni w Brzostowie.

Konieczna będzie budowa układów kanalizacyjnych złożonych z kolektorów grawitacyjnych, przepompowni ścieków oraz rurociągów tłocznych doprowadzających ścieki z poszczególnych wsi do oczyszczalni gminnej.

Miasteczko Krajeńskie

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

LEGENDA:

	WODOKRÓTKI		WYKŁADNIA ŚCIEKÓW
	WYKŁADNIA ŚCIEKÓW		WYKŁADNIA ŚCIEKÓW
	STACJA REDUKCJI CIŚNIENIA WŁAZI		WYKŁADNIA ŚCIEKÓW
	PODZIEMNE KANALIZACJE WYKŁADNIA WŁAZI		WYKŁADNIA ŚCIEKÓW
	WYKŁADNIA ŚCIEKÓW		WYKŁADNIA ŚCIEKÓW
	WYKŁADNIA ŚCIEKÓW		WYKŁADNIA ŚCIEKÓW

Proponuje się realizację systemu w etapach:

- I. rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Brzostowie z włączeniem Marianowa.
- II. budowa rozdzielczej kanalizacji grawitacyjnej w Miasteczku Krajeńskim z centralną przepompownią i rurociągami tłocznym do oczyszczalni w Brzostowie.
- III. budowa układów kanalizacji grawitacyjno-pompowych w Grabównie z przetłoczeniem ścieków do sieci kanalizacyjnej w Brzostowie.
- IV. budowa układów grawitacyjno-pompowych obejmujących sukcesywnie Grabionną i Okaliniec (z ewentualnym włączeniem Arentowa).
- V. rozbudowa oczyszczalni w Brzostowie stosownie do przyrostu ilości ścieków.

3.7. Gospodarka odpadami stałymi

Gromadzenie i wywóz odpadów stałych winno odbywać się nadal zgodnie z umową z ALTVATER w Pile. Gmina posiada zarezerwowany teren na gminne składowisko odpadów stałych na działce nr 522 na gruntach wsi Grabówno. Odpady niebezpieczne należy gromadzić i utylizować zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 27.04.2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628).

4. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

4.1. Komunikacja drogowa

Utrzymanie i rozwój jakościowy istniejącego układu komunikacyjnego gwarantuje gminie optymalną obsługę wewnętrzną oraz realizację ważnych powiązań w skali regionalnej i krajowej.

Niezbędna jest poprawa stanu nawierzchni dróg gminnych, szczególnie tych, które umożliwiają obsługę jednostek osadniczych. Należy także kontynuować realizację programu zagospodarowania poboczy i budowy niezbędnych parkingów przydrożnych.

W obszarze gminy przekształcenia w zakresie komunikacji dotyczyć będą przebiegu międzyregionalnej drogi krajowej Nr 10 o powiązaniu Szczecin - Piła - Warszawa w związku ze stopniową modernizacją drogi do parametrów drogi ekspresowej.

Obecnie podlega opiniowaniu stosowny projekt przebudowy drogi nr 10, wykonany na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych przez firmę DHU Polska Sp. z o. o., w którym zdecydowano o południowym obejściu Grabówna.

Ponieważ przyjęty do realizacji przebieg obwodnicy nie powinien stanowić kolizji z wyznaczonymi terenami rozwojowymi miejscowości, więc w rysunku studium oznaczono i zarezerwowano obszar dla określenia najbardziej optymalnego przebiegu tej drogi.

4.2. Zagadnienia komunikacyjne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Opracowanie na podstawie studium, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, odnoszącego się do któregośkolwiek obszaru w granicach gminy, powinno uwzględnić ustalone klasy dróg oraz zasady zabudowy, połączeń komunikacyjnych i obciążeń nawierzchni drogowej.

Klasy dróg określono zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. nr 43 z 1999 r., poz.430).

A. Klasy dróg określone w układzie komunikacyjnym gminy

W układzie komunikacyjnym gminy wyodrębniono:

- podstawowy układ drogowy,
- obsługujący układ drogowy.

UKŁAD DROGOWY	KLASA DROGI I JEJ SYMBOL	KATEGORIA DROGI	NUMER DROGI (RELACJA)	REALIZOWANE POŁĄCZ. DROGI
PODSTAWOWY	DROGA EKSPRES. „S”	Droga Krajowa	10	Międzyregionalne (międzynarodowe)
	DROGA ZBIORCZA „Z”	Droga Powiatowa	29 349 29 350 29 376 29 377 29 404	Międzygminne
OBSŁUGUJĄCY	DROGA LOKALNA „L”	Droga Powiatowa	29 378	Lokalne w obszarze gminy
		Droga Gminna	• Grabówno - Grabionna - Okaliniec - (Wysoka Mł.) • Grabionna-(Pobórka Wiel.) • Wolsko Górne - Brzostowo - Marianowo - (Śmiłowo) • Grabówno - (Rządkowo)	
	Droga Dojazdowa „D”	Droga Gminna i pozostałe dr. dojazd.	Drogi Gospodarcze	Dojazd w obszarze gminy do zespołu budynków lub obiektów

B. Zasady zabudowy

Obiekty budowlane powinny być wznoszone poza zasięgiem uciążliwości drogi (hałas, wibracja, zanieczyszczenie powietrza), określonym w przepisach o ochronie i kształtowaniu środowiska lub w jego zasięgu, pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość do poziomu określonego w tych przepisach oraz w Polskich Normach (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - Dziennik Ustaw Nr 15 z 1999 r., poz. 140).

Miasteczko Krajeńskie

KOMUNIKACJA

oznaczenia:

	DROGA KRAJOWA (EKSPRESOWA)		ZELEKTRYFIKOWANA LINIA KOLEJOWA
	DROGA POWIATOWA (ZBIORCZA, LOKALNA)		SZLAK ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ
	DROGA GMINNA (LOKALNA, DOJAZDOWA)		MIEDZYNARODOWA TRASA ROWEROWA

Minimalną odległość obiektów budowlanych od zewnętrznej krawędzi jezdni reguluje Ustawa o drogach publicznych (Dziennik Ustaw Nr 14 z 1985 r. z późniejszymi zmianami). Odległość tą określa poniższa tabela:

Rodzaj drogi	Na terenie zabudowy miast i wsi	Poza terenem zabudowy
Droga ekspresowa	20 m	40 m
Droga krajowa	10 m	25 m
Droga powiatowa	8 m	20 m
Droga gminna	6 m	15 m

W studium gminy, na długości przebiegu drogi ekspresowej S-10 przez obszar gminy, oznaczono strefę oddziaływania drogi o szerokości 200 metrów, jako równoznaczną z obszarem ograniczonego użytkowania.

Strefę wyłączoną z wszelkiej działalności budowlanej, ustalono przy tej drodze następująco:

- 60 m na terenie zabudowy wsi,
- 100 m poza terenem zabudowy.

C. Zasady połączeń komunikacyjnych

W celu zapewnienia wymaganego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, należy zastosować warunki połączeń dróg i odstępy pomiędzy skrzyżowaniami oraz warunki stosowania zjazdów, zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2.03.1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dziennik Ustaw nr 43 z 1999r., poz.430).

Bezpośrednie włączenie do drogi głównej lub zbiorczej terenów aktywizacji gospodarczej należy wyposażyć w pasy włączenia i wyłączenia oraz pasy dla pojazdów skręcających w lewo. Włączenie nowych układów komunikacyjnych należy rozwiązać za pomocą projektowanych dróg lokalnych poza pasem drogi głównej lub zbiorczej i istniejących skrzyżowań.

Zasady modernizacji dróg, skrzyżowań i mostów

Modernizacja dróg wraz z przebudową skrzyżowań powinna zapewnić parametry zgodne z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2.03.1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

Odbudowa lub przebudowa obiektów inżynierskich powinna zapewnić parametry zgodne z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30.05.2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie. (Dziennik Ustaw nr 63 z 2000 r.)

Obciążenie nawierzchni drogowej

W przypadku wystąpienia ruchu ciężkiego o obciążeniu do 100 kN/oś, należy w ramach realizowanych inwestycji, zobowiązać inwestora terenów objętych zmianą miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do przystosowania nawierzchni drogowych do przenoszenia wskazanych obciążeń.

4.3. Komunikacja rowerowa

Utrwalając funkcję roweru, jako alternatywnego środka komunikacji dla celów turystycznych oraz celów bytowych w jednostkach osadniczych gminy, proponuje się uzupełnienie istniejącej, międzynarodowej trasy rowerowej R - 1, o następującą sieć dróg rowerowych:

- wyznaczenie gminnych dróg rowerowych w oparciu o przebieg dróg powiatowych i gminnych,
- przeznaczenie w Miasteczku Krajeńskim i pozostałych jednostkach osadniczych gminy, skrajnych pasów ulicy lub ciągów pieszych na przebieg drogi rowerowej z organizacją niezbędnych stanowisk i parkingów rowerowych,
- wyznaczenie rowerowej ścieżki rekreacyjno-turystycznej, wiążącej Miasteczko Krajeńskie z położonymi na zachodzie wzgórzami Gór Rzadkowskich oraz występującym w kierunku Białosłiwa pasmem wzgórz wschodnich.

4.4. Komunikacja kolejowa

W studium na długości przebiegu międzyregionalnej linii kolejowej Bydgoszcz Piła Szczecin wyznaczono pasmo 60 m, jako strefę uciążliwości tej linii.

4.5. Możliwości rozwoju transportu

Aktywizację gospodarczą i turystyczną gminy może wzmocnić:

- Modernizacja drogi krajowej nr 10 do parametrów drogi ekspresowej.
- Przywrócenie na Noteci turystycznej żeglugi śródlądowej.
- Promocja rowerowych i pieszych szlaków turystycznych, wśród wzgórz nadnoteckich, położonych stykowo do europejskiej trasy rowerowej R-1.

5. KIERUNKI ROZWOJU SIECI OSADNICZEJ

5.1. Podstawowe kierunki rozwoju przestrzennego gminy

Nadrzędnym kierunkiem rozwoju terenów osadniczych gminy jest podnoszenie ładu przestrzennego w kształtowaniu zagospodarowania gminy, przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska.

Kierunki działań w zakresie zagospodarowania stref osadniczych gminy Miasteczko Krajeńskie dotyczą określenia gminnego zasobu gruntów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę oraz podanie ustaleń dotyczących form i zasad zagospodarowania.

5.2. Przestrzeń inwestycyjna gminy.

W studium gminy Miasteczko Krajeńskie określono przestrzeń inwestycyjną czyli tereny, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, są to:

- 1) obszary znajdujące się w potencjalnych zlewniach kanalizacji sanitarnych we wsiach: Miasteczko Krajeńskie, Nowe Brzostowo, Stare Brzostowo, Grabówno. Okaliniec, Grabionna,
- 2) tereny zainwestowane: produkcyjne, usługowe i inne,
- 3) tereny wyznaczone: produkcyjne, usługowe i mieszkaniowe,
- 4) tereny predysponowane pod zabudowę:
 - mieszkaniową we wsiach: Miasteczko Krajeńskie, Nowe Brzostowo, Stare Brzostowo, Grabówno, Grabionna, Okaliniec,
 - mieszkaniowo-usługową we wsiach: Nowe Brzostowo i Miasteczko Krajeńskie,
 - usługowo-mieszkaniową we wsi Grabówno,
 - produkcyjno-mieszkaniową we wsi Nowe Brzostowo,
 - usługowo-rekreacyjną we wsiach: Nowe Brzostowo i Miasteczko Krajeńskie,
 - rekreacyjno-mieszkaniową we wsiach: Kocewo, Miasteczko Huby, Arentowo, Wolsko Górne, Wolsko Dolne,

- 5) tereny przeznaczone pod urządzenia infrastruktury technicznej, komunikacji i gromadzenia odpadów.

5.3. Ustalenia dotyczące zasad i form zagospodarowania

- 1) zachowanie i ochrona historycznych układów przestrzennych i obiektów zabytkowych,
- 2) adaptacja i porządkowanie istniejącej zabudowy z dopuszczeniem do plombowych uzupełnień,
- 3) ograniczenie rozwoju funkcji osadniczych poza przestrzenią inwestycyjną gminy,
- 4) zachowanie regionalnego charakteru architektury,
- 5) wyposażenie w infrastrukturę techniczną obszarów przeznaczonych pod zabudowę.

5.4. Podstawowe kierunki rozwoju przestrzennego dla obszarów wsi

Wieś Arentowo

- do rejestru zabytków wpisana chałupa nr 20, objęta pełną ochroną konserwatorską,
- 10 obiektów architektury (5 domów, chałupa, chlew, obora, 2 zagrody) oraz liczne stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską,
- południowa część sołectwa do drogi Stare Brzostowo - Grabionna leży w obszarze chronionego krajobrazu - należy stosować przepisy wynikające z prawa miejscowego dla w/w obszarów,
- na obszarze wsi przewiduje się indywidualny system oczyszczania ścieków (przedomowe oczyszczalnie ścieków), lub podłączenie do zbiorowego systemu kanalizacji w gminie,
- zabudowa wsi rozproszona - ustala się prawo do uzupełnień zabudowy wzdłuż istniejących dróg w sąsiedztwie zabudowy istniejącej,
- na krawędzi doliny Noteci projektowane pasmo zabudowy rekreacyjno- mieszkaniowej jako uzupełnienie zabudowy istniejącej;

Wieś Nowe Brzostowo

- do rejestru zabytków wpisano pałac i park pałacowy, objęte pełną ochroną konserwatorską,
- kaplica grobowa, gorzelnia, cmentarz ewangelicko-augsburski, 5 domów mieszkalnych, obora i liczne stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską,
- północna część wsi leży w strefie rolniczej gminy, południowa w strefie przyrodniczej, z obszarem chronionego krajobrazu i 1 pomnikiem przyrody, natomiast środkowa część wsi łączy się z terenem rozwojowym gminy położonym na obszarze wsi Miasteczko Krajeńskie,
- z głównych terenów inwestycyjnych gminy wskazanych na granicy wsi Miasteczko Krajeńskie - Nowe Brzostowo na obszarze wsi Nowe Brzostowo projektuje się tereny mieszkaniowo-usługowe, rekreacyjno- usługowe oraz produkcyjno-usługowe,
- przestrzeń inwestycyjna wsi objęta zbiorowym systemem gromadzenia ścieków,
- ustala się zakaz lokalizowania zabudowy,
- na obszarze chronionego krajobrazu należy stosować przepisy prawa miejscowego dot. w/w obszarów,
- historyczny układ wsi Stare Brzostowo należy zachować - wskazany do ochrony konserwatorskiej;

Wieś Grabionna

- 11 obiektów architektury (dawny pałac, budynek Straży Pożarnej, 8 domów mieszkalnych, budynek gospodarczy) oraz liczne stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską,
- obszar wsi znajduje się w strefie intensywnej produkcji rolnej z wyłączeniem niewielkiego terenu położonego przy południowej granicy wsi objętego obszarem chronionego krajobrazu,
- na terenie wsi znajduje się aleja drzew usytuowana wzdłuż drogi z Grabionnej do Okalińca,
- zurbanizowany obszar wsi objęty jest zbiorczym systemem odprowadzenia ścieków,

- projektowaną zabudowę należy ograniczyć do obszaru zlewni z zachowaniem układu urbanistycznego wsi Grabionna,
- ustala się zakaz lokalizowania zabudowy rozproszonej poza plombowym uzupełnieniem istniejących zagród wzdłuż drogi z Grabionnej do Grabówna,
- na terenie wsi wskazano tereny mieszkaniowe (w tym zagrodowe), - predysponowane pod zabudowę,
- istniejący zakład produkcji rolnej stanowi bazę aktywizacji gospodarczej gminy z możliwością zmiany profilu produkcji,
- należy zachować historyczny układ wsi - wskazany do ochrony konserwatorskiej;

Wieś Grabówno

- dwór oraz park dworski wpisane do rejestru zabytków, objęte pełną ochroną konserwatorską,
- 20 obiektów (pałac, dawna remiza, szkoła podstawowa, cmentarz ewangelicko- augsburski, cmentarz ewangelicko-katolicki, 12 domów, stodoła, 2 obory) oraz liczne stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską,
- zachodnia część wsi, w tym wieś Solnówek znajduje się w obszarze chronionego krajobrazu – należy stosować przepisy wynikające z prawa miejscowego dla w/w obszarów,
- na terenie wsi znajduje się 12 pomników przyrody w okolicy Solnówka i Okalińca,
- teren wsi przecina droga krajowa nr 10 - ustala się zakaz uzupełniania zabudowy w strefie przekształceń drogi krajowej do drogi ekspresowej,
- zabudowa istniejąca i projektowana wsi objęta jest zbiorowym systemem odprowadzenia ścieków - nie wyznacza się innych terenów pod zabudowę,
- w obszarze zlewni wskazano tereny mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe predysponowane pod zabudowę,
- rozbudowa wsi Grabówno nie może zmienić historycznego układu urbanistycznego wsi - wskazanego do ochrony konserwatorskiej;

Wieś Miasteczko Huby

- 9 obiektów architektury (6 domów mieszkalnych, 2 zagrody, 1 chałupa) oraz liczne stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską,
- wieś położona w priorytetowym dla ochrony przyrody obszarze doliny Noteci i przyległych na krawędzi doliny lasów - obowiązują przepisy prawa miejscowego dla w/w obszarów,
- w atrakcyjnym widokowo obszarze - wskazano tereny uzupełniające istniejącą zabudowę mieszkaniową o przeznaczeniu rekreacyjno-mieszkaniowym,
- należy stosować indywidualne systemy oczyszczania ścieków w postaci przydomowych oczyszczalni lub podłączenie do zbiorczego systemu oczyszczania ścieków;

Wieś Miasteczko Krajeńskie

- do rejestru zabytków wpisano: kościół, cmentarz katolicki oraz grodzisko wczesnośredniowieczne, objęte pełną ochroną konserwatorską,
- obiekty objęte ochroną konserwatorską - cmentarz żydowski, cmentarz ewangelicko-augsburski, szkoła podstawowa, dworzec PKP, kino (dawny kościół ewangelicki), młyn parowy, plebania, organistówka, druga szkoła, mleczarnia, budynki fabryczne, domu przy ul. Brzostowskiej, Dąbrowskiego, Kościuszki, Konopnickiej, Piotra Skargi, Placu Wolności, Poniatowskiego i Raławickiej oraz liczne stanowiska archeologiczne,
- cały obszar wsi znajduje się w obszarze chronionego krajobrazu w strefie przyrodniczej gminy,
- obowiązują przepisy prawa miejscowego dla w/w obszarów,
- w okolicy drogi do wsi Miasteczko Huby znajduje się 1 pomnik przyrody,

- zurbanizowany obszar wsi (tereny zabudowane i projektowane pod zabudowę) objęty jest zbiorowym systemem odprowadzenia ścieków,
- projektowane tereny inwestycyjne (mieszkaniowo-usługowe i rekreacyjno- usługowe) wskazane na granicy wsi Miasteczko Krajeńskie - Nowe Brzostowo są głównym obszarem rozwoju gminy,
- poza wskazaną przestrzenią inwestycyjną ustala się zakaz realizowania zabudowy rozproszonej poza plombowym uzupełnieniem zabudowy wzdłuż istniejących dróg,
- układ urbanistyczny historycznej wsi wskazany jest do ochrony konserwatorskiej;

Wieś Okaliniec

- 6 domów mieszkalnych oraz kilka stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską,
- obszar wsi znajduje się w strefie priorytetów dla produkcji rolnej, bez ograniczeń,
- istniejące i projektowane tereny inwestycyjne objęte są zbiorowym systemem odprowadzenia ścieków,
- terenem predysponowanym pod zabudowę jest obszar zurbanizowany wsi, ze wskazanym obszarem mieszkaniowym, ograniczony granicą zlewni sanitarnej,
- bazę aktywizacji gospodarczej gminy jest zakład produkcji rolnej,
- ustala się zakaz lokalizowania zabudowy rozproszonej poza plombowym uzupełnieniem istniejących zagród wzdłuż dróg;

Wieś Wolsko Górne

- grodzisko wczesnośredniowieczne, położone w okolicy Wolska Dolnego, wpisane do rejestru zabytków, objęte pełną ochroną konserwatorską,
- 15 obiektów (2 cmentarze ewangelicko-augsburskie, 8 chałup, 2 chlewy, 3 domy) zlokalizowane w Wolsku Górnym i Wolsku Dolnym oraz liczne stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską,
- cały obszar wsi znajduje się w strefie przyrodniczej wynikającej z obszaru chronionego krajobrazu - należy stosować przepisy prawa miejscowego dla w/w obszarów,
- jako tereny predysponowane pod zabudowę wskazano tereny rekreacyjno- mieszkaniowe uzupełniające istniejący układ zabudowy wsi Wolsko Górne i Wolsko Dolne,
- priorytet ochrony przyrody dla obszaru wsi obliguje do rozwiązania gospodarki ściekowej poprzez zastosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków lub podłączenie do zbiorczego układu kanalizacji, jeżeli zaistnieją takie możliwości.

6. STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

6.1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wyznaczają strefy polityki przestrzennej

Strefy polityki przestrzennej określono biorąc pod uwagę cele rozwoju, funkcje oraz uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy.

W studium gminy Miasteczko Krajeńskie wyróżniono następujące strefy polityki przestrzennej:

- 1) strefa osadnicza wsi Miasteczko Krajeńskie - Nowe Brzostowo,
- 2) strefa priorytetów dla ochrony przyrody,
- 3) strefa priorytetów dla produkcji rolnej,
- 4) strefa przekształceń drogi krajowej.

6.2. Strefa osadnicza wsi Miasteczko Krajeńskie - Nowe Brzostowo obejmuje zainwestowane tereny w/w wsi oraz predysponowane tereny rozwoju największych jednostek osadniczych gminy. Na styku wsi Miasteczko Krajeńskie - Nowe Brzostowo wskazano tereny: mieszkaniowo-usługowe. usługowo-

rekreacyjne i przemysłowo- mieszkaniowe stanowiące kierunkowy obszar rozwoju i promocji gminy Miasteczko Krajeńskie. Wyznaczona strefa jest obszarem dużych przekształceń przestrzennych gminy z lokalizacją gminnego ośrodka sportowo-rekreacyjnego oraz terenami wyznaczonymi dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy.

6.3. Strefa priorytetów dla ochrony przyrody zamyka się w obszarze chronionego krajobrazu i obejmuje unikalny - przyrodniczo obszar doliny rzeki Noteci, teren w krawędzi doliny Noteci - zagrożone erozją i osuwiskami oraz tereny leśne zachodniej części gminy Miasteczko Krajeńskie. Dla wyznaczonej strefy głównym kierunkiem działań jest ograniczenie zabudowy oraz zahamowanie i ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru.

6.4. Strefa priorytetów dla produkcji rolnej położona jest w środkowej i wschodniej części gminy, obejmuje obszary intensywnej produkcji sadowniczo-rolnej. W strefie tej obowiązują następujące zasady zagospodarowania:

- zakaz zabudowy kompleksów glebowych o najwyższej bonitacji,
- rozwój jednostek osadniczych na terenach ograniczonych granicą zlewni
- sanitarnych, umożliwiającą odbiór ścieków sanitarnych,
- ograniczenie zabudowy rozproszonej, w tym siedlisk nie związanych z tworzeniem wielkoobszarowych gospodarstw rolnych, do uzupełnień wzdłuż istniejących dróg,
- przekształcenie istniejących ośrodków produkcyjnych w Okalińcu i Grabionnej w obszary aktywizacji gospodarczej gminy.

6.5. Strefa przekształceń drogi krajowej obejmuje wydzielony, potencjalny obszar modernizacji drogi krajowej nr 10 do drogi ekspresowej. Szerokość wyznaczonego pasa wynosi 200 m, po 100 m z obu stron istniejącej drogi krajowej nr 10. W projektowanym przebiegu drogi ekspresowej znajdą się węzły i zjazdy obsługujące sieć osadniczą gminy Miasteczko Krajeńskie.

Miasteczko Krajeńskie

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

oznaczenia:

STREFA PRZESZTAŁCEN DROGI KRAJOWEJ NR 10

STREFA PRIORYTETÓW DLA OCHRONY PRZYRODY

STREFA PRIORYTETÓW DLA PRODUKCJI ROLNEJ

STREFA OSADNICTWA WŚL. MIASTECZKO KRAJEŃSKIE - NOWE BRZOSTOWO

URBANIZACYJNA

LASY

LIĄZ NADNOTECKIE

KANAL BYDGOSZCZY

IVA. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA I POLITYKA PRZESTRZENNA DLA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM DLA WYZNACZENIA PASA TECHNOLOGICZNEGO DWUTOROWEJ LINII WYSOKIEGO NAPIĘCIA 2X400kV

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Tereny objęte zmianą studium przeznacza się na cele pasa technologicznego dla dwutorowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 2 x 400 kV.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy

Wyznacza się pas technologiczny dla realizacji dwutorowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia o napięciu 2x400kV relacji Bydgoszcz Zachód – Piła Krzewina, o szerokości 70 m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym). W granicach pasa dodatkowo należy uwzględnić wytyczne szczegółowe w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu:

- 1) dopuszcza się przebudowę obiektów energetycznych, teletechnicznych i innych kolidujących z budową linii 400 kV;
- 2) dla linii elektroenergetycznych musi być zapewniony dostęp w celu wykonywania prac eksploatacyjnych;
- 3) dopuszcza się przeznaczenie rolnicze, ogrodnicze, leśne, przy zachowaniu przepisów prawa i warunków określonych w niniejszym studium;
- 4) utrzymuje się istniejące i dopuszcza się realizację nowych urządzeń i obiektów melioracyjnych;
- 5) nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi;
- 6) warunki lokalizacji obiektów budowlanych muszą uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych;
- 7) zakazuje się sadzenia roślinności wysokiej pod linią;
- 8) dopuszcza się wykonanie napraw oraz prac remontowych i konserwacyjnych na istniejącej linii.

W pasie technologicznym linii dopuszcza się realizację uzbrojenia terenu, w tym o znaczeniu lokalnym, o którym mowa w poniższym pkt 6.

Wszelkie projektowane na tym terenie budowle o wysokości równej i większej niż 50 m npt należy każdorazowo uzgadniać z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP (ul. Żwirki i Wigury 1C, 00-912 Warszawa) – przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Przy zagospodarowaniu terenu uwzględnić zabezpieczenia dla ochrony przeciwpożarowej.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

Ze względu na wysoką jakość bonitacyjną gleb oraz strefę zlewni trzech cieków wodnych, zaleca się utrzymanie funkcji rolniczej i leśnej na terenach nie zajętych pod budowę obiektów budowlanych związanych z linią oraz zwraca się uwagę na konieczność minimalizowania wielkości zużycia i wprowadzania środków nawozów sztucznych do środowisk przy prowadzeniu gospodarki rolno-ogrodniczej.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci ustanowiony rozporządzeniem Nr 25/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 października 2007 r. (którego nieważność stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny) wymaga szczególnej dbałości o środowisko, na podstawie przepisów odrębnych. Również specjalnych działań wymaga aleja lipowa, ujęta jako pomnik przyrody.

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Należy mieć na uwadze obecność obszarów i pojedynczych stanowisk archeologicznych, które podlegają ochronie.

Dla ochrony archeologicznej dziedzictwa kulturowego, w obrębie stref ochrony stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej ewidencji zabytków zlokalizowanych na trasie planowanej inwestycji, ustala się obowiązek prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych związanych z realizacją inwestycji. Rodzaj i zakres niezbędnych badań archeologicznych określi wojewódzki konserwator zabytków. Na prowadzenie badań archeologicznych istnieje obowiązek uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W planach miejscowych należy stosować zapis o tym, że w przypadku odkrycia obiektu archeologicznego lub innego przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem, należy zabezpieczyć znalezisko i powiadomić odpowiednie służby ochrony zabytków, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Dopuszcza się przebudowę obiektów energetycznych, teletechnicznych i innych kolidujących z budową linii 400 kV.

Dla linii elektroenergetycznych musi być zapewniony dostęp w celu wykonywania prac eksploatacyjnych.

Lokalizacja elektrowni wiatrowych w pobliżu linii elektroenergetycznych najwyższych napięć, musi spełniać wymagania Standardowej Specyfikacji Technicznej Nr PSE-SF.ODLTW.NN PL/2009v1, zgodnie z którą minimalna wymagana odległość turbiny wiatrowej od linii elektroenergetycznej NN, określona jako odległość najbardziej skrajnego elementu turbiny wiatrowej (końców łopat turbiny) od osi linii wynosi trzykrotną średnicę koła (3xd) zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowej.

W granicach korytarza technologicznego dopuszcza się przebieg obwodnicy m. Grabówno w ciągu drogi ekspresowej S10 realizowanej w ramach przebudowy drogi krajowej nr 10 do parametrów drogi ekspresowej. Ostateczny przebieg drogi ekspresowej S10 zostanie ustalony dopiero po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji. Nowa droga ekspresowa może przebiegać niezależnie od drogi istniejącej, ale w jej korytarzu. Dodatkowo na dalszym etapie prac projektowych powstaną nowe warianty przebiegu drogi ekspresowej S10.

Teren objęty zmianą studium może stanowić kolizję z planowaną obwodnicą m. Grabówno w ciągu drogi ekspresowej S-10. W związku z powyższym w studium zostają uwzględnione założenia Studium Techniczno-Ekonomicznego przebudowy drogi krajowej nr 10 do parametrów drogi ekspresowej w formie zapisu. Przejście nad drogą ekspresową S-10 powinno być traktowane jako kolizja, w związku z czym inwestor linii energetycznej 400 kV powinien wystąpić o szczegółowe warunki techniczne lokalizacji tej linii.

W zakresie budowy, utrzymania i rozwoju sieci elektroenergetycznej dopuszcza się możliwość jej rozbudowy (w tym realizacji nowych stacji transformatorowych) i tworzenia nowych przyłączy. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego powinien przewidywać zapewnienie dostępu do urządzeń energetycznych w celu prowadzenia konserwacji i usuwania awarii.

Należy zachować pasy ochrony funkcyjnej terenów wokół projektowanych i istniejących linii elektroenergetycznych napowietrznych, w poziomie nie mniejsze niż: dla linii WN-110 kV – 22 m (po 11 m po każdej ze stron od osi linii), dla linii SN-15 kV (20 kV) – 12 m (po 6 m po każdej ze stron od osi linii), dla linii nn-0,4 kV – 4 m (po 2 m po każdej ze stron od osi linii).

6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

W pasie technologicznym linii dopuszcza się realizację uzbrojenia terenu o znaczeniu lokalnym.

7. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów zawierających zadania rządowe

Obszar zmiany studium przeznacza się pod budowę napowietrznej dwutorowej linii elektroenergetycznej o napięciu 2x400kV relacji Bydgoszcz Zachód – Piła Krzewina, którego przebieg jest zgodny z planem rozwoju Krajowej Elektroenergetycznej Sieci Przesyłowej. Inwestycja jest przewidziana w planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, w punkcie 40.1 dotyczącym rozwoju sieci elektroenergetycznych układu najwyższych napięć.

W granicach obszaru przewiduje się możliwość przebiegu obwodnicy miejscowości Grabówno w ciągu drogi krajowej nr 10. Obecnie droga ta zaliczana jest do klasy GP, planuje się natomiast przebudowę do drogi o parametrach drogi ekspresowej „S” oraz zmianę układu komunikacyjnego w obrębie miejscowości Grabówno – powstanie obwodnicy. Całościowy projekt został ujęty w Studium Techniczno-Ekonomicznym „Przebudowy drogi krajowej nr 10 Szczecin – Piła – Bydgoszcz – Toruń – Płońsk do parametrów drogi ekspresowej”. Projekt zakłada wykorzystanie dla drogi ekspresowej istniejącego przebiegu drogi krajowej nr 10 oraz budowę obwodnic miejscowości, w tym na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie budowę obwodnicy Grabówna (strona południowa miejscowości).

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² oraz obszary przestrzeni publicznej

Na terenie zmiany studium nie przewiduje się obowiązku przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obiektów handlowych oraz przestrzeni publicznych.

9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Dla pasa technologicznego ustala się obowiązek sporządzenia planu miejscowego. Jednocześnie jest to obszar wymagający częściowej zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne oraz gruntów rolnych na cele nierolnicze.

10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Na terenach użytkowanych rolniczo należy prowadzić gospodarkę rolną zgodną z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej oraz Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej dla minimalizacji uciążliwości dla środowiska prowadzonej działalności rolniczej i ogrodniczej.

11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

Obszar nie znajduje się w granicach terenów zagrożenia powodziowego oraz osuwania się mas ziemnych.

12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na obszarze nie przewiduje się filarów ochronnych złóż kopalin.

13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412 ze zmianami)

Na obszarze nie ma i nie przewiduje się pomników zagłady i ich stref ochronnych.

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji

Obszar nie wymaga przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.

15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na obszarze nie występują tereny zamknięte.

16. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Na obszarze nie występują obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.

IVB. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM 2018 – LINIA ELEKTROENERGETYCZNA 110 kV PIŁA KRZEWINA – MIASTECZKO KRAJEŃSKIE

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Głównym celem zmiany Studium 2018 jest wprowadzenie do ustaleń dokumentu na wyznaczonym obszarze przebiegu planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie wraz z pasem technologicznym na odcinku położonym w gminie Miasteczko Krajeńskie. Planowana budowa linii elektroenergetycznej 110 kV umożliwi odprowadzenie w kierunku Piły i Wyrzyska energii z jednostek wytwórczych planowanych do przyłączenia na napięciu 110 kV i 15 kV w stacji 110/15 kV Miasteczko Krajeńskie. Spowoduje to także znacznie zwiększenie bezpieczeństwa pracy sieci 15 kV i 0,4 kV zasilanej bezpośrednio ze stacji 110/15 kV Miasteczko Krajeńskie, ponieważ zamknięty zostanie pierścień w sieci 110 kV pomiędzy Piłą a Bydgoszczą.

Ze względu na specyfikę zakresu przedmiotowego zmiany Studium 2018, której celem jest wyznaczenie przebiegu planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie wraz z pasem technologicznym na odcinku położonym w gminie Miasteczko Krajeńskie, brak jest uzasadnienia dla określania kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy i przeznaczeniu terenów w oparciu o wyniki bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Zmiana Studium 2018 stanowi realizację polityki przestrzennej określonej w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, poprzez umożliwienie realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym polegającej na budowie linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Zmiana Studium 2018 dotyczy obszaru obejmującego tereny położone w obrębach ewidencyjnych Miasteczko Krajeńskie i Miasteczko Huby, na którym wyznacza się przebieg planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie wraz z pasem technologicznym o szerokości:

- dla odcinka napowietrznego – 22 m (po 11 m od osi linii w obu kierunkach),
- dla odcinka kablowego – 4 m (po 2 m od osi linii w obu kierunkach)

W granicach pasa technologicznego należy uwzględnić następujące wytyczne dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- dopuszczenie lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym konstrukcji wsporczych, przewodów nadziemnych i podziemnych wchodzących w skład planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie,
- dopuszczenie budowy, rozbudowy, przebudowy i rozbiórki sieci i urządzeń infrastruktury technicznej kolidujących z planowaną linią elektroenergetyczną 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie,
- dopuszczenie zachowania aktualnego sposobu użytkowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej poza miejscami posadowienia konstrukcji wsporczych planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie,
- wprowadzenie zakazu lokalizowania budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi i nasadzeń zieleni wysokiej,
- dopuszczenie lokalizacji urządzeń melioracyjnych.

Szczegółowe parametry sieci i urządzeń infrastruktury technicznej należy określić na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ze względu na specyfikę zakresu przedmiotowego zmiany Studium 2018, której celem jest wyznaczenie przebiegu planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie wraz z pasem technologicznym na odcinku położonym w gminie Miasteczko Krajeńskie, brak jest uzasadnienia dla określania kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów w oparciu o wyniki bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

W przypadku lokalizacji obiektów o wysokości równej lub większej od 50 m n.p.t., należy je uzgodnić z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP przed wydaniem pozwolenia na budowę.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

W zakresie ochrony środowiska i jego zasobów określa się następujące zasady zagospodarowania:

- uwzględnienie zasad ochrony wód wynikających z przepisów odrębnych,
- ograniczanie emisji hałasu w sposób zapewniający zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej zlokalizowanych w sąsiedztwie obszaru,
- wykorzystanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac w obrębie terenu z dopuszczeniem ich usuwania zgodnie z przepisami odrębnymi
- zapewnienie właściwej gospodarki odpadami poprzez gromadzenie, segregację oraz zagospodarowanie odpadów na zasadach określonych w regulaminie utrzymania porządku i czystości na terenie gminy i w przepisach odrębnych,
- zachowanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w miejscach dostępnych dla ludzi zgodnie z przepisami odrębnymi,
- ograniczanie wycinki drzewostanu na terenach leśnych do niezbędnego minimum wynikającego z potrzeb realizacji inwestycji,
- uwzględnienie celów ochrony przyrody wynikających z położenia obszaru w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci” oraz obszarów Natura 2000 „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” PLB300001 i „Dolina Noteci” PLH300004.

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W granicach obszaru objętego zmianą Studium 2018 zlokalizowane jest zewidencjonowane stanowisko archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków – obszar AZP 38-28/23, dla którego wyznacza się strefę „W” ochrony stanowisk archeologicznych.

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego podczas prac ziemnych związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenów położonych w obrębie strefy ochrony stanowisk archeologicznych istnieje obowiązek prowadzenia badań archeologicznych podczas realizacji inwestycji związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

W zakresie kierunków rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej określa się następujące zasady zagospodarowania:

- budowa planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie,
- zapewnienie dostępności do dróg publicznych poprzez istniejące drogi wewnętrzne i dojazdy do pól,
- dopuszczenie lokalizacji nowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przebiegu planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie.

6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, w tym w szczególności budowę, rozbudowę i przebudowę istniejących dróg publicznych oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 wskazuje się przebieg planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie, zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 nie występuje konieczność sporządzenia planów miejscowych wynikająca z przepisów odrębnych, nie ustala się także obowiązku sporządzenia planów dla obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości oraz obszarów przestrzeni publicznej.

9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018, w celu realizacji ustaleń dokumentu, gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie na odcinku położonym w gminie Miasteczko Krajeńskie.

10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 dopuszcza się zachowanie aktualnego sposobu użytkowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej poza miejscami posadowienia konstrukcji wsporczych planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Piła Krzewina – Miasteczko Krajeńskie.

11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 nie wyznaczono obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych.

12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 nie występują obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 nie występują obszary pomników zagłady ani ich strefy ochronne.

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

15. Obszary zdegradowane

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 nie wyznaczono obszarów zdegradowanych, o których mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).

16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 znajduje się teren zamknięty, obejmujący linię kolejową nr 18 relacji Kutno – Piła.

17. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie

Na obszarze objętym zmianą Studium 2018 nie określono obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

V. OBOWIĄZUJĄCE SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Podstawowym instrumentem realizacji celów i zadań gminnej polityki przestrzennej jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dzięki normatywno-regulacyjnym funkcjom planu miejscowego gmina ustala przeznaczenie terenów oraz warunki ich zabudowy i zagospodarowania, zgodnie z celami i zadaniami lokalnej polityki przestrzennej oraz przepisami ustaw szczególnych.

W studium gminy Miasteczko Krajeńskie wyznaczono tereny objęte obowiązkiem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (art. 6 ust. 5 pkt.5, 5a, 7 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym). Obszary objęte obowiązkiem sporządzenia planu obejmują:

- 1) teren mieszkaniowo-usługowy i usługowo-rekreacyjny położony na granicy wsi Miasteczko Krajeńskie - Nowe Brzostowo,
- 2) teren przemysłowo-mieszkaniowy położony we wsi Nowe Brzostowo.

Szczegółowe określenie granicy każdego obszaru objętego planem nastąpi na etapie sporządzenia uchwały Rady Gminy, w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu miejscowego. Ponadto przeznaczenie terenów określonych w studium jako obszary predysponowane pod zabudowę na cele inne niż rolne, w rozumieniu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (art. 7.1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r.) wymaga również sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o ile nastąpi zmiana przeznaczenia terenu na cele nierolnicze.

VI. UWAGI KOŃCOWE

Wyniki „studium” stanowią deklarację władz samorządowych odnośnie działań w sferze gospodarki przestrzennej i niezbędną podbudowę projektów.

Uchwalone przez Radę Gminy cele i kierunki polityki przestrzennej, określone w „studium”, zazębiają się z określonymi w ustawach zadaniami publicznymi gminy. Działając w celu wykonywania zadań ustawowych gmina urzeczywistnia równocześnie własne cele i kierunki polityki przestrzennej.

„Studium”, to materiał uwzględniający przy sporządzaniu planów miejscowych i decyzji administracyjnych, ale również przy opracowywaniu programów gospodarczych, budżetu gminy i podejmowania innych działań, stanowiących zadania gminy.

Podstawowym instrumentem realizacji celów i zadań gminnej polityki przestrzennej jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dzięki normatywno-regulacyjnym funkcjom planu miejscowego gmina ustala przeznaczenie terenów i warunki ich zabudowy i zagospodarowania, zgodnie z celami i zadaniami lokalnej polityki przestrzennej oraz przepisami ustaw szczególnych. Uwarunkowania stanowią materiał pomocniczy przy opracowywaniu planu miejscowego.